

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

COM(94) 498 def.

Brussel, 16.11.1994

94/ 0265(CNS)

VERSLAG AAN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE OVER HET AGROMONETAIRE STELSEL VOOR DE INTERNE MARKT

Periode van 1 januari 1993 tot en met 30 juni 1994

Dit verslag wordt door de Europese Commissie uitgebracht op grond van artikel 13, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 3813/92 van de Raad.

Voorstel voor een

VERORDENING (EG) VAN DE RAAD

houdende wijziging van Verordening (EEG) nr. 3813/92 betreffende de rekeneenheid en de omrekeningskoersen die in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid moeten worden toegepast

(door de Commissie ingediend)

**VERSLAG AAN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE
OVER HET AGROMONETAIRE STELSEL VOOR DE INTERNE MARKT**

Periode van 1 januari 1993 tot en met 30 juni 1994

Dit verslag wordt door de Europese Commissie uitgebracht op grond van artikel 13, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 3813/92 van de Raad.

INHOUDSOPGAVE

- A. Invoering van het agromonetaire stelsel voor de interne markt
- B. Ontwikkeling van de agromonetaire situatie
 - 1. Toepassingsperiode van het oorspronkelijke stelsel
 - 2. Toepassingsperiode van de buitengewone maatregelen
 - 3. Toepassingsperiode van het gewijzigde stelsel
 - 4. Simulaties van de ontwikkeling van de landbouwmrekeningskoersen

Samenvatting

- C. Economische en financiële consequenties

- 1. Effecten op de prijzen
- 2. Effecten op het handelsverkeer
- 3. Compenserende maatregelen
- 4. Effecten voor het EOGFL, afdeling Garantie

Samenvatting

- D. Verdere ontwikkeling van het agromonetaire stelsel

- 1. Internationale en financiële verplichtingen
- 2. Een coherenter stelsel
- 3. Stabilisatie van de landbouwmrekeningskoersen
- 4. Compensatiemechanismen

Algemene conclusies

Verklaring van de afkortingen

NATIONALE VALUTA'S

BLF	Belgische en Luxemburgse frank
DKR	Deense kroon
DM	Duitse mark
DRA	Drachme
ESC	Escudo
FF	Franse frank
FMK	Finse mark
HFL	Gulden
IRS	Iers pond
LIT	Lire
NKR	Noorse kroon
OS	Oostenrijkse schilling
PTA	Peseta
SKR	Zweedse kroon
UKL	Pond sterling

EOGFL : Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw

GLB : Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

EMS : Europees Monetair Stelsel

LOK : Landbouwmrekeningskoers

**VERSLAG AAN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE
OVER HET AGROMONETAIRE STELSEL VOOR DE INTERNE MARKT**

Dit verslag wordt door de Commissie aan de Raad uitgebracht op grond van artikel 13, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 3813/92 van de Raad. De werking van het agromonetaire stelsel wordt geanalyseerd aan de hand van de ontwikkelingen in de periode van 1 januari 1993 tot en met 30 juni 1994. In gedachten moet worden gehouden dat de uitkomsten en de conclusies slechts betrekking hebben op een vrij korte periode.

A. INVOERING VAN HET AGROMONETAIRE STELSEL VOOR DE INTERNE MARKT

Het nieuwe agromonetaire stelsel, dat is vastgelegd in Verordening (EEG) nr. 3813/92 van de Raad van 28 december 1992 betreffende de rekeneenheid en de omrekeningskoersen die in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid moeten worden toegepast (PB nr. L 387 van 31.12.1992, blz. 1), is in werking getreden op 1 januari 1993, tegelijk met de totstandkoming van de interne markt.

Met genoemde verordening kwam een einde aan het vorige stelsel van de monetaire compenserende bedragen dat al meer dan twintig jaar bestond. Dit stelsel was gebaseerd op relatief vaste - over het algemeen een jaar bestaande - landbouwomrekeningskoersen; bij het handelsverkeer in "gevoelige" landbouwproducten tussen de Lid-Staten onderling of met derde landen, werden naar gelang van het geval bedragen geheven of toegekend voor compensatie van het effect op de prijzen als gevolg van de afwijking tussen de landbouwomrekeningskoers en de feitelijke wisselkoers. Het stelsel van monetaire compenserende bedragen wordt in de interne markt niet meer toegepast wegens het ontbreken van controles op het goederenverkeer aan de interne grenzen van de Gemeenschap.

Het nieuwe stelsel is van toepassing op alle wetsbesluiten die zijn gebaseerd op artikel 43 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en op de wetsbesluiten inzake verwerkte producten van landbouwproducten waarvoor specifieke regelingen voor het handelsverkeer gelden, maar niet voor :

- de besluiten voor douanewetgeving;
- de bedragen die de Commissie in ecu vaststelt in het kader van het structuurbeleid voor de landbouw en de visserij;
- enkele bedragen in het kader van wetsbesluiten die rechtstreeks zijn gebaseerd op artikel 43 van het Verdrag en waarin is bepaald dat een specifieke omrekeningskoers wordt gebruikt.

De principes van het agromonetaire stelsel voor de interne markt zijn :

- de ecu⁽¹⁾ is de rekeneenheid voor de vaststelling van de prijzen en bedragen, terwijl de betalingen worden uitgevoerd in nationale valuta;
- de nationale valuta's worden onderverdeeld in twee categorieën : de "vaste valuta's", d.w.z. de valuta's waarvoor in het kader van het EMS op elk moment een onderlinge fluctuatiemarge van maximaal 2,25 % wordt aangehouden; de "zwevende valuta's", d.w.z. alle andere valuta's;
- de omrekening van ecu naar nationale valuta gebeurt met een landbouwmrekeningskoers die nauw aansluit bij de economische realiteit :
 - de spilkoers voor de vaste valuta's;
 - een koers die weinig afwijkt van de gemiddelde marktkoers voor de zwevende valuta's;
- afgezien van enkele uitzonderingen, worden voor alle valuta's de landbouwmrekeningskoersen aangepast bij monetaire herschikkingen in het kader van het EMS; voor de zwevende valuta's kunnen de landbouwmrekeningskoersen ook op de eerste, de elfde, of de eenentwintigste van iedere maand worden gewijzigd;
- tot en met 31 december 1994 geldt verder een bijzondere regeling, gewoonlijk aangeduid met de term "switch-over"; deze regeling houdt in dat alle omrekeningskoersen van de ecu direct of indirect de invloed ondergaan van een correctiefactor; de correctiefactor is daardoor bepalend voor het niveau van een gecorrigeerde ecu die tijdelijk wordt toegepast in het GLB; de correctiefactor wordt bij de monetaire herschikkingen in het kader van het EMS zo verhoogd dat de revaluatie van de het meest gerevalueerde van de vaste valuta's wordt gecompenseerd; daardoor kunnen voor de vaste valuta's de omrekeningskoersen van de (gecorrigeerde) ecu niet dalen;
- de voor een bepaalde prijs of een bepaald bedrag toe te passen landbouwmrekeningskoers is de koers die geldt op het tijdstip van het ontstaan, d.w.z. het tijdstip van de handeling waardoor het economisch doel van de betrokken transactie wordt bereikt; onder vrij beperkende voorwaarden bestaan er echter mogelijkheden tot vaststelling vooraf van de landbouwmrekeningskoers;
- de in (gecorrigeerde) ecu vastgestelde prijzen en ook bepaalde bedragen worden verlaagd, wanneer de correctiefactor wordt verhoogd; deze verlaging bedraagt 25 % van het effect op de prijzen van de verhoging van de correctiefactor in een jaar; de belangrijkste inkomensverliezen als gevolg van agromonetaire oorzaken mogen worden gecompenseerd via verhoging van bepaalde bedragen die in (gecorrigeerde) ecu worden vastgesteld of in de vorm van degressieve steun.

(1) Het betreft de ecu als omschreven in Verordening (EEG) nr. 3180/78 van de Raad (PBEG nr. L 379 van 30.12.1978, blz. 1), in nationale valuta omgerekend met behulp van de in het PBEG, reeks C, gepubliceerde koersen. In dit verslag wordt, wanneer dat duidelijkheidshalve nodig is, die ecu aangeduid als de (begrotings)ecu om het onderscheid aan te geven met de ecu waarop de correctiefactor van het "switch-over"-mechanisme is toegepast, die dan wordt aangeduid als de (gecorrigeerde) ecu.

De periode waarin het nieuwe agromonetaire stelsel is ingevoerd, was op monetair vlak een zeer bewogen periode. Na bijna vijf jaar van opmerkelijke monetaire stabiliteit, behalve voor de drachme die sterk was gedevalueerd, hebben zich in het najaar van 1992 de volgende ontwikkelingen voorgedaan :

- In september 1992 is de deelneming van het pond sterling en de lire aan het wisselkoersmechanisme van het EMS geschorst. Agromonetair gezien zijn deze valuta's daardoor zwevende valuta's geworden, zoals de drachme. De andere zwevende valuta's van de Gemeenschap waren per 1 januari 1993 de peseta en de escudo, die aan het wisselkoersmechanisme van het EMS deelnamen met een fluctuatiemarge van 6 %.
- Drie herschikkingen met wijzigingen van de spilkoersen van de vaste valuta's in het EMS en als verdere consequentie een verhoging van de correctiefactor van de ecu met 4,4 %. Per 1 januari 1993 bedroeg de correctiefactor 1,195066.
- Per 1 januari 1993 waren de monetaire afwijkingen tussen de landbouwmrekeningskoersen en de representatieve marktkoersen van de (gecorrigeerde) ecu
 - sinds 1 januari 1991 gelijk aan nul voor de vaste valuta's,
 - teruggebracht tot nul of bijna gelijk aan nul voor de zwevende valuta's¹.

Wat de zwevende valuta's betreft, moesten in verband met reeds bestaande monetaire afwijkingen, maar vooral als gevolg van de devaluaties in het najaar van 1992, de landbouwmrekeningskoersen voor DRA, LIT, PTA en UKL voor 1993 sterk worden verhoogd.

¹ Monetaire afwijkingen : 0 voor PTA en DRA; -0,786 voor de ESC; -1,000 voor de LIT en -2,000 voor het UKL.

B. ONTWIKKELING VAN DE AGROMONETAIRE SITUATIE

Voor de periode vanaf begin 1993 kunnen, op grond van de monetaire ontwikkelingen en de ontwikkelingen in de wetgeving, op agromonetair gebied drie periodes worden onderscheiden :

- het oorspronkelijke stelsel van januari tot en met juli 1993,
- de buitengewone maatregelen van augustus tot en met december 1993,
- het gewijzigde stelsel van januari tot en met juli 1994.

Het verloop van de landbouwomrekeningskoersen (LOK's) en van de monetaire afwijkingen is in detail vermeld in de bijlagen 1, 2 en 3. Onderstaande tabel geeft, in procent, een samenvatting van de ontwikkelingen :

Ontwikkeling van de landbouwomrekeningskoersen (%)

Periode van	1.9.1992	1.1.1993	1.8.1993	1.1.1994	1.1.1993
tot 'en met	1.1.1993	1.8.1993	1.1.1994	30.6.1994	30.6.1994
BLF	0	0	+ 1,5	0	+ 1,5
DKR	0	0	+ 4,1	0	+ 4,1
DM	0	0	0	0	0
DRA	+ 13,0	+ 2,8	+ 3,0	+ 4,5	+ 11,7
ESC	+ 3,0	+ 13,1	0	+ 1,0	+ 14,2
FF	0	0	+ 1,1	0	+ 1,1
HFL	0	0	0	0	0
IRL	0	+ 11,1	0	0	+ 11,1
LIT	+ 18,5	+ 3,8	+ 2,6	+ 0,5	+ 9,0
PTA	+ 9,6	+ 14,6	0	+ 11,0	+ 15,8
UKL	+ 18,1	- 1,9	0	0	- 1,9

1. Toepassingsperiode van het oorspronkelijke stelsel : januari tot en met juli 1993

a) Belangrijkste monetaire ontwikkelingen

In deze periode zijn er in het kader van het EMS twee herschikkingen geweest. Ten opzichte van de andere valuta's van het wisselkoersmechanisme

- is op 30 januari 1993 het Ierse pond met 10 % gedevalueerd,
- zijn op 13 mei 1993 de peseta en de escudo respectievelijk gedevalueerd met 8 % en 6,5 %.

Voor de agromonetair gezien zwevende valuta's zijn de op de markt geconstateerde omrekeningskoersen

- voor UKL en LIT respectievelijk tot eind februari en begin april gedevalueerd (4 % en 6,7 %), waarna een revaluatie is gevolgd ten opzichte van het niveau van begin 1993 (5,7 % en 0,2 %)
- voor de DRA vrij gelijkmatig iets gedevalueerd (2,4 %)
- voor de ESC en de PTA zwaar gedevalueerd (11,9 % en 13,6 %), met name in de laatste dagen van juli, zodat de eerdere devaluatie (7,4 % en 9,1 % per 20 juli 1993) nog aanzienlijk is toegenomen.

b) Eerste uitvoeringsbepalingen voor het agromonetaire stelsel

Al met ingang van 1 januari 1993 zijn in Verordening (EEG) nr. 3819/92 van de Commissie (PB nr. L 387 van 31.12.1992, blz. 17) de eerste bepalingen voor onmiddellijke toepassing van het agromonetaire stelsel vastgesteld :

- de referentieperiodes waarover de representatieve marktkoersen voor de zwevende valuta's worden berekend, zijn de periodes, meestal tien dagen, beginnend op de eerste, de elfde en de eenentwintigste van de maand;
- de landbouwmrekeningskoers (LOK) wordt met ingang van het begin van de referentieperiode gewijzigd, wanneer de afwijking ten opzichte van de nieuwe representatieve marktkoers groter is dan de vastgestelde franchises :
 - * als de monetaire afwijking voor één valuta groter is dan twee punten (unilaterale franchise) wordt aan het begin van de maand de landbouwmrekeningskoers (LOK) van die valuta zo aangepast dat de afwijking met de helft wordt verkleind;
 - * als de monetaire afwijking voor twee valuta's samen "gecumuleerd"¹ groter is dan vier punten (bilaterale franchise), worden de betrokken LOK's aan het begin van de referentieperiode zo aangepast dat elk van de betrokken afwijkingen wordt verlaagd tot twee punten;
- er is een bijzondere aanpassingsregel ingevoerd om te voorkomen dat tijdens een referentieperiode grote monetaire afwijkingen lang kunnen blijven bestaan. Als de "gecumuleerde" monetaire afwijking voor twee valuta's op grond van de tijdens drie opeenvolgende noteringsdagen van de ecu geconstateerde marktkoersen groter is dan zes punten, worden de betrokken LOK's onmiddellijk zo aangepast dat elk van de betrokken afwijkingen wordt verlaagd tot twee punten;

1 Exact geformuleerd betreft het de absolute waarde van het verschil tussen de algebraïsche waarden van de twee monetaire afwijkingen.

- de voorwaarden voor voorfixatie van de LOK zijn gepreciseerd. Overeenkomstig door de Raad vastgestelde bepalingen is voorfixatie van de landbouwmrekeningskoers alleen mogelijk voor bedragen die via inschrijving in ecu zijn vastgesteld of bedragen waarvoor vaststelling vooraf in ecu mogelijk is; de vaststelling vooraf is hoogstens mogelijk tot het einde van de derde maand volgend op de lopende maand. Om het gevaar van flagrante marktvervalsing te voorkomen, geldt dat de vooraf vastgestelde LOK kan worden aangepast als de LOK meer dan 4 % afwijkt van de koers die zonder voorfixatie zou hebben gegolden.

Voorts is bij Verordening (EEG) nr. 3824/92 van de Commissie (PB nr. L 387 van 31.12.1992, blz. 29) bepaald welke in ecu vastgestelde prijzen en bedragen per 1 januari 1993 moesten worden gewijzigd naar aanleiding van de monetaire herschikkingen. Ten slotte heeft de Commissie in Verordening (EEG) nr. 3820/92 (PB nr. 387 van 31.12.1992, blz. 22) maatregelen voor de overgang van het oude naar het nieuwe agromonetaire stelsel bepaald, voornamelijk wat betreft de ontstaansfeiten voor de LOK's.

c) Herziening van de ontstaansfeiten voor de landbouwmrekeningskoersen

De uitvoering van de transacties waarvoor een prijs of een bedrag wordt betaald in het kader van GLB vergt vrijwel altijd een zekere tijd, waarin bijgevolg de waarde van de landbouwmrekeningskoers kan veranderen. Per definitie is het "ontstaansfeit" de handeling waarvan de datum bepalend is voor de waarde van de koers die moet worden gebruikt voor de omrekening van de betrokken prijs of het betrokken bedrag.

Het probleem van de keuze van de ontstaansfeiten bestaat sinds het begin van het agromonetaire stelsel. Als algemene regel is in de bepalingen van de Raad sinds 1985 vastgesteld dat als ontstaansfeit geldt "de handeling waardoor het economische doel van de transactie wordt bereikt". Voor zover nodig moeten door de Commissie voor elk specifiek geval nadere regels worden vastgesteld.

Bij het nieuwe agromonetaire stelsel zijn de ontstaansfeiten een stuk belangrijker geworden. Enerzijds krijgt men veel vaker te maken met het ontstaansfeit, aangezien de wijzigingen in de LOK's in principe nu veel talrijker zijn. Anderzijds werken de consequenties van de ontstaansfeiten, die hoofdzakelijk beperkt bleven tot de belangen van handelaren uit eenzelfde Lid-Staat, nu door binnen de hele interne markt : het verschil tussen de marktcoers en de rekening houdende met het ontstaansfeit toegepaste landbouwmrekeningskoers, kan niet meer worden gecompenseerd via maatregelen aan de intracommunautaire grenzen.

Daarom heeft de Commissie aan de hand van de door de Raad vastgestelde criteria¹ alle per 1 januari 1993 geldende ontstaansfeiten opnieuw bezien.

¹ zie artikel 6, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 3813/92.

Om verschillen in behandeling in de loop van het verkoopseizoen te voorkomen, zijn bij Verordening (EEG) nr. 3820/92 van de Commissie de ontstaansfeiten die waren vastgesteld in het kader van het oude agromonetaire stelsel expliciet van toepassing verklaard tot het einde van de in 1993 aflopende verkoopseizoenen. Daarmee heeft de Commissie tegelijk aangekondigd dat de betrokken bepalingen tegen het begin van de volgende verkoopseizoenen zouden worden herzien.

Bij analyse van de situatie per 1 januari 1993 bleek, afgezien van enkele specifieke gevallen, het belangrijkste probleem dat van de ontstaansfeiten die resulteren in een vastlegging van de waarde van de LOK voor een lange periode.

Deze ontstaansfeiten kunnen leiden tot zeer grote, boven de door de Raad vastgestelde franchises uitgaande monetaire afwijkingen tussen de toegepaste omrekeningkoers en de marktcoers bij de feitelijke uitvoering van de transactie. In dat geval zou dat leiden tot vervalsing van de handelsstromen tussen de Lid-Staten waarvoor dergelijke afwijkingen bestaan enerzijds en die waarvoor die niet bestaan anderzijds.

In de praktijk ging het bij dit type ontstaansfeit hoofdzakelijk om :

- jaarlijks vastgestelde data, zoals bijvoorbeeld de begindatum van het verkoopseizoen voor de marktgebonden prijzen of bedragen;
- de uiterste data voor inschrijvingen voor de bepaling van prijzen of bedragen die betrekking hebben op transacties die zich uitstrekken over lange periodes,
- het afsluiten van termijncontracten.

De sectoren waarvoor deze ontstaansfeiten het belangrijkste waren, waren :

- wat betreft de vaste data, wijn, groenten en fruit, en visserijproducten;
- wat de inschrijvingen en de contracten betreft, rundvlees, melk en zuivelproducten.

In genoemde sectoren is de toepassing van de veranderingen van de LOK's tot midden 1993 in meerdere of mindere mate feitelijk onmogelijk geweest als gevolg van de verlengde geldigheidsduur van de bepalingen inzake de ontstaansfeiten uit 1992.

In Verordening (EEG) nr. 1068/93 van de Commissie van 30 april 1993 houdende nadere voorschriften voor de vaststelling en de toepassing van de omrekeningskoersen in de landbouwsector (PB nr. L 108 van 1.5.1993, blz. 106) zijn de bepalingen van Verordening (EEG) nr. 3819/92 overgenomen en nader uitgewerkt, waarbij laatstgenoemde verordening is ingetrokken. Bovendien zijn in de nieuwe verordening nieuwe ontstaansfeiten vastgesteld die gelden met ingang van de volgende verkoopseizoenen.

Die ontstaansfeiten zijn rechtstreeks toepasselijk, onder voorbehoud van bepalingen per sector die worden vastgesteld op grond van Verordening (EEG) nr. 3813/92 en waarin om redenen die strikt verband houden met een bepaald bedrag of met een bepaalde markt bovenbedoelde ontstaansfeiten worden gepreciseerd of van die ontstaansfeiten wordt afgeweken.

Bij de bepaling van de ontstaansfeiten is uitgegaan van het beginsel dat het moest gaan om feiten

- die nauw aansluiten bij de feitelijke uitvoering van aan- of verkooptransactie,
- die, in andere gevallen, samenhangen met een jaarlijks vastgestelde datum.

zo zijn als ontstaansfeiten aangeduid :

- voor bedragen die verband houden met het handelsverkeer met derde landen, de aanvaarding van de douaneaangifte;
- voor de aan- en verkoopprijzen, en voor de steun in verband met afzet, de overname van de produkten;
- voor de steun per hectare, per dier of de steun in het kader van structuurmaatregelen, het begin van het jaar of van het verkoopseizoen.

d) Consequenties voor de landbouwmrekeningskoersen en voor de prijzen in ecu

Als uitvloeisel van de monetaire herschikking van begin 1993 is de correctiefactor van de ecu verhoogd met 1,04 %; de waarde is gegaan van 1,195066 op 1 januari 1993 naar 1,205454 en vervolgens op 14 mei 1993 naar 1,207509. Sindsdien zijn er geen wijzigingen meer geweest.

In het kader van de "switch-over" zijn aan het begin van de verkoopseizoenen 1993/94 de marktgebonden prijzen en bedragen in ecu, dus voor alle Lid-Staten, verlaagd met 25 % van de verhoging van de correctiefactor van de ecu in de voorgaande twaalf maanden.

Voor alle produkten is er een verlaging geweest met 1,29 %¹. De verlaging is in een keer doorgevoerd, in het algemeen per 1 juli 1993, wanneer alle monetaire herschikkingen van 1992 en 1993 hadden plaatsgevonden in de twaalf maanden voor die datum. Voor enkele produkten waarvan de verkoopseizoenen beginnen in de periode van oktober tot en met mei, waaronder schapevlees, olijfolie en bepaalde soorten groenten en fruit, is de prijsverlaging gesplitst in twee delen toe te passen vanaf het begin van de verkoopseizoenen 1992/1993, 1993/1994 of 1994/1995.

Voor de zwevende valuta's zijn tussen 1 januari en 1 augustus 1993 de LOK's twaalf keer gewijzigd voor de LIT (vijf verhogingen en zeven verlagingen) en elf keer voor het UKL (drie verhogingen en acht verlagingen). Voorts zijn deze koersen acht keer verhoogd voor de PTA, zeven keer voor de ESC en drie keer voor de DRA.

¹ De verlaging van de prijzen (1,29 %) is niet gelijk aan een vierde van de stijging van de correctiefactor, dus 1,36 %, omdat deze stijging vóór en na begin 1993 heeft plaatsgevonden; de berekening is uitgevoerd volgens regels van het agromonetaire stelsel dat gold voor 1993.

De verhoging van de LOK voor het IRL is in twee keer gebeurd : het grootste gedeelte, 8,9 %, onmiddellijk bij de monetaire herschikking en een restant van 2 % aan het begin van de belangrijkste verkoopseizoenen, op 1 juli 1993.

Viermaal is het nodig geweest de regel voor de dringende aanpassing van de LOK's toe te passen en zo te voorkomen dat monetaire afwijkingen van meer dan zes punten tussen twee valuta's langer dan drie dagen zouden aanhouden. De betrokken valuta's waren enerzijds UKL een keer tegelijk met LIT en anderzijds LIT, PTA of ESC.

2. Toepassingsperiode van de buitengewone maatregelen : augustus tot en met december 1993

a) Belangrijkste monetaire ontwikkelingen

Op 2 augustus 1993 zijn de fluctuatiemarges van het wisselkoersmechanisme van het EMS verhoogd tot 15 %.

Na de invoering van deze nieuwe regels zijn de DM en HFL in 2,5 maanden geleidelijk met 1,6 % gerevalueerd; vervolgens zijn ze weer gedaald tot hun oorspronkelijke niveau. Voor de andere valuta's, die tot en met 1 augustus 1993 als vaste valuta's golden, is een devaluatie met 1 à 2,5 % gedurende 1 à 3 maanden, vervolgens voor de BLF volledig en voor de DKR en FF gedeeltelijk gecompenseerd, en voor het IRL zelfs omgeslagen in een revaluatie.

Van de valuta's die reeds zweefden, zijn de ESC en PTA in de laatste dagen van juli 1993 gedevalueerd met ongeveer 5 %; de ESC heeft zich daarna gestabiliseerd, terwijl de PTA zich iets heeft hersteld, maar tegen het eind van het jaar weer is gedaald tot het niveau van begin augustus 1993. De devaluatie van DRA en LIT is vrijwel gelijk gebleven (3,4 % en 5,7 %), terwijl het UKL na een devaluatie gedurende twee maanden, aan het einde van het jaar weer is opgeklommen tot het niveau van augustus 1993.

b) Buitengewone maatregelen

Na het besluit van 2 augustus 1993 in het kader van het EMS worden volgens de agromonetaire regels¹, en ondanks een bilaterale overeenkomst tussen Duitsland en Nederland om tussen hun valuta's een fluctuatiemarge van maximaal 2,25 % te handhaven, alle valuta's van de Gemeenschap als zwevende valuta's aangemerkt.

Dus kan er geen revaluatie meer zijn van de spilkoers van de vaste valuta's en dus ook geen wijziging van de correctiefactor van de ecu. Alle LOK's, waarvoor dus de regels voor de zwevende valuta's gelden, moeten dus zowel naar boven als naar beneden worden aangepast volgens de ontwikkeling van de representatieve marktkoersen. In augustus 1993 hebben deze regels geleid tot twee verhogingen van de LOK's voor de DKR en FF, en een verhoging voor de DRA.

¹ Artikel 1, b), van Verordening (EEG) nr. 3813/92.

Begin september 1993 constateert de Commissie dat de marktkoersen sinds een maand erg wisselvallig zijn. De fluctuaties in de dagelijkse monetaire afwijkingen waren bijvoorbeeld :

Datum	4 augustus	16 augustus	20 augustus	10 september
BLF	- 0,5	- 1,4	- 0,6	- 1,9
DM	+ 0,6	+ 2,1	+ 1,1	+ 1,9
UKL	+ 1,1	- 0,2	+ 0,7	- 1,0

Het was waarschijnlijk dat de regels frequent tot wijzigingen van de LOK's zouden leiden. Deze wijzigingen zouden schadelijk kunnen zijn voor de landbouwmarkten, het inkomen van de producenten en de financiën van de Gemeenschap, zonder echter gebaseerd te zijn op duidelijke en vaste monetaire tendensen.

Om over een langere waarnemingsperiode te beschikken, zijn daarom bij Verordening (EEG) nr. 2496/93 van de Commissie (PB nr. L 229 van 10.9.1993, blz. 17) voor de periode van 10 tot en met 30 september 1993 de bepalingen inzake de toepassing van de referentieperiodes waarvan wordt uitgegaan voor wijziging van de LOK's voorlopig gewijzigd.

Na deze waarnemingsperiode heeft de Commissie, aangezien de situatie wat betreft de monetaire omstandigheden en de mogelijke consequenties daarvan voor de landbouw niet fundamenteel was veranderd, als voorzorgsmaatregel besloten om alle regels voor de automatische aanpassing van de LOK's te schorsen. Parallel daarmee heeft zij aan de Raad een voorstel voor wijziging van de basisverordening voor agromonetaire zaken voorgelegd, ten einde deze verordening aan te passen aan de nieuwe monetaire fluctuaties die mogelijk waren geworden als gevolg van het besluit van 2 augustus 1993 inzake het EMS.

De voorzorgsmaatregelen, die aanvankelijk waren vastgesteld voor de periode van 1 tot en met 20 oktober 1993, moesten worden verlengd tot en met 31 december 1993, dat wil zeggen de dag voor de inwerkingtreding van de door de Raad vastgestelde wijziging in de agromonetaire basisverordening.

c) Consequenties voor de landbouwmrekeningskoersen

In oktober 1993 heeft de Commissie de LOK's voor de BLF, LIT en DRA op ad hoc-basis moeten wijzigen om zo te voorkomen dat het handelsverkeer zou worden verlegd als uitvloeisel van de negatieve monetaire afwijkingen die voor genoemde valuta's waren ontstaan. Op 13 oktober 1993 bedroegen de bilaterale monetaire afwijkingen tussen genoemde valuta's enerzijds en DM, HFL en PTA anderzijds ongeveer zes punten. Drie referentieperiodes lang hebben er grote bilaterale afwijkingen bestaan tussen PTA enerzijds en LIT en DRA anderzijds. Gedurende één referentieperiode was dit het geval voor de BLF aan de ene kant en de HFL en DM aan de andere kant.

Voor ESC, FF, IRL en UKL ten slotte zijn tussen september en december 1993 de monetaire afwijkingen steeds kleiner geweest dan twee punten. De positieve monetaire afwijkingen van meer dan twee punten zijn, nadat zij waren opgelopen tot bijna drie punten, weer vanzelf gedaald voor DM, HFL en PTA; voor de DKR zijn positieve monetaire afwijkingen ontstaan aan het einde van de periode, namelijk in december 1993.

Eind 1993 lag, ten opzichte van de werkelijk doorgevoerde wijzigingen in de landbouwmrekeningskoersen, nog één monetaire afwijking boven de unilaterale franchise van twee punten : de DKR met + 2,393 punt.

3. Toepassingsperiode van het gewijzigde stelsel : januari tot en met juni 1994

a) Belangrijkste monetaire ontwikkelingen

In vergelijking met de voorgaande periodes is de eerste helft van 1994 veel kalmer geweest.

De koersen van DKR, DM, FF en HFL van januari 1994 zijn vrijwel stabiel gebleven; de BLF is vrij gelijkmatig bijna 2 % sterker geworden. Het IRL is in de loop van januari 1994 met ongeveer 2 % gerevalueerd, maar vanaf eind februari schommelde de waarde van deze munt weer rond het niveau van het begin van het jaar.

De LIT en PTA fluctueren vrij sterk, zonder dat in het eerste semester van 1994 een algemene tendens kon worden onderkend.

De andere valuta's geven vanaf februari 1994 een dalende tendens te zien (ongeveer 2 % voor ESC en 4 % voor DRA en UKL).

b) Wijziging van het stelsel

Eind december 1993 is bij Verordening (EG) nr. 3528/93 van de Raad (PB nr. L 320 van 22.12.1993, blz. 32) de basisverordening op agromonetair gebied gewijzigd in verband met de grotere mogelijkheid van veranderingen in de LOK's.

De voorwaarde voor de toekenning van compensaties in verband met revaluaties zijn aangescherpt, voor het geval het gaat om revaluaties die volgen op of voorafgaan aan devaluaties.

De aangebrachte veranderingen betreffen met name de oude regels voor de aanpassing van de LOK's, die tot en met 31 december 1994 zijn geschorst en vervangen door nieuwe regels.

De uitvoeringsbepalingen van het stelsel van omrekeningskoersen zijn aangepast bij Verordening (EG) nr. 547/94 van de Commissie (PB nr. L 69 van 12.3.1994, blz. 1). Volgens de nieuwe regels wordt de LOK aan het begin van iedere referentieperiode (de eerste, elfde en eenentwintigste van de maand) zo gewijzigd dat een afwijking ten opzichte van de representatieve marktcoers die groter is dan de nieuwe franchises, nog altijd met de helft, wordt verkleind.

Voor de unilaterale franchise, waarvoor tevoren een grens gold van twee punten, geldt als nieuwe limiet

- voor de positieve afwijkingen : + drie punten, zo nodig, dat wil zeggen als de afwijking groter is, op te trekken tot hoogstens + vijf punten;
- voor de negatieve afwijkingen : het niveau van de franchise voor de positieve afwijkingen - vijf punten, dat wil zeggen in het algemeen - 2, maar eventueel 0.

Wanneer, nadat de afwijkingen die hoger zijn dan de toegestane unilaterale franchise met de helft zijn verlaagd, "gecumuleerde" afwijkingen nog groter zijn dan vijf punten, worden de betrokken LOK's onmiddellijk zo gecorrigeerd dat de betrokken afwijkingen worden verlaagd tot het niveau van de respectieve franchises.

Kortom, de bilaterale franchise die vier punten bedroeg is verhoogd tot vijf punten. Deze bilaterale franchise is nu asymmetrisch gaande van - 2 tot + 3 en de hele franchise is verder mobiel (verschuifbaar) met als maximum + 5.

c) Consequenties voor de landbouwmrekeningskoersen

Voor de DRA, ESC, LIT en PTA zijn de LOK's gewijzigd om de negatieve monetaire afwijkingen voor die valuta's te verkleinen.

De positieve monetaire afwijkingen voor de BLF en DKR zijn gestabiliseerd tussen + 2 en + 3.

De afwijking voor het IRL is meer dan een maand groter geweest dan + 3; twaalf dagen lag het dagniveau zelfs tussen + 4,0 en + 4,3; daardoor heeft die afwijking geleid tot de afbraak van relatief geringe negatieve monetaire afwijkingen voor de DRA en LIT; sinds februari schommelt de monetaire afwijking van het IRL met vrij sterke fluctuaties rond + 2. Voor het UKL is de positieve monetaire afwijking van ruim twee punten die eind januari was ontstaan, tegen half februari vanzelf weer verdwenen en is er vervolgens een negatieve monetaire afwijking ontstaan.

4. Simulaties van de landbouwmrekeningskoersen

Aan de hand van de LOK's die volgens een aantal hypothetische aanpassingsregels vastgesteld hadden moeten worden, kan worden nagegaan wat bij de feitelijke regels en maatregelen het effect is geweest van de monetaire ontwikkelingen in de periode van januari 1993 tot en met juni 1994. De globale uitkomsten van deze simulaties zijn vermeld in deel I van bijlage 7.

a) Effecten van de componenten van de oorspronkelijke regels

Zonder "switch-over" en zonder franchise ten opzichte van het gemiddelde van de marktkoersen van elke referentieperiode, zouden de verhogingen van de LOK's aanzienlijk kleiner zijn geweest, behalve voor DRA en ESC. Voor DKR en IRL zouden de verhogingen minstens 3 % lager zijn geweest. Voor BLF, DM en HLF zouden er verlagingen zijn geweest met meer dan 2 % en voor UKL met zelfs meer dan 3 %.

In vergelijking met bovenstaande hypothese zou invoering van de oorspronkelijke franchiseregels, tussen -2 en +2 punten, zonder "switch-over" geresulteerd hebben in aanzienlijk kleinere verlagingen van de LOK's voor BLF, DM, HFL en UKL en tot minder sterke stijgingen voor DRA, ESC, IRL en PTA. Het algemene niveau van de LOK's zou aanzienlijk minder zijn verhoogd dan nu in feite is gebeurd.

b) Onderbreking en wijziging van de oorspronkelijke regels

Als zonder meer was voortgegaan met de toepassing van de door de Raad oorspronkelijk vastgestelde regels voor de automatische aanpassing van de LOK's, zou de correctiefactor op het niveau van juli 1993 zijn bevroren en zouden de LOK's voor DM en HFL met minder dan 1 % zijn gedaald. De verhoging van de LOK's voor BLF, DKR, IRL en PTA zou ongeveer 1 % kleiner zijn geweest; de ontwikkeling voor de andere valuta's zou weinig anders zijn geweest.

Als tijdens de periode van augustus tot en met december 1993 toen de buitengewone maatregelen zijn toegepast, de oorspronkelijke regels waren toegepast zou dat hebben geleid tot verlagingen van de LOK's voor DKR (1,0 %), DM (0,5 %), HFL (0,7 %) en PTA (0,8 %); de verhogingen van de LOK's voor BLF, DRA en LIT zouden zich ook dan hebben voorgedaan (0,1 % minder voor BLF en 0,7 % meer voor LIT), terwijl de andere LOK's even stabiel zouden zijn geweest.

Hernieuwde toepassing van de oorspronkelijke regels vanaf 1 januari 1994 zou geen verschil hebben gemaakt in de LOK's voor DM, ESC, FF en HFL; de op 1 januari 1994 geldende LOK's zouden zijn verlaagd voor BLF (1,2 %), DKR (0,6 %), IRL (2,1 %), en ook voor UKL (1,2 %), maar de omrekeningskoers voor laatstgenoemde valuta zou daarna echter weer zijn gestegen tot het oorspronkelijke niveau; de verlaagde LOK's zouden nog altijd hoger zijn geweest dan het niveau van 31 december 1992. Voor de andere valuta's zouden de verhogingen van de LOK's kleiner zijn geweest voor PTA (-0,1 %) en LIT (-0,5 %), maar hoger voor DRA (+0,8 %).

c) Andere hypotheses

Bij wijze van analyse van de voorbije situatie is voorts nagegaan wat in de twee onderstaande hypotheses per 30 juni 1994 het niveau van de LOK's zou zijn geweest :

- de oorspronkelijke regels van de Raad voor de aanpassing van de LOK's zouden met ingang van augustus 1993 zijn aangevuld met een "switch-over" gekoppeld aan de zwevende valuta's : als het gevaar zou hebben bestaan dat een LOK lager zou worden dan die per 31 december 1992, zou de correctiefactor van de ecu zo zijn verhoogd dat de betrokken positieve monetaire afwijking zou zijn verkleind tot +2 (hypothese D in bijlage 7);
- de gewijzigde regels inzake de franchise, die sinds eind december 1993 asymmetrisch en mobiel is, zouden vanaf 1 januari 1993 zijn toegepast zonder "switch-over" (hypothese E in bijlage 7).

In beide gevallen zouden de LOK's vrijwel dezelfde ontwikkeling te zien hebben gegeven als in feite het geval is geweest. Verschillen van meer dan 1 % zouden er in het eerste geval alleen zijn geweest voor de LOK voor het UKL die meer dan 1 % minder zou zijn verlaagd en voor de LOK van het IRL die meer dan 1 % minder zou zijn verhoogd; in het tweede geval zouden ESC en PTA meer dan 1 % minder zijn verhoogd.

Een aan de zwevende valuta's gekoppelde "switch-over" zou twee keer in werking zijn getreden om verlaging van de LOK's voor HFL en DM te voorkomen; de correctiefactor van de ecu zou vanaf eind oktober 1993 vastgesteld zijn op 1,216238, d.w.z. een verhoging met 0,72 %.

Samenvatting van de agromonetaire ontwikkelingen

1. De agromonetaire ontwikkelingen in de periode van januari 1993 tot en met juni 1994 zijn veelbewogen geweest met
 - de invoering van het nieuwe stelsel, en met name de herziening van de ontstaansfeiten voor de LOK's,
 - de bevrozing van de "switch-over",
 - het feit dat geen enkele valuta meer voldeed aan de voorwaarden voor de status van vaste valuta,
 - de schorsing en vervolgens de wijziging van de oorspronkelijke regels voor de aanpassing van de LOK's, met invoering van een asymmetrische en mobiele tot 5 punten verruimde franchise.
2. Over het geheel genomen is in de loop van deze ontwikkelingen en maatregelen een vrij nauwe relatie behouden gebleven tussen de globale tendens in de marktcoersen en de LOK's. Er is echter een zekere stabilisatie van de LOK's geweest ten opzichte van de onregelmatige en de geringe monetaire fluctuaties.

Door de buitengewone maatregelen in de laatste maanden van 1993 zijn de veranderingen van de LOK's beperkt gebleven in verhouding tot de fluctuaties van de marktcoersen, die excessief zijn gebleken en die zowel correcties naar boven als naar beneden hebben geëist. Via deze maatregelen zijn met name verlagingen van de LOK's voor DM, HFL en PTA vermeden, die op grond van de monetaire ontwikkeling twee maanden later overbodig zouden zijn gebleken. De oorspronkelijk ingevoerde regels, met de toepassing van een vaste franchise van -2 tot +2 en zonder "switch-over" na 2 augustus 1993, zouden dus nodeloos destabiliserend zijn geweest voor de LOK's.

Daartegenover staat dat de nieuwe in 1994 toegepaste bepalingen, die gebaseerd zijn op een verruimde, asymmetrische en mobiele franchise, rekening houdende met de tendens op de markt een zekere overbescherming van de positieve monetaire afwijkingen inhouden. Zo hebben er gedurende meer dan vier maanden voor BLF, DKR en IRL positieve monetaire afwijkingen van meestal tussen 2 en 3 % bestaan, zodat een zekere correctie van de eerdere devaluaties niet mogelijk was.

C. ECONOMISCHE EN FINANCIËLE CONSEQUENTIES

1. Effecten op de landbouwprijzen

Voor de periode vanaf juli 1992 is het verband bekeken tussen de ontwikkeling van de LOK's en van de marktprijzen in nationale valuta. De analyse is gemaakt voor een aantal produkten die zijn gekozen op grond van hun economische betekenis en de kwaliteit van de beschikbare informatie. Enkele van de meest significante uitkomsten zijn vermeld in bijlage 4. De tendensen en kwantitatieve gegevens die daaruit kunnen worden afgeleid, betreffen een orde van grootte, die kan worden doorkruist door ingrijpende marktomstandigheden zoals bij voorbeeld de overgang van het ene verkoopseizoen naar het andere.

Zoals mocht worden verwacht, is het verband tussen de LOK's en de marktprijzen in nationale valuta sterk afhankelijk van de aard van de marktordening. De prijzen van de produkten waarvoor een interventieregeling geldt, reageren allemaal op korte termijn op de LOK's, maar de reactie kan verschillen qua intensiteit. Voor de andere produkten kan alleen op middellange of lange termijn in zeer algemene zin een overeenstemming worden geconstateerd, of valt er althans op korte of middellange termijn geen verband vast te stellen.

a) Sectoren met interventieprijzen

Granen : Gewoonlijk sluit de ontwikkeling in de marktprijzen voor zachte tarwe en voedergerst nauw aan bij de tendens in de interventieprijzen in nationale valuta. Hetzelfde geldt voor maïs en durumtarwe, met aan het begin van het verkoopseizoen lichte tijdverschillen die het gevolg zijn van het feitelijke tijdstip van de oogst.

In het algemeen betekent een mutatie van 1 % in de interventieprijs in nationale valuta een mutatie in dezelfde richting van de marktprijs tussen 0,5 en 1,5 %.

Er bestaat echter een zekere autonomie ten opzichte van de monetaire ontwikkelingen tijdens het verkoopseizoen. In het algemeen belopen deze autonome schommelingen minimaal + 2,5 %. De lichte verhoging van de LOK voor de BLF (1,5 %) in oktober 1993 resulteert dan ook niet in een duidelijke verhoging van de marktprijzen; het effect van de verhoging van de LOK van de DKR (4,1 %) in augustus 1993 valt niet te constateren als gevolg van de aanpassing van de prijzen aan het begin van het verkoopseizoen 1993/94.

Suiker : Hoewel de prijzen duidelijk worden beïnvloed door belangrijke veranderingen in de LOK's, lijkt er een grotere autonomie ten opzichte van agromonetaire ontwikkelingen te bestaan dan voor granen.

Olijfolie : Ook voor de prijzen van dit produkt is er een duidelijk effect van de LOK's. De algemene tendensen lopen parallel, maar de aanpassing van de prijzen kan meer dan drie maanden duren en de autonome fluctuaties kunnen zeer hoog zijn. Ten opzichte van de agromonetaire ontwikkeling kunnen deze fluctuaties tot aanzienlijke over- of ondercompensatie leiden, vaak tot 10 %.

Zuivelsector : Het effect van de LOK's op de marktprijzen voor boter is heel direct. In de Lid-Staten waarvan de LOK's vaak zijn veranderd, is het verband tussen de LOK's en de boterprijzen vrijwel automatisch, zowel naar boven als naar beneden : voor IRL, LIT, PTA en UKL zijn de prijsstijgingen 80 à 100 % van de hogere LOK's geweest. De prijsveranderingen kunnen trager verlopen als gevolg van steunmaatregelen en restituties bij uitvoer.

Tijdens de bestudeerde periode veranderden de boterprijzen weinig meer (+ 2 %) dan als gevolg van de wijzigingen in verband met monetaire ontwikkelingen. De verlaging van de interventiepijs met 4,25 % aan het begin van het melkprijsjaar 1993/94 is gedeeltemeestal en met vertraging doorgegeven naar de marktprijzen en wellicht gedeeltemeestal ongedaan gemaakt door de stijging van de LOK's voor BLF, DKR, FF en IRL.

Bij de valuta's die sterk zijn gedevalueerd, is de tendens in de prijzen van melkpoeder (vol of mager poeder), zowel naar beneden als naar boven, vrijwel gelijk aan die van de LOK's en zonder grote tijdsverschillen. De fluctuaties ten opzichte van de tendens kunnen echter groot zijn : de prijsontwikkelingen los van de koersontwikkelingen zijn vaak groter dan + 5 %. Hoewel er geen of weinig effect is van de interventiepijzen, heeft men op de markten van sterk devaluerende Lid-Staten rekening moeten houden met de marktprijzen in de landen die qua produktie en verbruik het belangrijkste zijn en die prijzen luiden in valuta's die vrijwel stabiel zijn gebleven.

Voor kaas valt geen verband op korte termijn waar te nemen tussen de prijzen en de LOK's (behalve voor Grana Padano in Italië). De prijzen volgen over de lange termijn de monetaire ontwikkeling, zonder veel marge en met weinig autonome fluctuaties.

Rundvlees : De prijzen volgen de ontwikkelingen in de LOK's : een verhoging met 1 % leidt tot een prijsverhoging met 0,5 à 1,5 %.

De prijsaanpassingen kunnen echter twee à drie maanden vergen (Verenigd Koninkrijk, Griekenland). Bovendien kunnen ze doorbroken worden door sterke onafhankelijke ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld in Ierland. Deze kunnen gemakkelijk oplopen tot + 5 % en hebben het effect van de verhogingen van de LOK's van de BLF en FF die kleiner waren dan 1,5 % volledig uitgevlakt. De verhoging van de DKR met 4,1 % in augustus 1993 is echter volledig doorgegeven naar de prijzen, maar vervolgens tenietgedaan door de markt.

b) Sectoren zonder interventieprijzen

Tafelwijn : Tussen juli 1992 en augustus 1993 is er geen prijsstijging geweest na de verhoging van de landbouwmrekeningskoersen voor de PTA en LIT. Dat was overigens normaal, aangezien de ontstaansfeiten voor de LOK's in deze sector allemaal zijn gefixeerd op een datum aan het begin van het verkoopseizoen 1992/93. Vanaf 1 september 1993 zijn, na de herziening van de ontstaansfeiten, de marktprijzen gestegen in verhouding tot de wijziging van de LOK's. Dit is echter geleidelijk gebeurd en met sterke fluctuaties ten opzichte van de algemene tendens.

Verse groenten en fruit : De prijzen voor appels, maar vooral die voor tomaten variëren in de loop van het seizoen tot meer dan het drievoudige, waar de ontwikkelingen van de LOK's bij in het niet vallen. Alleen de ophoudprijzen variëren, sinds de herziening van de ontstaansfeiten die per 1 juli 1993 is ingegaan, onder invloed van de monetaire ontwikkelingen.

Dierlijke produkten : Voor de prijzen van schape- en varkensvlees kan, gezien de grote schommelingen op die markten, geen verband worden gelegd met de ontwikkeling van de LOK's, althans niet op middellange termijn.

c) Algemene effecten

De belangrijkste constatering is dat voor de meeste produkten de veranderingen in de LOK's pas maanden later doorwerken in de marktprijzen; dat dit effect veel eerder optreedt voor produkten met interventieprijzen en ten slotte dat, ongeacht de categorie produkten, deze effecten alleen van belang zijn voor zover zij verder gaan dan een bepaalde autonome schommelingsmarge van de marktprijzen.

De grootte van deze marge varieert vanzelfsprekend met de produkten, maar is ook afhankelijk van de marktomstandigheden en het tijdstip van een monetaire ontwikkeling. Zo is geconstateerd dat de marktprijzen meer of minder gevoelig zijn voor ontwikkelingen in de LOK's naargelang er al of niet produkten worden aangekocht door de interventiebureaus, en afhankelijk van de omvang van het aanbod en van de vraag; ook worden de prijzen beïnvloed door het niveau van steun, de omvang van de interventievoorraden, de uitvoerrestituties. Voor produkten waarvoor geen interventieaankoop bestaat, kan in bepaalde Lid-Staten die geen dominerende positie innemen op een overigens vrij liquide markt, de prijsontwikkeling ook sterk worden bepaald door de ontwikkelingen in de LOK's.

In het algemeen is er voor de prijzen van de meest gevoelige produkten (bijvoorbeeld granen, boter) een effect bij veranderingen in de LOK's van meer dan 2 %; voor andere prijzen bedragen de autonome schommelingen ongeveer 5 % (bijvoorbeeld melkpoeder in een aantal Lid-Statens, rundvlees); voor tal van produkten zijn er prijschommelingen van meer dan 10 %, ongeacht de LOK's (bijvoorbeeld olijfolie, wijn). De marktprijzen voor seizoenprodukten ten slotte ontwikkelen zich los van de wijzigingen in de LOK's, behalve wat betreft de bodemprijzen.

Uit deze constatering kunnen drie belangrijke conclusies worden getrokken :

Inkomens van de producenten : Er blijken duidelijk grote verschillen wat betreft het effect van de verlagingen van de LOK's via de prijzen.

Bovendien zou voor dierlijke produkten waarvoor veel graan wordt gevoerd, de geringe gevoeligheid van de prijzen van die produkten voor de verlagingen in de LOK's, in principe een bron van extra inkomsten moeten zijn.

Voor de rechtstreekse steun van de Gemeenschap aan de landbouwers worden de veranderingen in de LOK's volledig doorberekend, maar in verband met de ontstaansfeiten kan het tijdsverschil oplopen tot twaalf maanden. Al met al moet het bestaan van inkomensverliezen die aan agromonetaire factoren te wijten zijn, per geval worden onderzocht.

Gemeenschappelijk landbouwbeleid : De hoge devaluaties hebben geleid tot een compensatiesontwikkeling in nationale valuta die strijdig is geweest met de doelstellingen van de hervorming.

Een producent die zijn graan heeft verkocht aan het begin van het verkoopseizoen 1993/94 heeft immers een compensatie ontvangen op grond van een verlaging van de prijzen in het kader van de hervorming met bijna 30 %. De prijzen in nationale valuta zijn echter ten opzichte van het vorige jaar slechts gedaald met 16 % in LIT, 17 % in PTA, 18 % in UKL en 20 % in DRA. Daardoor heeft voor veel producenten in de betrokken Lid-Statens de hervorming van het GLB een duidelijke inkomensstijging betekend, vooral als gevolg van de prijzen voor de in de handel gebrachte hoeveelheden.

Index van de consumentenprijzen : Deze index stijgt op korte en middellange termijn met ongeveer 0,3 % wanneer de LOK's 10 % hoger worden.

Dit is het eigenlijke effect van de agromonetaire veranderingen in de prijzen van agrarische grondstoffen, ongerekend de verhogingen of verlagingen waarvoor de markt verantwoordelijk is bij het doorgegeven in de consumentenprijzen.

Dit effect kan voor alle Lid-Statens samen worden becijferd door in aanmerking te nemen dat enerzijds 16 % van de uitgaven van de huishoudens betrekking heeft op levensmiddelen, en dat anderzijds 40 % van de waarde daarvan wordt bepaald door de landbouwprijzen.

Bovendien dient te worden opgemerkt dat, als gevolg van de betrokken marktordeningen, de LOK's een effect op korte en middellange termijn hebben op de prijzen van de volgende belangrijke landbouwprodukten : granen en rijst, suiker, melk en zuivelprodukten, rundvlees, enkele soorten verwerkte produkten van groenten en fruit, olijfolie, tafelwijn en most; het aandeel van deze produkten in de waarde van de landbouwproduktie bedraagt 48 %.

2. Effecten op het handelsverkeer

In het algemeen en in theorie zijn de prijzen van invloed op het handelsverkeer als zij niet op korte termijn worden aangepast aan de evolutie van de valuta's waarin zij zijn uitgedrukt. Zo bevorderen devaluaties de uitvoer en betekenen zij een rem op de invoer, terwijl revaluaties de tegenovergestelde effecten hebben.

Logischerwijze doen deze verschijnselen, die alle sectoren van de economie gemeen hebben, zich voor landbouwprodukten ten nadele van de begroting van de Gemeenschap in verscherpte mate voor als garantieprijs niet worden aangepast aan de monetaire ontwikkeling van de Lid-Staten als geheel. Om de principes van het GLB te kunnen toepassen in een eengemaakte markt moeten de LOK's de marktkoersen te volgen en, rekening houdende met de ontstaansfeiten, rechtstreeks worden toegepast voor de garantieprijsen.

Wijzigingen in handelsstromen als gevolg van monetaire ontwikkelingen zijn echter alleen mogelijk vanaf een prijsverschil dat groter is dan de kosten, met name de vervoerkosten, bij verandering in de bestemming van het produkt. Deze kosten zijn afhankelijk van de afstand, de wijze van vervoer en de produkten. Bovendien kunnen ongebruikelijke handelsstromen pas ontstaan als het waarschijnlijk is dat de prijsverschillen zo lang zullen aanhouden als nodig is om de verwachte winst te behalen.

Daarom is tot een bepaald niveau van fluctuaties in de marktkoersen geen aanpassing van de LOK's nodig en kunnen dus franchises worden ingevoerd. Het optimale niveau van de franchise bij de aanpassing van de LOK's is per definitie afhankelijk van een zeer groot aantal factoren, die van conjuncturele aard kunnen zijn. De franchise kan dus niet anders dan forfaitair zijn en in sommige omstandigheden te ruim en in andere te krap blijken. De praktijk leert dat een algemeen niveau van 5 punten een maximum is; bij dat niveau worden tussen bepaalde Lid-Staten immers specifieke goederenbewegingen geconstateerd.

Een franchise die kleiner is dan de marge van de marktprijsfluctuaties die losstaan van veranderingen in de omrekeningskoersen, heeft nauwelijks effecten op de prijsontwikkeling. Wanneer deze franchise groter is dan die marge, kan zij daarentegen de aanpassing van de prijzen vertragen. Deze vertraging betreft echter prijsverschillen die, per definitie gezien de bedoeling van de franchise, kleiner zijn dan die welke verlegging in het handelsverkeer tussen de Lid-Staten kunnen veroorzaken. De franchise voor de aanpassing van de LOK's heeft daarom theoretisch geen andere effecten op het handelsverkeer dan die welke het gevolg zijn van het feit dat het niveau ervan forfaitair vastgesteld is.

In de praktijk zijn het aantal, de complexiteit en de veranderlijkheid van de factoren die de effecten van de omrekeningskoersen op het handelsverkeer bepalen van dien aard dat een oorzakelijke analyse van de handelsstromen heel moeilijk is.

Voorts blijkt bij bestudering van de hoeveelheden produkten die maandelijks uit iedere Lid-Staat van de Gemeenschap worden uitgevoerd dat zich daarbij grote, niet jaarlijks weerkerende fluctuaties voordoen. In bijlage 5 worden enkele duidelijke voorbeelden van dergelijke fluctuaties gegeven. Het is dan ook haast onmogelijk om de handel in een bepaalde maand te karakteriseren aan de hand van een gemiddelde of een duidelijke statistische tendens. Bijgevolg kan geen statistisch verband op korte of middellange termijn tussen het goederenverkeer en de ontwikkeling van de LOK's of de marktprijzen worden gevonden.

Meer in het algemeen zou een vergelijking van de jaarlijkse uitvoer naar de Europese Unie en derde landen in 1992 en 1993 door de Lid-Staten waarvan de valuta van het ene op het andere jaar sterk is gedevalueerd, enige aanwijzingen kunnen geven. Wanneer wordt aangenomen dat de uitvoer in 1992 niet buitengewoon hoog was, zou kunnen worden betwijfeld dat er een monetair effect bestaat als de uitvoer van de betrokken produkten in 1993 niet aanzienlijk is toegenomen. De uitkomsten van deze vergelijking zijn hieronder vermeld :

Mutaties in de uitvoer naar de Europese Unie en derde landen : 1993 t.o.v. 1992

+ of - = stijging of daling met meer dan 20 %
 ++ of -- = stijging of daling met meer dan 40 %
 0 = mutatie van minder dan 20 %

	UK	IRL	IT	PT	ESP
Tarwe en gerst	+	+	-		--
Melk	0	-	0	++	0
Boter	0	--	--	0	--
Rundvlees	++	-	--	++	--
Schapevlees	+	--	--	++	+
Varkensvlees	++	0	++	++	+
Wijn	+	0	+	0	++
Verse tomaten	--		++	--	0
Appelen	--		+	++	++

De uitvoer van granen uit het Verenigd Koninkrijk is gestegen, maar de minder omvangrijke uitvoer van Spanje en Italië is gedaald. Het effect van de devaluaties ligt niet zonder meer voor de hand, temeer daar in het Verenigd Koninkrijk de marktprijzen eind 1992 al vooruitliepen op de verhoging van de LOK's, zodat geen monetaire concurrentievoordelen zijn ontstaan.

Het handelsverkeer in zuivelprodukten is niet sterk gestegen. In alle Lid-Staten met een hoge devaluatie is het prijsverloop gezien de omstandigheden en de typische kenmerken van de betrokken markt, vrijwel in lijn met de monetaire ontwikkeling geweest.

De uitvoer van rundvlees uit het Verenigd Koninkrijk is duidelijk gestegen en het is niet uitgesloten dat dit een monetaire oorzaak heeft, aangezien eind 1992 is vastgesteld dat de prijzen niet onmiddellijk zijn aangepast aan de ontwikkeling van de LOK's. Ierland heeft geen uitvoerstijging gekend, maar enerzijds zijn de prijzen sneller aangepast en anderzijds is het UKL meer gedevalueerd dan het IRL.

Voor schapevlees was er een toeneming van de uitvoer uit het Verenigd Koninkrijk en Spanje, maar deze valt nauwelijks te verklaren uit de ontwikkeling in de verhouding tussen de prijzen en de LOK's.

De prijzen voor varkensvlees in de Lid-Staten met vrij stabiele valuta's fluctueren sinds begin 1993 vrij sterk ten opzichte van een laag prijspeil. In de Lid-Staten die sterk hebben gedevalueerd, zijn de prijzen in nationale valuta minder gedaald, maar is de verhoging van de LOK's toch niet helemaal doorberekend. Heel algemeen gesproken is er dus een zeker theoretisch concurrentievoordeel dat in principe in verband kan worden gebracht met de toeneming van de uitvoer.

Voor wijn kan de uitvoer uit Spanje en Italië bevorderd zijn door het feit dat de prijzen in nationale valuta tot het einde van het verkoopseizoen 1992/93 in PTA stabiel gebleven zijn en in LIT zelfs zijn gedaald. Deze dalende tendens heeft te maken met een structureel aanbodoverschot vooral voor tafelwijn. Als gevolg van de sterke devaluaties van de LIT en de PTA zijn de prijzen van Spaanse of Italiaanse wijn gedaald in valuta's die niet of weinig in waarde zijn veranderd.

Uiteindelijk heeft, in de landbouw zoals in andere sectoren van de economie, goederenverkeer als gevolg van monetaire ontwikkelingen te maken met het feit dat de ontwikkelingen in de wisselkoersen niet volledig en niet onmiddellijk in de prijzen worden doorberekend.

In de landbouw wordt deze distorsie van de handelsstromen in principe afgezwakt via de gegarandeerde prijzen waardoor de volledige doorwerking van de monetaire ontwikkelingen wordt versneld. Dergelijke distorsies zijn echter niet uitgesloten en voor tal van producten is het logisch gezien zelfs waarschijnlijk dat zij bestaan, maar het is heel moeilijk om ze statistisch aan te tonen. Dergelijke distorsies in het handelsverkeer zijn inherent aan grote monetaire veranderingen binnen een eengemaakte markt zonder gemeenschappelijke munt.

3. Compensaties

De enige steun die, althans gedeeltelijk, is toegekend in verband met monetaire oorzaken, is de nationale steun van bepaalde Lid-Staten. De betrokken maatregelen houden verband met de effecten van sterke devaluaties van de valuta's van andere Lid-Staten.

In november 1992 heeft de Commissie haar goedkeuring gegeven aan een Ierse regeling inzake nationale steun voor het midden- en kleinbedrijf voor de periode tot en met maart 1993. Deze tijdelijke steunmaatregelen waren bedoeld om de bedrijven te helpen zich aan te passen aan de nieuwe marktomstandigheden als gevolg van de grote devaluaties in de herfst van 1992, met name van het UKL. Voor de levensmiddelenindustrie, en meer in het bijzonder voor de industrie die de in bijlage II van het Verdrag bedoelde producten verkoopt, moest deze steun beperkt blijven tot scholing, verruiming van de markt of promotieactiviteiten; onder bepaalde voorwaarden mochten subsidies voor investeringen en korte-termijnkredieten worden verleend.

Tegen het advies van de Commissie in heeft de Raad besloten dat twee Franse steunmaatregelen, die ook waren gebaseerd op monetaire ontwikkelingen, niet in strijd waren met de gemeenschappelijke markt. De steunmaatregelen golden voor het verkoopseizoen 1993/94 voor de sectoren schapevlees en wijn. In de motivering werd gewezen op het negatieve effect van de devaluaties van andere Lid-Staten bij buitengewoon slechte marktsituaties.

De revaluaties hebben niet geleid tot compensatiemaatregelen, vooral omdat het niveau van de meeste revaluaties schommelde, maar ook vanwege juridische beperkingen.

De agromonetaire compenserende steun waarvan sprake in de artikelen 8 en 9 van Verordening (EEG) nr. 3813/92 is niet toegepast.

Er is nooit een situatie geweest waarin was voldaan aan de voorwaarden van artikel 8 voor toepassing van de deels nationaal te financieren compenserende steun. Sinds het nieuwe agromonetaire stelsel wordt toegepast is er voor geen enkele zwevende valuta een periode van twaalf maanden geweest waarin het gemiddelde van de LOK's lager is geweest dan het gemiddelde over de twaalf voorgaande maanden.

De in artikel 9 van Verordening (EEG) nr. 3813/92 bedoelde compensatiesteun zou in bepaalde Lid-Statens hebben kunnen worden toegepast op grond van de verlaging van de prijzen in ecu met 1,29 % als uitvloeisel van de verhoging van de correctiefactor van de ecu in de periode september 1992 tot en met mei 1993.

Bij de toekenning van deze steun moet echter rekening worden gehouden met uitvoeringsbepalingen die door de Raad worden vastgesteld. Aangezien de Raad nog geen besluit heeft genomen over het voorstel van de Commissie van 9 juli 1993 voor een verordening inzake de toekenning van een agromonetaire compensatie (COM (93)297 def.), is het niet mogelijk geweest deze steunmaatregelen toe te passen.

Op grond van artikel 7 van Verordening (EEG) nr. 3813/92 kunnen bepaalde in ecu vastgestelde bedragen worden verhoogd bij daling van de tegenwaarde daarvan in nationale valuta.

De bedragen waarom het gaat zijn de steunbedragen per hectare of per dier, en ook bedragen in verband met structuurmaatregelen of milieutechnische maatregelen. De LOK's die voor deze bedragen worden toegepast, zijn, gezien de ontstaansfeiten, de koersen van het begin van het verkoopseizoen voor zover het gaat om de steun per hectare (in het algemeen die van het begin van de maand juli) en die van begin januari voor de andere bedragen; het gevolg is dat die bedragen in principe in nationale valuta twaalf maanden ongewijzigd blijven.

De grootte van de verhoging in ecu wordt bepaald door de daling van de LOK voor een gegeven jaar ten opzichte van die voor het voorgaande jaar. Sinds de wijziging van Verordening (EEG) nr. 3813/92 door Verordening nr. 3528/93 geldt bovendien de voorwaarde dat er een daling moet zijn ten opzichte van het niveau van het voorlaatste jaar.

Voor de bedragen die worden gefinancierd uit EOGFL-Garantie is nooit voldaan aan de voorwaarden van artikel 7 van Verordening (EEG) nr. 3813/92. Alleen de LOK van het UKL voor 1994 is gedaald ten opzichte van die van 1993, maar ligt nog altijd aanzienlijk hoger dan die in 1992.

Voor de bedragen die worden gefinancierd door EOGFL-Oriëntatie gelden specifieke LOK's die gelijk zijn aan de koersen die worden gebruikt voor het boeken van de uitgaven in het kader van de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen. Deze koersen van 1 januari zijn tweemaal gedaald voor vier valuta's van de Gemeenschap. De dalingen voor 1994 ten opzichte van 1993 zijn 0,10 % voor DKR, 1,05 % voor DM, 1,37 % voor FF en 1,46 % voor HFL.

De antwoorden op de verzoeken om toepassing van artikel 7 van Verordening (EEG) nr. 3813/92 zijn op 30 juni 1994 uitgesteld in verband met het voorstel voor een verordening van de Raad om Verordening (EEG) nr. 2328/91 en EEG nr. 866/90 te wijzigen ten einde de aanpassing van de structuur van de produktie, de verwerking en de afzet in het kader van de hervorming van het GLB te versnellen. Dat voorstel van de Commissie voorziet namelijk in belangrijke verhogingen van de betrokken bedragen in ecu; aanvaarding ervan zou de agromonetaire verhogingen overbodig kunnen maken.

4. Effecten voor het EOGFL, afdeling Garantie

a) Componenten van de feitelijke effecten

Agromonetair gesproken worden de maandelijks voor rekening van EOGFL-Garantie geboekte uitgaven hoofdzakelijk bepaald door de waarde van

- de landbouwmrekeningskoers die wordt gebruikt om de in nationale valuta uit te betalen bedragen vast te stellen, dat wil zeggen de koers op de datum van het ontstaansfeit van de transactie waarvoor de uitgave wordt gedaan;
- de koers voor de boeking in ecu, dat wil zeggen de koers in de maand waarin de in nationale valuta gedane uitgave wordt geboekt.

Bovendien heeft de "switch-over" specifieke consequenties voor de begroting. Iedere verhoging van de correctiefactor leidt immers

- aan het begin van het volgende verkoopseizoen, tot een vermindering in (gecorrigeerde) ecu van de marktgebonden prijzen en bedragen;
- tot een stijging van de bedragen in (gecorrigeerde) ecu die worden bepaald op grond van de wereldmarktprijzen in dollar.

De landbouwmrekeningskoersen die bepalend zijn voor de uitgaven in nationale valuta zijn de koersen die gelden op de datum van het ontstaansfeit van de betrokken transactie. In dit verband zij eraan herinnerd dat de ontstaansfeiten zijn aangepast aan het nieuwe agromonetaire stelsel vanaf het begin van de verkoopseizoen 1993/94, dat wil zeggen slechts zelden vóór juli 1993.

Van de uitgaven die voor 1993 zijn geboekt heeft 51 % duidelijk te maken met LOK's van vóór 1993 die zijn vastgesteld in het kader van het oude agromonetaire stelsel.

Voor 1994 heeft van de geraamde uitgaven slechts 46 % vanwege de aard ervan met identificeerbare ontstaansfeiten te maken. De ontstaansfeiten voor de andere uitgaven kunnen plaatsgevonden hebben op min of meer recente data. De maandelijks uitgaven voor uitvoerrestituties bij voorbeeld zijn de resultante van voorschotten op en saldi van bedragen die verschuldigd zijn voor uitvoer die minstens twee maanden, maar soms zelfs al meer dan een jaar eerder heeft plaatsgevonden.

De agromonetaire ontwikkelingen in het eerste halfjaar van 1994 zullen een groot effect hebben op de begroting van 1995, met name waar het gaat om de steun per hectare. Die begroting zal echter in hoofdzaak worden beïnvloed door een monetaire ontwikkeling die op 30 juni 1994 nog onbekend is.

In verband met een en ander kunnen de werkelijke uitgaveneffecten van de ontwikkeling in de LOK's van januari 1993 tot en met juni 1994 slechts ruwweg worden aangegeven.

De verlaging van de prijzen en van een aantal bedragen in ecu als gevolg van de monetaire herschikkingen op 30 januari en 13 mei 1993 bedroeg met ingang van het verkoopseizoen 1993/94 0,26 %. Deze verlaging heeft dus vrijwel uitsluitend gevolgen voor de begrotingen na 1993.

In een van de documenten die als toelichting zijn verstrekt bij de financiële consequenties van de voorstellen voor de prijzen en begeleidende maatregelen voor het verkoopseizoen 1994/95 (COM (94)10 def. - deel II) is een vrij gedetailleerde analyse gegeven van het begrotingseffect van de prijsverlagingen in ecu als gevolg van de monetaire herschikkingen in 1992 en 1993.

Globaal wordt geconcludeerd dat 1 % verlaging van de marktgebonden prijzen en bedragen betekent dat in het begrotingsjaar 1994 de uitgaven van EOGFL-Garantie met 0,7 % afnemen. Deze orde van grootte is bevestigd door berekeningen op basis van het voorontwerp van begroting 1995. De verlaging in ecu als gevolg van de monetaire herschikkingen sinds 1 januari 1993 betekent bijgevolg een besparing op de communautaire uitgaven van ongeveer 67 miljoen (begrotings)ecu voor 1994 en 70 miljoen (begrotings)ecu voor 1995.

De wereldmarktprijzen in dollar worden niet beïnvloed door de "switch-over" en blijven dus theoretisch ongewijzigd. De verhoging van de correctiefactor van de ecu betekent wel automatisch een daling van de tegenwaarde van die dollarprijzen in (gecorrigeerde) ecu. Daardoor zijn de wereldmarktprijzen in (gecorrigeerde) ecu gedaald met 0,87 % vanaf 3 februari 1993 en vervolgens met 1,04 % vanaf 14 mei 1993 in vergelijking met de ecu met de correctiefactor van 1 januari 1993.

Het effect van deze stijging van de correctiefactor van de ecu heeft in de sectoren granen en suiker volledig doorgewerkt in de in (gecorrigeerde) ecu vastgestelde uitvoerrestituties. Voor deze produkten zijn de restituties immers rechtstreeks gerelateerd aan de wereldmarktprijzen in dollar die worden omgerekend in (gecorrigeerde) ecu. Voor de andere produkten worden de uitvoerrestituties wel beïnvloed door de wereldmarktprijzen, maar is er een minder rechtstreeks verband; het effect van de correctiefactor is niet meer terug te vinden, althans voor de korte of middellange termijn, binnen de andere oorzaken van schommelingen.

Bovendien worden de bedragen van de produktierestituties voor zetmeel enerzijds en voor de suiker die wordt gebruikt in de chemische industrie anderzijds, en de steunbedragen voor gedroogde voedergewassen en katoen snel en automatisch aangepast aan de schommelingen van de betrokken wereldmarktprijzen, die in dollar luiden.

De effecten van de "switch-over" op de omgerekende wereldmarktprijzen zijn ook van rechtstreekse invloed op de steun per hectare voor oliehoudende zaden. De financiële consequenties voor de begroting treden echter pas op vanaf het begrotingsjaar na het verkoopseizoen waarin de monetaire herschikking is gebeurd.

Het begrotingseffect van de "switch-over" op de omrekeningskoersen van de dollar in (gecorrigeerde) ecu kan voor het begrotingsjaar 1994 worden geraamd zoals aangegeven in bijlage 6. Volgens die raming betekent de verhoging van de correctiefactor van de ecu in 1993 met 1,04 % voor 1994 78 miljoen (begrotings)ecu extra uitgaven, dat wil zeggen 1,04 % van de betrokken uitgaven.

De consequenties voor het begrotingsjaar 1993 zijn verwaarloosbaar en die voor 1995 en latere jaren zijn afhankelijk van de toekomstige niveaus van de dollar, de wereldmarktprijzen en de hoeveelheden produkt.

b) Raming van de feitelijke effecten

Voor een globale raming van de feitelijke begrotingseffecten is rekening gehouden met de volgende gegevens :

- de voor het begrotingsjaar 1993 geboekte uitgaven,
- de raming van januari 1994 van de benodigde kredieten voor het begrotingsjaar 1994¹
- de benodigde kredieten volgens het voorontwerp van begroting voor het begrotingsjaar 1995.

Er dient een referentiesituatie² te worden bepaald waarbij vrijwel geen effecten optreden van de franchise en van de "switch-over". Dit is de situatie met de uitgaven die zouden zijn gedaan als sinds 1 januari 1993 de LOK's gelijk zouden zijn geweest aan de representatieve marktkoersen aangepast met de correctiefactor van de ecu die bevroren zou zijn op de waarde van januari 1993, dat wil zeggen 1,195066.

1 Toelichting bij de financiële consequenties van de voorstellen voor prijzen en begeleidende maatregelen voor het verkoopseizoen 1994/95 (COM(94)10 def. - deel II).

2 De referentiesituatie wordt vergeleken met de onder c) vermelde hypothesen.

Voor de begrotingsjaren van 1993 tot en met 1995 zijn de uitgaven enerzijds aan de hand van historische gegevens uitgesplitst over de nationale valuta's en anderzijds, steeds wanneer dat mogelijk was, ingedeeld volgens de datum van het ontstaansfeit bepaald op grond van de aard van de uitgave. De uitgaven waarvoor geen ontstaansfeit kon worden bepaald, zijn gespreid over het begrotingsjaar. Zo is voor ieder begin van een agromonetaire referentieperiode, dat wil zeggen de eerste, de elfde en de eenentwintigste van iedere maand, een gedeelte van de uitgaven of van de geraamde uitgaven bepaald dat de effecten ondergaat van de LOK voor deze periode van ongeveer tien dagen.

De aldus uitgesplitste uitgaven zijn aangepast, zodat voor de referentiesituatie de specifieke effecten van de "switch-over" zijn weggewerkt. Zo zijn voor de begrotingsjaren 1994 en 1995

- de uitgaven waarvoor de agromonetaire verlagingen van de prijzen en bedragen in ecu consequenties hebben, namelijk respectievelijk 58 % en 48 % van de begroting, verhoogd om de compensatie van 25 % in verband met de ontwikkeling van de correctiefactor in 1993 op te heffen;
- de uitgaven in verband met bedragen die rechtstreeks gebaseerd zijn op de ontwikkelingen in de wereldmarktprijzen, verlaagd met het effect van de verhoging van de correctiefactor in 1993 op de omgerekende dollarprijzen.

Wat de omrekeningskoersen betreft, moesten de koersen die zijn gebruikt voor het opstellen van de begrotingsramingen worden vervangen door de feitelijke LOK's voor elke agromonetaire referentieperiode. Bij de berekening van de referentiesituatie zijn de representatieve marktkoersen als LOK's gebruikt, zonder de "switch-over" na 1 januari 1993 nog toe te passen.

Vergelijking van de uitkomsten van de twee situaties wijst op kosten die aan de agromonetaire regeling zijn toe te schrijven ten bedrage van ongeveer

- 107 miljoen (begrotings)ecu, namelijk 0,3 % van de uitgaven voor het begrotingsjaar 1993
- 456 miljoen (begrotings)ecu, namelijk 1,2 % van de benodigde kredieten voor 1994
- 536 miljoen (begrotings)ecu, namelijk 1,4 % van de benodigde kredieten voor 1995.

c) Vergelijking van de monetaire effecten

Voor een grondiger analyse van de agromonetaire kosten, met name wat betreft de franchise en de "switch-over", zijn de budgettaire effecten van verschillende hypothesen inzake regels voor de aanpassing van de LOK's gesimuleerd.

Het interpreteren van de resultaten van die simulaties is een hachelijke onderneming wanneer het om berekeningen per begrotingsjaar gaat. Bijna de helft van de uitgaven van het begrotingsjaar 1993 hangt immers niet van de LOK's van 1993 af en voorts worden de uitgaven van de begrotingsjaren 1994 en 1995 te sterk beïnvloed door de waarde van de LOK's per 30 juni 1994, die wordt geacht vervolgens gelijk te blijven.

Om deze problemen te vermijden wordt uitgegaan van de begrotingsstructuur zoals aangegeven onder b), maar wordt alleen rekening gehouden met uitgaven voor ontstaansfeiten in de periode van 1 januari 1993 tot en met 1 juli 1994.

De als model gebruikte begrotingsstructuur belooft dan 68 405 miljoen (begrotings)ecu, waarvan 32 % voor het begrotingsjaar 1993, 45 % voor 1994 en 23 % voor 1995.

T.o.v. de referentiesituatie zijn de resultaten berekend voor de feitelijke situatie en voor de volgende hypothesen :

- a) "Switch-over" zonder franchise : LOK's gelijk aan de representatieve marktcoersen aangepast met de correctiefactoren van de ecu in 1993 en 1994;
- b) Vaste franchise zonder "switch-over" : LOK's bij toepassing van een vaste franchise van -2 tot +2, maar zonder wijziging van de correctiefactor van de ecu na 1 januari 1993;
- c) Toepassing van de oorspronkelijke regels : LOK's bij toepassing van de regels van begin 1993 : vaste franchise van -2 tot +2 en uitsluitend aan de vaste valuta's gekoppelde correctiefactor van de ecu zoals die is vastgesteld in 1993 en 1994;
- d) Vaste franchise en zwevende "switch-over" : LOK's bij toepassing van een vaste franchise van -2 tot +2, maar de correctiefactor die tot en met 1 augustus 1993 werd vastgesteld, wordt na die datum gekoppeld aan de zwevende valuta's om te voorkomen dat de LOK's beneden het niveau van 31 december 1992 dalen;
- e) Asymmetrische en mobiele franchise sinds begin 1993 : LOK's bij de sinds 1 januari 1993 geldende franchise van (-2 tot +3) die kan verschuiven tot (0 tot +5), zonder wijziging van de correctiefactor van de ecu die op die datum van toepassing was.

De effecten van al deze hypothesen op de communautaire uitgaven zijn bepaald voor dezelfde begrotingsstructuur. Daardoor is een onderlinge vergelijking mogelijk, waarbij het intrinsieke niveau van de uitkomsten in miljoen ecu nauwelijks van belang is. De rangorde die voor de verschillende hypothesen wordt geconstateerd, geldt voor de werkelijke monetaire ontwikkeling tijdens de bestudeerde periode van achttien maanden.

Deze effecten, die zijn weergegeven in deel I van bijlage 8, dienen te worden gezien in combinatie met de in bijlage 7 vermelde wijzigingen van de LOK's en kunnen als volgt worden samengevat :

- de begrotingseffecten van de vastgestelde LOK's zijn voor bijna 90 % toe te schrijven aan de "switch-over", en voor ongeveer 10 % aan de afwijkingen ten opzichte van de representatieve marktcoersen als gevolg van de franchises en de buitengewone maatregelen van eind 1993;
- de vaste en symmetrische franchise van -2 tot +2 zonder "switch-over" zou ten opzichte van de referentiesituatie zeer weinig consequenties voor de begroting hebben gehad, namelijk circa 13 % van de door de feitelijke LOK's veroorzaakte uitgaven;
- de buitengewone maatregelen van eind 1993 en de in 1994 vastgestelde wijzigingen in het stelsel hebben de rechtstreeks met de LOK's verband houdende uitgaven met 18 % doen toenemen ten opzichte van de situatie die daaronder zou hebben bestaan;
- in het geval van koppeling, vanaf augustus 1993, van de "switch-over" aan de zwevende valuta's, zouden de agromonetaire uitgaven 19 % hoger zijn geweest dan bij de nu in feite vastgestelde LOK's;
- als vanaf 1 januari 1993 de franchiseregeling van 1994 zou zijn toegepast zonder "switch-over", zouden de agromonetaire uitgaven 11 % lager zijn geweest dan bij de nu vastgestelde LOK's.

Voor de hypothesen B en C van bijlage 8, waarvan de resultaten in het tweede en het derde streepje hierboven zijn samengevat, geldt dat de besparing die toepassing van de betrokken regels zou hebben opgeleverd, gepaard zou zijn gegaan met aanzienlijke dalingen van sommige LOK's, en dus in principe met compensatie-uitgaven. De in bijlage 8 vermelde maximumkosten van deze compensaties moeten zeer voorzichtig worden geïnterpreteerd omdat zij op prognoses zijn gebaseerd. Zij geven echter aan dat er zeer aanzienlijke extra uitgaven kunnen ontstaan.

Samenvatting van de economische en financiële consequenties

1. Over het geheel genomen is het effect van de landbouwmrekeningskoersen op de inflatie in de Europese Unie vrij gering. Alleen onder specifieke omstandigheden volgen de landbouwprijzen in nationale valuta de fluctuaties van de LOK's. Zulke omstandigheden waardoor het verband tussen de prijzen en de LOK's wordt bevorderd, gelden voor minder dan de helft van de agrarische produktie en dit gedeelte daalt nog met de hervorming van het GLB. Verder kan het effect van de LOK's op de prijzen in bepaalde gevallen worden versterkt of afgezwakt door de situatie van vraag en aanbod, de toekenning van steun of uitvoerrestituties, of het voorraadniveau.

Afgezien van enkele uitzonderingen hebben de LOK's altijd fluctuatiemarges waarbij geen specifieke reactie van de marktprijzen volgt. De breedte van deze marges varieert sterk, maar bestudering van de statistische gegevens die over de onderzoeksperiode zijn verzameld, wijst erop dat de prijzen pas reageren bij veranderingen in de LOK's van ten minste ongeveer 2 %.

2. Voor het inkomen van de landbouwers kunnen deze marges, waarvan de grootte per marktsituatie moet worden vastgesteld, elk effect via de prijzen van kleine fluctuaties in de LOK's teniet doen. Grote veranderingen in de LOK's hebben daarentegen aanzienlijke en snelle consequenties in bepaalde sectoren. Zo is voor granen het effect van de hoge devaluaties van eind 1992 en begin 1993 in de betrokken Lid-Staten in strijd geweest met het doel van de hervorming van het GLB. De conclusie is daarom dat compensatie van de inkomensverliezen als gevolg van agromonetaire ontwikkelingen nodig kan zijn, maar dat dit niet altijd zo hoeft te zijn. De opportuniteit en de hoogte van de compensaties moeten derhalve worden beoordeeld op grond van de feitelijke omstandigheden.
3. Voor het handelsverkeer leiden hoge devaluaties, vanzelfsprekend, tot distorsies in de handelsstromen in de landbouwsector, zoals ook in de andere economische sectoren; statistisch zijn die distorsies echter moeilijk te becijferen. Deze distorsies zijn niet specifiek het gevolg van het agromonetaire stelsel, maar zijn toe te schrijven aan het ontbreken van een gemeenschappelijke munt of althans een sterke monetaire discipline binnen de eengemaakte markt.

Een regeling voor aankoop tegen gegarandeerde gemeenschappelijke prijzen vermindert voor landbouwprodukten de distorsies, op voorwaarde dat de ontstaansfeiten voor de LOK's voor die prijzen de mogelijkheid geven om de ontwikkelingen in de wisselkoersen rechtstreeks en snel door te berekenen.

Een franchise waarbinnen de LOK's niet aan de ontwikkelingen van de marktkoersen worden aangepast zodat de landbouwprijzen stabiel blijven, kan echter zonder dat als specifiek gevolg daarvan handelsverkeer ontstaat. De optimale grootte van deze franchise is afhankelijk van veel factoren, waarvan sommige van zeer conjuncturele aard zijn, en dus is die franchise noodzakelijkerwijs forfaitair. Het huidige niveau van vijf punten lijkt gemiddeld het maximum voor de Europese Unie.

4. De agromonetaire ontwikkeling is door Ierland en Frankrijk aangevoerd als reden voor nationale steunmaatregelen. Deze steunmaatregelen waren bedoeld om de effecten van devaluaties in andere Lid-Staten op te vangen.

De compensatieregelingen voor het geval van een revaluatie waren tot 30 juni 1994 geen van alle toegepast. Voor de in het kader van het EOGFL, afdeling Garantie, geldende bedragen was niet voldaan aan de voorwaarden voor compensatie voor de zwevende valuta's, en voor de vaste valuta's had de Raad de regels die voor de toekenning van het leeuwedeel van de steun nodig zijn, nog niet vastgesteld.

5. De uitgaven van de Gemeenschap in verband met het agromonetaire stelsel worden enerzijds veroorzaakt door de monetaire afwijkingen tussen de LOK's en de marktkoersen van de (gecorrigeerde) ecu en anderzijds door de "switch-over".

De monetaire afwijkingen zijn ontstaan hetzij als gevolg van de franchise, hetzij als gevolg van de buitengewone maatregelen tot bevrozing van de LOK's aan het einde van 1993. De vaste en smalle franchise van -2 tot +2 punten heeft weinig financiële consequenties. Door de met ingang van augustus 1993 ingevoerde maatregelen zijn de rechtstreeks met de LOK's verband houdende uitgaven met 18 % toegenomen ten opzichte van de situatie die zonder die maatregelen zou hebben bestaan, maar werd voorkomen dat compensatiemaatregelen dienden te worden getroffen.

De "switch-over" heeft niet alleen tot gevolg dat de LOK's op een vrij hoog peil blijven of komen, maar ook dat de marktgebonden prijzen en bedragen in (gecorrigeerde) ecu dalen en dat de bedragen in (gecorrigeerde) ecu die worden vastgesteld op grond van de in dollar luidende wereldmarktprijzen, worden verhoogd. De kosten van de "switch-over" bedragen ongeveer 90 % van alle uitgaven als gevolg van de agromonetaire ontwikkeling van januari 1993 tot en met juni 1994.

De kosten van het agromonetaire stelsel voor de bestudeerde periode bedragen ongeveer :

- 107 miljoen ecu, namelijk 0,3 % van de voor 1993 geboekte uitgaven
- 456 miljoen ecu, namelijk 1,2 % van de benodigde kredieten voor 1994
- 536 miljoen ecu, namelijk 1,4 % van de benodigde kredieten voor 1995.

Deze kosten zouden ongeveer 19 % hoger zijn geweest als in augustus 1993 een "switch-over" voor de zwevende valuta's was ingevoerd; ze zouden 11 % lager zijn geweest als vanaf januari 1993 de verruimde asymmetrische en mobiele franchise zou zijn toegepast die geldt sinds begin 1994.

D. VERDERE ONTWIKKELING VAN HET AGROMONETAIRE STELSEL

Op lange termijn zal een agromonetair stelsel dat op zijn minst aangeeft welke landbouwmrekeningskoers moet worden gebruikt, noodzakelijk blijven zolang er binnen de Europese Unie één Lid-Staat is waarvoor de in ecu luidende GLB-bedragen in nationale valuta moeten worden uitbetaald. De invoering van de ecu als nationale valuta door alle of sommige Lid-Staten zal leiden tot een herziening van de agromonetaire basisverordening die kan gaan tot de volledige intrekking ervan zodra de ecu de enige munteenheid is geworden. Die herziening moet van kracht worden aan het begin van de derde fase van de totstandbrenging van de economische en monetaire unie, met inachtneming van de dan heersende omstandigheden.

Op kortere termijn, namelijk per 1 januari 1995, moeten er belangrijke veranderingen plaatsvinden in de toepassing van het agromonetaire stelsel :

- krachtens artikel 4bis van Verordening (EEG) nr. 3813/92 gaan de oorspronkelijke regels voor de aanpassing van de LOK's weer gelden;
- krachtens artikel 13, lid 2, van dezelfde verordening komt de "switch-over" te vervallen.

Om de afschaffing van de correctiefactor van de ecu financieel neutraal te houden zou de Commissie op grond van artikel 13, lid 1, van Verordening (EEG) nr. 3813/92 vóór 1 januari 1995 het niveau van de in ecu vastgestelde prijzen en bedragen kunnen wijzigen.

Artikel 13, lid 2, van die verordening voorziet echter in de mogelijkheid dat de Raad op basis van dit verslag en van passende voorstellen van de Commissie besluit het agromonetaire beleid voor de toekomst bij te stellen.

Gezien de resultaten van het onderzoek naar de wijze waarop het agromonetaire stelsel voor de interne markt in het verleden heeft gefunctioneerd, en gezien de ontwikkeling van het EMS kunnen de belangrijkste vragen die rijzen worden gegroepeerd rond drie thema's :

- de coherentie van het stelsel,
- de stabilisering van de LOK's,
- de noodzaak van compensaties.

De problematiek moet echter worden gezien in het licht van de regels die in de toekomst nodig zullen zijn als gevolg van de GATT-afspraken enerzijds, en van de begrotingsdiscipline anderzijds.

Voor vergelijkingsdoeleinden zijn in bijlage 8 schattingen opgenomen van de kosten die voortvloeien uit de verschillende in dit verslag besproken hypothesen inzake aanpassing van het agromonetaire stelsel. Er wordt nogmaals op gewezen dat deze resultaten gebaseerd zijn op de specifieke monetaire ontwikkeling die van januari 1993 tot en met juni 1994 is waargenomen, en dat wellicht heel andere resultaten zouden worden verkregen wanneer van andere ontwikkelingspatronen wordt uitgegaan. Bij de beoordeling van de conclusies waartoe de "maatstaf voor de schatting van de theoretische effecten op middellange termijn" aanleiding lijkt te geven, dient zeer voorzichtig te werk te worden gegaan. Aan de ene kant berust deze maatstaf namelijk op nogal onnauwkeurige ramingen van de maximale compensaties die kunnen worden toegekend, en aan de andere kant is uitgegaan van de LOK's per 30 juni 1994, die zeer conjunctuurgebonden zijn en binnen enkele dagen sterk kunnen veranderen.

1. Internationale en financiële verplichtingen

a) GATT-akkoord

Met betrekking tot de toepassing van een agromonetair stelsel dient te worden herinnerd aan enkele aspecten van het GATT-akkoord die uiterlijk op 1 juli 1995 van kracht moeten worden :

- de douanetariefconcessies zijn uitgedrukt en moeten worden nagekomen in (begrotings)ecu;
- aan de verbintenissen betreffende interne steun wordt voldaan wanneer de "totale geaggregeerde steun" (totale AMS) minder blijft dan het niveau van 1986/1988 zoals jaarlijks verlaagd; in het algemeen en met uitzondering van marginale bedragen hangt de AMS af van de geproduceerde hoeveelheden en van de institutionele prijzen, uitgedrukt in (begrotings)ecu;
- de verbintenissen inzake uitvoersubsidies moeten per produkttype worden nageleefd op basis van in (begrotings)ecu geboekte uitgaven;
- de "vredesclausules" gelden slechts op voorwaarde dat voor elk produkttype de som van :
 - * de uitgaven in (begrotings)ecu voor bepaalde steunmaatregelen, waaronder met name het merendeel van de steunmaatregelen in het kader van de hervorming van het GLB, en
 - * de interne steun, gemeten aan de hand van de AMS,

beperkt blijft tot het niveau in het verkoopseizoen 1992.

Deze internationale verbintenissen zijn in mindere of meerdere mate in strijd met de waarschijnlijke gevolgen van de diverse componenten van het huidige agromonetaire stelsel. Het niveau van 1986/1988 waarmee de totale AMS moet worden vergeleken, en het maximum dat voor de begrotingsuitgaven voor uitvoerrestituties geldt, zijn namelijk minder problematisch dan het niveau in 1992 waarnaar in de vredesclausules wordt verwezen.

De "switch-over" vermindert de communautaire preferentie omdat het peil van de gemeenschappelijke prijzen in (begrotings)ecu stijgt, terwijl de tariefbeschermingen aan de grenzen zoals in GATT-verband in (begrotings)ecu overeengekomen, onveranderd blijven.

Van de "switch-over" gaat een verhogend effect uit op de AMS, en nog meer op de op basis van dollarprijzen vastgestelde restituties. Gezien het niveau van de betrokken verbintenissen is het gevaar voor problemen van die kant op het ogenblik echter vrij klein. Op langere termijn kunnen er problemen ontstaan.

Daarentegen zouden er snel problemen kunnen rijzen met betrekking tot de vredesclausules. De "switch-over" verhoogt namelijk tegelijkertijd de waarde van de steun op grond van de betrokken maatregelen, waaronder met name die welke in het kader van de hervorming van het GLB zijn genomen, en de waarde van de totale interne steun.

In dat geval zouden bij een constant produktieniveau de effecten van de "switch-over" ongedaan moeten worden gemaakt door prijzen of steunbedragen te verlagen.

Franchises zonder "switch-over" hebben geen gevolgen voor de AMS, omdat deze laatste wordt berekend op basis van de institutionele prijzen in ecu zonder gebruikmaking van wisselkoersen.

Voor de verbintenissen die moeten worden nagekomen op basis van geboekte uitgaven, zoals die inzake de uitvoerrestituties en die inzake de in de vredesclausules bedoelde steunmaatregelen, spelen de franchises daarentegen wel een rol bij de dubbele omrekening die wordt uitgevoerd, namelijk met de LOK en vervolgens met de voor de boeking geldende koers.

Ten opzichte van de vastgestelde gemeenschappelijke niveaus veroorzaken de franchises een daling van de geboekte uitgaven voor devaluerende valuta's en een stijging voor revaluerende valuta's. Doordat ondanks het symmetrische karakter van het franchisesysteem een systematische scheeftrekking mogelijk is, kunnen er problemen ontstaan ten aanzien van de vredesclausules, zij het van vrij beperkte omvang.

De compensatiemechanismen die in geval van een revaluatie in werking kunnen treden, bieden de mogelijkheid om :

- de steunbedragen per hectare of per dier en de bedragen van structurele of milieutechnische aard in ecu, en dus voor alle Lid-Statens, te verhogen;
- gedurende drie jaar degressieve steun ter compensatie van inkomensverliezen te verlenen, die door de Europese Gemeenschap wordt medegefinancierd voor 75 % of 50 %, afhankelijk van de regio.

Aangezien de GATT-vredesclausules mede betrekking hebben op de steun per hectare of per dier, zou een verhoging van de desbetreffende bedragen normaliter gepaard moeten gaan met een prijsverlaging voor de betrokken produkttypen, tenzij er in de lopende en de daaropvolgende perioden van twaalf maanden een spontane daling van de desbetreffende AMS'en plaatsvindt.

In beginsel behoort de steun van structurele of milieutechnische aard tot de steunvormen waarop de verlagingsverbintenissen niet van toepassing zijn, zodat er geen enkele GATT-verplichting voor geldt. Steun ter compensatie van agromonetaire inkomensverliezen zou tot dezelfde categorie kunnen worden gerekend, indien de hoogte ervan niet aan de produktie (uitgezonderd de produktie in een voorafgaande referentieperiode) is gekoppeld en evenmin op produktie is gericht of afhankelijk is van het bestaan van produktie.

b) Begrotingsdiscipline

Krachtens de begrotingsdiscipline die is ingevoerd bij Beschikking 88/377/EEG van de Raad (PBEG nr. L 185 van 15.7.1988, blz. 29), mogen de jaarlijkse uitgaven van het EOGFL, afdeling Garantie, het landbouwrichtsnoer niet overschrijden.

Naar aanleiding van de conclusies die de Europese Raad op 11 en 12 december 1992 in Edinburgh heeft getrokken, heeft de Commissie aan de Raad voorgesteld (PBEG nr. C 68 van 11. 3.1993, blz. 6) zijn Beschikking 88/377/EEG door een nieuwe tekst te vervangen om de begrotingsdiscipline te handhaven en te versterken.

Wat de "switch-over" betreft, biedt artikel 10 van het voorgestelde besluit enige mogelijkheden voor financiering buiten het landbouwrichtsnoer. In overeenstemming met de genoemde conclusies van de Europese Raad en gelet op het gemeenschappelijke standpunt van de Raad van 21 maart 1994, hebben deze mogelijkheden betrekking op de rechtstreekse gevolgen van een verhoging van de correctiefactor van de ecu :

- behoud of verhoging van de waarde van de LOK's,
- verhoging van de bedragen die worden vastgesteld op basis van de wereldmarktprijzen in dollar,
- verlaging van de prijzen en bedragen in ecu om de verhoging als gevolg van de "switch-over" voor 25 % te compenseren.

Volgens dat artikel 10 kunnen de betrokken uitgaven die het gevolg zijn van monetaire herschikkingen binnen het EMS tussen 1 september 1992 en 15 oktober 1997, worden gefinancierd uit de monetaire reserve. Daarnaast zou de monetaire reserve ook bestemd blijven voor de financiering van de gevolgen van de schommelingen van de dollar ten opzichte van de (begrotings)ecu. Mocht deze reserve (500 miljoen ecu vanaf 1995) ontoereikend blijken, dan neemt de Raad passende maatregelen om het EOGFL-Garantie van de nodige middelen te voorzien.

De uitzondering die voor de "switch-over" op de inachtneming van het landbouwrichtsnoer wordt gemaakt, blijft in de tijd beperkt tot 1997. De gecumuleerde uitgaven die het gevolg zijn van elk van de inwerkingtredingen van de "switch-over" zouden dus vanaf het begrotingsjaar 1998 binnen het richtsnoer moeten worden gefinancierd.

De overige agromonetaire uitgaven moeten nu reeds alle binnen het landbouwrichtsnoer worden gefinancierd.

Het franchisesysteem kan voor niet te verwaarlozen kosten zorgen, zoals blijkt uit de in bijlage 8 opgenomen resultaten, maar deze kosten lopen wel sterk uiteen afhankelijk van de gekozen regels voor aanpassing van de LOK's. Over de beschouwde periode van 18 maanden zou alleen het systeem met smalle, vaste en symmetrische franchises (tussen -2 en +2) de uitgaven tot bijna 13 % van de feitelijke uitgaven hebben beperkt (hypothese B). Het systeem met verruimde, asymmetrische en mobiele franchises (-2/+3), verschuifbaar naar 0/+5) zou daarentegen meer dan 90 % van de feitelijke uitgaven hebben laten bestaan (hypothese E).

Een verhoging in ecu van de steunbedragen per hectare of per dier en van de steunbedragen van structurele of milieutechnische aard kan, als gevolg van de hervorming van het GLB, tot aanzienlijke extra uitgaven leiden. Op basis van de in het voorontwerp van begroting 1995 vermelde kredietbehoeften zou een verhoging van de betrokken steunbedragen met 1 % de uitgaven met bijna 210 miljoen ecu doen stijgen.

De kosten van de steun ter compensatie van inkomensverliezen hangen af van de schatting van de werkelijke verliezen die in de betrokken Lid-Staten worden geleden. Om een idee te geven van de omvang van de financiële risico's die op dit punt worden gelopen, kan worden vermeld dat, berekend als een algemeen communautair gemiddelde, het effect van een LOK-daling met 1 % in de buurt ligt van 1,5 % van het gezinsuitkomen uit het landbouwbedrijf.

In het geval dat de Lid-Staten die compenserende steun verlenen een groot aandeel hebben in de landbouwincomens binnen de Europese Unie, kunnen ondanks de nationale medefinanciering de kosten voor de Gemeenschap zeer hoog uitvallen.

2. Een coherenter stelsel

a) Afschaffing van de "switch-over"

De "switch-over" voor de agromonetair gezien vaste valuta's functioneert sinds augustus 1993 niet meer en wordt krachtens Verordening (EEG) nr. 3813/92 per 1 januari 1995 afgeschaft.

Ondanks de voordelen die de "switch-over" heeft kunnen opleveren wat het garanderen van de producenteninkomens in sommige Lid-Staten betreft, lijkt de uitkomst van een afweging van de voor- en nadelen duidelijk negatief. Het voornaamste bezwaar is dat de "switch-over" via de effecten op de prijzen ingaat tegen de doelstellingen inzake produktiebeheersing die met het hervormde GLB worden nagestreefd. Voorts is de "switch-over" de oorzaak van buitensporig hoge communautaire uitgaven met een permanent karakter doordat er voor alle Lid-Staten en produkten zonder onderscheid een overcompensatie plaatsvindt van door agromonetaire factoren veroorzaakte inkomensverliezen die zich in feite slechts in enkele Lid-Staten en voor enkele produkten hebben voorgedaan.

Wat de toekomst betreft, zou een "switch-over" in een vorm die is aangepast aan de weinig aan devaluatie onderhevige zwevende valuta's, nog meer moeilijkheden opleveren dan in het verleden en met name, zoals blijkt uit de resultaten voor hypothese D in bijlage 8, de kosten voor de Gemeenschap verhogen. Bovendien zou het betrokken systeem onvereenigbaar zijn met de in GATT-verband aangegane verbintenissen. Op langere termijn, en wel vanaf 1998, zou de begrotingsdiscipline het moeilijk kunnen maken om de door de "switch-over" veroorzaakte uitgaven binnen het landbouwrichtsnoer te financieren.

Zou worden gekozen voor een degressieve vorm van de "switch-over", waarbij de nieuwe verhogingen van de correctiefactor bijvoorbeeld geleidelijk weer ongedaan zouden worden gemaakt, dan zouden de bovenbedoelde problemen minder groot of slechts van tijdelijke aard zijn, waarbij zij toch verschillende jaren zouden duren. In dat geval zou het risico van ernstige moeilijkheden met de GATT echter blijven bestaan en zou moeten worden overgegaan tot politiek gevoelige prijsverlagingen in de nationale valuta's van alle Lid-Staten.

Er is dus geen andere mogelijkheid dan verlenging van de "switch-over" in welke vorm dan ook uit te sluiten.

b) Omrekeningskoers voor het gemeenschappelijk douanetarief

De in het kader van de GATT overeengekomen douanetariefbedragen zijn uitgedrukt in (begrotings)ecu en vervangen de in (gecorrigeerde) ecu vastgestelde invoerheffingen op landbouwprodukten.

Op grond van het Douanewetboek (artikel 18 van Verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad, PB nr. L 302 van 19.10.1992, blz. 1) moet voor de omrekening van de rechten van het douanetarief in nationale valuta een wisselkoers worden gehanteerd die in de regel éénmaal per jaar wordt vastgesteld. Vanwege de geconstateerde ontwikkeling van de wisselkoersen moet voor het GLB een (begrotings)ecu-koers worden toegepast die dichter bij de realiteit aansluit. Door de agromonetaire regeling ook toe te passen op het gemeenschappelijk douanetarief zou men kunnen werken met landbouwomrekeningskoersen, zonder ecu-correctiefactor.

Aangezien echter de koers voor de omrekening van de rechten van het gemeenschappelijk douanetarief niet uitsluitend voor produkten van bijlage II bij het Verdrag moet kunnen worden aangepast, zou het de voorkeur verdienen artikel 18 van het Douanewetboek te wijzigen.

c) Omrekeningskoersen voor de structuurmaatregelen

Bedragen die worden toegepast in het kader van het EOGFL - Afdeling Oriëntatie en die door de Commissie worden vastgesteld moeten op grond van de regels inzake de Structuurfondsen in de nationale valuta worden omgerekend aan de hand van de boekhoudkoers⁽¹⁾. Voor de onder het EOGFL - Afdeling Oriëntatie vallende bedragen die door de Raad worden vastgesteld is in de regels inzake de Structuurfondsen niet aangegeven welke omrekeningskoers moet worden gebruikt. Volgens artikel 3, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 3813/92 en met het oog op een enigermate coherente aanpak voor alle bedragen die gelden in het kader van de Structuurfondsen, wordt voor deze omrekening gebruik gemaakt van een specifieke LOK, gedefinieerd als zijnde gelijk aan de boekhoudkoers.

Tot eind 1993 moesten de bedragen voor structuurmaatregelen voor de visserij, waarvoor toen nog geen Structuurfonds bestond, worden omgerekend aan de hand van de gewone LOK. Sinds 1 januari 1994 maakt het FIOV (Financieringsinstrument voor de Oriëntatie van de Visserij) deel uit van de Structuurfondsen. Sinds die datum moeten de door het FIOV toegekende bedragen die worden vastgesteld door de Commissie dan ook worden omgerekend aan de hand van de boekhoudkoers, maar voor die welke worden vastgesteld door de Raad blijft de gewone LOK gelden, aangezien terzake geen specifieke uitzondering geldt. In agromonetair opzicht is de situatie ten aanzien van de bedragen voor structuurmaatregelen voor de visserij analoog aan die voor soortgelijke bedragen voor de landbouw, zodat voor beide dezelfde omrekeningskoers zou moeten worden gehanteerd. De voor het EOGFL - Afdeling Oriëntatie ingevoerde afwijking van de gewone LOK zou dus kunnen worden verruimd tot het FIOV.

(1) De boekhoudkoers is de koers van de (begrotings)ecu die wordt gehanteerd voor de boeking van de uitgaven van de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen.

Als er echter geen "switch-over"-mechanisme meer is, is het verschil tussen de boekhoudkoers en de gewone LOK niet zeer groot. In de twee gevallen zijn er, doordat de omrekeningskoersen jaarlijks worden gestabiliseerd in verband met de ontstaansfeiten, afwijkingen ten opzichte van de marktcoers.

Gelet op de agromonetaire mechanismen die voor de betrokken bedragen bescherming bieden tegen waardedalingen, lijkt het dan ook de voorkeur te verdienen de afwijking van de gewone LOK voor de landbouw af te schaffen. Voor de door de Raad vastgestelde bedragen in het kader van het EOGFL-Oriëntatie en van het FIOV zou dan de op 1 januari van elk jaar geldende LOK van toepassing zijn.

d) Termijn voor de vaststelling van tevoren van de LOK's

Vaststelling van tevoren van de LOK's doet het gevaar voor handelsdistorsies toenemen, want het verschil tussen de vooraf vastgestelde LOK en de geldende LOK kan bovenop het verschil met de marktcoersen komen waarvoor de franchises ruimte laten.

Om dit risico te beperken is in artikel 6 van Verordening (EEG) nr. 3813/92 bepaald dat de LOK's slechts voor bepaalde soorten bedragen in ecu vooraf mogen worden vastgesteld en voor een termijn van ten hoogste vier maanden.

Bovendien is in Verordening (EEG) nr. 1868/93 van de Commissie, waarin nadere voorschriften voor de vaststelling en de toepassing van de LOK's zijn opgenomen, in artikel 15 bepaald dat de vooraf vastgestelde LOK wordt aangepast als hij meer dan 4 % afwijkt van de geldende LOK.

Als de geldigheidsduur van de vooraf vastgestelde LOK wordt beperkt, en niet meer de gehele periode bestrijkt waarvoor de bedragen in ecu zelf vooraf waren vastgesteld, kan dat problemen in de handel veroorzaken. Deze beperking zou zonder aanzienlijke toeneming van het gevaar voor verlegging van het handelsverkeer kunnen worden afgeschaft als de 4 %-drempel zou worden vastgelegd in een voorschrift van de Raad.

3. Stabilisatie van de landbouwomrekeningskoersen

De stabilisatie van de LOK's voorkomt grillige of conjuncturele schommelingen van de landbouwprijzen. Zij vertraagt de aanpassing van de nationale landbouwprijzen ten opzichte van de ontwikkeling van de valuta's. Daardoor beperkt zij enerzijds de aan revaluaties verbonden dalingen van de landbouwinkomens en anderzijds de met devaluaties samenhangende kostenstijgingen voor de Gemeenschap.

De ten opzichte van de reële ontwikkeling van de valuta's langzamere aanpassing van de LOK's brengt mee dat de landbouwprijzen minder snel reageren op de daling van de produktiekosten als gevolg van revaluaties of op de algemene inflatie als gevolg van devaluaties.

De mogelijkheden tot stabilisatie van de LOK's daarentegen worden beperkt door het gevaar voor verleggingen van de handelsstromen dat erdoor ontstaat. Bovendien nemen de uitgaven voor de Gemeenschap toe wanneer voor sterke valuta's verlagingen van de LOK's worden uitgesteld.

In een bepaalde monetaire context zou een terugkeer naar de originele regels met een smalle en vaste franchise van - 2 tot + 2 theoretisch zeker een van de goedkoopste mogelijkheden zijn. Dat zou bijvoorbeeld het geval zijn als de DM en de HFL de enige sterke valuta's waren. Financieel gezien zouden echter andere mogelijkheden veel interessanter zijn als ook de BLF en de FF sterke valuta's waren. Bovendien is eind 1993 de vaste en smalle franchise vanwege haar kenmerken ongeschikt bevonden om het hoofd te bieden aan het gevaar voor wijziging van de LOK's dat ontstond door de veralgemening van de zwevende valuta's. Uit de simulatie van wat er zou zijn gebeurd als dit franchisemechanisme niet was veranderd, blijkt dat dit gevaar reëel was; de EMS-context is in dit verband niet veranderd. De in bijlage 8 aangegeven uitkomsten voor deze hypothese (B) blijken bijzonder sterk afhankelijk te zijn van de monetaire ontwikkelingen. Bij elke belangrijke revaluatie kunnen de kosten enorm de hoogte ingaan, waardoor de regeling niet meer in overeenstemming zou zijn te brengen met de GATT.

Door de in december 1993 vastgestelde bepalingen inzake de franchises zijn de LOK's aanzienlijk stabiel geworden. Daardoor konden agromonetaire prijsverlagingen uit de weg worden gegaan die voor bepaalde valuta's zouden zijn voortgevloeid uit tijdelijke appreciaties. Tegelijk zijn echter bepaalde LOK-verlagingen voorkomen die alleen maar correcties zouden zijn geweest van vroegere verhogingen, terwijl bepaalde gevaren voor distorsie van de handelstromen aanzienlijk zijn toegenomen.

De kosten van het mechanisme worden binnen de perken gehouden door het feit dat de verschuivingen van de franchise zowel qua omvang als qua duur tot het strikt noodzakelijke worden beperkt, maar die kosten zijn op verre na niet te verwaarlozen (hypothese E in bijlage 8).

De stabiliteit van de LOK's in 1994 zou dus moeten worden gehandhaafd of nog verbeterd, maar tegelijk zouden de risico's uit een oogpunt van kosten voor de Gemeenschap en bepaalde risico's qua verlegging van het handelsverkeer moeten worden verkleind.

a) Vaststelling van een symmetrische mobiele franchise

In 1994 ontstaan door de toepassing van de regel inzake de asymmetrische, tussen de niveaus (- 2, + 3) en (0, + 5) verschuifbare franchise, extra kosten wanneer de positieve monetaire afwijkingen groter worden. In dat geval wordt namelijk de verlaging van bepaalde LOK's vertraagd, en de verhoging van andere LOK's versneld.

Daarentegen profiteert, wanneer de positieve afwijkingen kleiner worden dan + 3, de begroting niet van de besparingen die mogelijk zouden zijn doordat de verhogingen zouden worden afgeremd van de LOK's van bepaalde valuta's waarvoor de negatieve afwijking tot beneden - 2 zakt maar de totale bilaterale franchise van vijf punten niet overschrijdt.

Om de franchise symmetrisch verschuifbaar te maken zou de bovengrens steeds gelijk moeten zijn aan de hoogste positieve afwijking. Zo zou, afhankelijk van de waarde van de maximale positieve afwijking de franchise kunnen opschuiven tussen het laagste niveau (- 5, 0) en het hoogste niveau (0, + 5). Extra kosten en besparingen zouden dan enigermate tegen elkaar wegvallen.

Van dit herstel van de symmetrie mogen echter geen aanzienlijke besparingen worden verwacht, want het niveau van de franchise wordt nog altijd bepaald door de hoogste positieve afwijking, en er is bijna altijd een munt waarvoor die afwijking vrij groot is. Een simulatie van deze regel volgens de in deel C, punt 4, c), uiteengezette methode geeft aan dat bij de monetaire ontwikkelingen die zich in de periode van januari 1993 tot en met juni 1994 hebben voorgedaan met dit systeem niets zou zijn bespaard. De uitkomsten zijn aangegeven in bijlage 8, bij de hypothesen E en F. Er is echter geen enkele reden om niet te bezuinigen op - zelfs geringe - overbodige uitgaven.

b) Beperking van de mobiliteit van de franchise

Bij toepassing van de regels die in 1994 gelden, wordt de stabiliteit van de LOK's van de zwakke valuta's problematisch wanneer de bovenste limiet van de franchise + 5 nadert, want dan wordt de mogelijke variatiemarge voor de negatieve afwijkingen zeer smal.

Om deze moeilijkheid te ondervangen zou het dienstig zijn de limiet van de franchise beneden het technische maximum van + 5 te leggen.

Hierdoor zou de protectie tegen LOK-verlagingen geringer worden. In het vrij frequente geval van revaluaties na een aantal devaluaties kunnen zonder grote moeilijkheden besparingen worden gerealiseerd. Voor de overige gevallen zou kunnen worden overwogen een tijdelijke uitzonderlijke overschrijding toe te staan om ruimte te laten voor een onderzoek van de situatie en voor het uitwerken van geschikte oplossingen, zonder gevaar voor zeer ernstige distorsies van de handel.

In bijlage 8 zijn de uitkomsten aangegeven van de gesimuleerde toepassing van een dergelijke regel van symmetrische mobiliteit, begrensd tussen de niveaus (- 4, + 1) en (- 1, + 4) (hypothese H). Over de beschouwde periode van 18 maanden zou de toepassing van deze regel tot aanzienlijk lagere agromonetaire kosten hebben geleid zonder dat LOK's lager zouden zijn uitgekomen dan hun niveau van juni 1992. Wel zou men herhaalde malen zeer dicht in de buurt zijn gekomen van de limieten bij overschrijding waarvan LOK's hadden moeten worden verlaagd, en dus zeer dure compensaties hadden moeten worden toegekend.

c) Versmalling en differentiëring van de franchise

Aanvankelijk was de bilaterale franchise, die nu vijf punten bedraagt, op vier punten vastgesteld (begin 1993). De omvang van die franchise wordt hoofdzakelijk beperkt door het risico van verlegging van het handelsverkeer.

De in economisch opzicht optimale franchise is niet noodzakelijkerwijs voor alle koppels van communautaire valuta's, en ook niet voor alle produkten of alle perioden van het jaar even groot. De optimale omvang van de franchise hangt namelijk af van de marktsituatie voor de betrokken produkten en de kosten van vervoer tussen de Lid-Statens.

De eind 1993 vastgestelde franchise van vijf punten is altijd als het uit een oogpunt van gevaar voor verlegging van het handelsverkeer maximale gemiddelde beschouwd.

Een dergelijke franchise levert in feite geen risico op voor de handel in bepaalde produkten, bijvoorbeeld wijn, tussen Lid-Statens die ver van elkaar verwijderd liggen, zoals Ierland en Griekenland. Daarentegen is deze franchise waarschijnlijk te groot voor de belangrijke handel in suiker en boter binnen de Benelux. Over het geheel genomen zou het veiliger zijn de franchise smaller te maken.

Zoals evenwel uit de uitkomsten van de simulatie in hypothese G in bijlage 8 blijkt zou een versmalling van de huidige bilaterale franchise van vijf tot vier punten de LOK's destabiliseren en de kosten voor de Gemeenschap doen toenemen.

Er zou kunnen worden gedacht aan versmalling van bepaalde bilaterale franchises al naar de afstand tussen de betrokken Lid-Statens en dus de hoogte van de vervoerkosten. Dit zou weliswaar de zaken ingewikkelder maken, maar er zou binnen een dergelijk systeem voor elke valuta nog steeds één enkele LOK zijn. Daarentegen moet differentiëring van de franchise op basis van de categorie waartoe het produkt behoort of naar gelang van de aard van het betrokken bedrag, zowel uit technisch oogpunt als op grond van economische overwegingen volstrekt worden uitgesloten, omdat zij tot gevolg zou hebben dat er talrijke verschillende LOK's per valuta zouden zijn en dat zich dus onvermijdelijk distorsies tussen de diverse sectoren van de landbouw en in de handel tussen de Lid-Statens zouden voordoen.

4. Compensatiemechanismen

Aangezien "switch-over" uitgesloten is, moeten, om te bereiken dat de LOK's blijven aansluiten op de monetaire realiteit en dat het GLB kan functioneren binnen de eengemaakte markt, de LOK's kunnen worden verlaagd.

De praktische consequenties van de verlagingen van de LOK's kunnen aanzienlijk verschillen naargelang van de omstandigheden. Sommige verlagingen kunnen zonder al te veel problemen worden geaccepteerd. Dat geldt met name voor geringe verlagingen, verlagingen na één of meer recente verhogingen, verlagingen die plaatsvinden wanneer de marktprijzen stijgen, enz. In dergelijke gevallen zijn geen maatregelen nodig om de verlaging van de LOK's te flankeren.

Anderzijds valt niet te ontkennen dat de gevolgen voor de landbouw van bepaalde aanzienlijke revaluaties op een tijdstip waarop de markten onder druk staan, aanzienlijke politieke, economische en sociale problemen kunnen veroorzaken. In dergelijke gevallen kan het verantwoord zijn dat adequate maatregelen kunnen worden genomen om de gevolgen voor de inkomens enigermate op te vangen.

De compensatiemechanismen zouden echter vanwege hun implicaties, met name op financieel vlak, pas mogen worden toegepast nadat is gebleken dat dat noodzakelijk is, en ook dan slechts om de grootste inkomensverliezen op te vangen.

a) Besluitvormingstermijnen

Op grond van de huidige voorschriften moet de Commissie de LOK's onmiddellijk wijzigen zodra bepaalde drempels worden bereikt. In het kader van de agromonetaire regeling zoals die gewoonlijk functioneert is dat noodzakelijk en economisch verantwoord.

Revaluaties kunnen zodanige effecten sorteren dat het zinvol is de LOK's pas te verlagen wanneer dat in het licht van de ontwikkeling van de valutasituatie duidelijk noodzakelijk is gebleken.

Derhalve zou in de voorschriften het principe moeten worden opgenomen dat verlagingen van de LOK's worden uitgesteld totdat, na afloop van een bijkomende referentieperiode, blijkt dat de ontwikkelingen op grond waarvan tot die verlagingen had kunnen worden besloten, aanhouden. Dit brengt mee dat er gedurende enkele dagen een verhoogd risico van verlegging van het handelsverkeer is, maar er is altijd nog de mogelijkheid om de duur van de betrokken referentieperiode volgens de procedure van het Comité van beheer te verkorten.

Bovendien zou voor bijzonder delicate gevallen tot bijkomend uitstel kunnen worden besloten wanneer de revaluaties uitkomen boven een bepaalde drempel, te bepalen op basis van de gecumuleerde devaluaties in het verleden en van de sinds die devaluaties verlopen tijd. Deze aanvullende, tijdelijke maatregel zou erop neerkomen dat in de bedoelde omstandigheden de verlaging van de betrokken LOK's met maximaal vier opeenvolgende referentieperiodes wordt uitgesteld.

Doordat, zoals in punt 2 is voorgesteld, de omvang en de mobiliteit van de bilaterale franchises strikt zou zijn vastgelegd voor het courante functioneren van de regeling, zou de toepassing van deze uitzonderingsregel minder risico's voor verlegging van het handelsverkeer opleveren. Voorts zouden deze risico's in het algemeen worden opgeheven door de verdere aanpassingen van de overige LOK's. Hoe dan ook zouden ze eventueel kunnen worden opgevangen door middel van vrijwaringsmaatregelen.

b) Passende maatregelen

Alle agromonetaire compenserende maatregelen zouden door het EOGFL moeten worden gefinancierd met de middelen die jaarlijks beschikbaar zijn binnen het landbouwrichtsnoer, zodat mogelijk in bepaalde gevallen een moeilijke keuze zal moeten worden gemaakt.

In de mogelijkheid om passende maatregelen te nemen zou dan ook uitsluitend moeten worden voorzien voor "aanzienlijke" revaluaties, waarvan zeker is dat ze negatieve gevolgen hebben, met andere woorden een effect dat groter is dan dat van de eraan voorafgaande devaluaties, de sinds die devaluaties verlopen tijd mede in aanmerking genomen.

De automatische maatregelen waarin artikel 7 van Verordening (EEG) nr. 3813/92 momenteel voorziet, kunnen problemen opleveren wat de naleving van onze verbintenissen in GATT-verband of de EOGFL-begrotingsuitgaven betreft. Evenals door de "switch-over", gaat daardoor de steun voor alle Lid-Staten en alle belangrijke sectoren de hoogte in, terwijl de mogelijke inkomensverliezen zich op een veel beperkter schaal zullen voordoen. Met het oog op de GATT-overeenkomst zou de verhoging van de "steun per hectare of per dier" moeten worden gecompenseerd via verlagingen van de interne steun voor elke betrokken categorie produkten, waarbij hetzij kan worden geprofiteerd van het toevallig in een bepaald jaar lager produktievolume, hetzij de garantieprijzen moeten worden verlaagd.

Voortaan zouden deze maatregelen dan ook alleen nog maar mogen gelden en automatisch worden toegepast voor steunbedragen voor structuur- of milieumaatregelen, welke bedragen vaak voor verschillende jaren tegelijk worden vastgesteld en in het kader van programma's worden toegekend.

Als de huidige regels voor de steun per hectare of per dier worden afgeschaft, moeten in nationaal verband maatregelen worden genomen om te voorkomen dat de steun wordt uitgehold door factoren van agromonetaire aard. Met het oog op de beginselen van het GLB mogen dergelijke maatregelen slechts gedurende een bepaalde tijd gelden en moet de betrokken steun degressief zijn.

De compenserende steun waarin artikel 8 van Verordening (EEG) nr. 3813/92 momenteel voorziet, blijft verenigbaar met onze GATT-verbintenissen als het niveau ervan wordt bepaald op basis van bepaalde historische criteria. De kosten van deze steun kunnen beperkt blijven, maar zouden enorm hoog kunnen oplopen ingeval de Lid-Staten waar de compenserende steun moet worden verleend een groot aandeel hebben in de landbouwincomens binnen de Europese Unie. Met deze steun kunnen de moeilijkheden slechts na verloop van maanden worden opgelost, want met de toepassing ervan moet enige tijd worden gewacht, om te zien of de betrokken valuta-ontwikkeling een meer dan kortstondig inkomenseffect sorteert.

Daarom kan het nodig zijn op korte termijn passende maatregelen te nemen, waarbij rekening moet worden gehouden met de reële context waarbinnen de verlaging van de LOK's plaatsvindt. Dergelijke maatregelen kunnen alleen op basis van de feitelijke omstandigheden worden bepaald. De meeste factoren die ter zake een rol spelen zijn namelijk betrekkelijk conjunctuurgebonden : de reële verliezen en de eventuele mogelijkheid tot directe compensatie via de ontwikkeling van de marktprijzen, de algemene sociaal-politieke situatie en de toestand op de verschillende markten, de beschikbare ruimte binnen de in GATT-verband aangegane verbintenissen en de omvang van de begrotingsmiddelen. Er zou in dit verband moeten worden gewerkt met maatregelen die betrekking hebben op hetzij marktondersteuning, inclusief, in voorkomend geval, verhoging van bepaalde prijzen in ecu, hetzij machtiging tot toekenning van compenserende steun.

Om niet telkens weer de agromonetaire regeling ter discussie te hoeven stellen en de marktdeelnemers een qua regelgeving in zekere mate stabiele context te kunnen bieden, zouden de hier bedoelde maatregelen geen aanpassing van de regels inzake de omrekeningskoersen mogen omvatten.

Bij een "aanzienlijke" revaluatie zou voor de vaststelling - op korte termijn - van compensatiemaatregelen een van de procedures kunnen worden gevolgd waarvan de Raad⁽¹⁾ zich voorstander heeft verklaard en die reeds is vastgelegd voor de agromonetaire vrijwaringsmaatregelen.

Volgens die procedure zou de Commissie beslissen over de toepassing van de nodige marktregulerende maatregelen of aanvullende steunmaatregelen. Binnen drie werkdagen na de kennisgeving van het besluit van de Commissie zou een Lid-Staat tegen dat besluit beroep kunnen aantekenen bij de Raad, die dan uiterlijk een maand later een andersluidend besluit zou kunnen vaststellen.

(1) Artikel 3 van het Besluit van de Raad tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden.

Algemene conclusies

1. De bepalingen van Verordening (EEG) nr. 3813/92 van de Raad die inhouden dat met ingang van 1 januari 1995 een einde komt aan de "switch-over" en wordt teruggekeerd naar de oorspronkelijke franchiseregeling met een vaste en smalle marge, tussen -2 en +2, kunnen tot moeilijkheden leiden.

Het stelsel dat daardoor zou ontstaan, zou bij de huidige situatie van het EMS worden gekenmerkt door sterk wisselende LOK's, zoals ook reeds eind 1993 werd gevreesd toen de Raad heeft besloten de oorspronkelijke regels te wijzigen. Bijgevolg zou, bij monetaire schommelingen die eerder van conjuncturele aard zijn, de markt kunnen worden verstoord en het gezinsinkomen in de landbouw kunnen dalen en zouden voor de Gemeenschap uitgaven kunnen ontstaan die niet strikt noodzakelijk lijken.

Bij aanzienlijke revaluaties zou er een groot gevaar zijn dat de compensatieregelingen die zouden moeten worden ingevoerd op verzoek van de betrokken Lid-Statens automatisch leiden tot grote problemen met de vredesclausule in het kader van de GATT en met het richtsnoer voor de landbouwingaven dat geldt in het kader van de begrotingsdiscipline. In dat geval zouden ingrijpende keuzes tussen de verschillende niveaus voor ondersteuning van de landbouw moeten worden gemaakt. Het oorspronkelijke stelsel uit 1993, dat ogenschijnlijk weinig kosten meebrengt, houdt daardoor grote risico's in voor een explosie van de kosten en voor ernstige conflictsituaties.

2. Een verlenging zonder meer van de eind 1994 geldende agromonetaire regels lijkt evenmin een adequate oplossing. Deze regels geven een te grote bescherming voor bepaalde positieve monetaire afwijkingen en versnellen bepaalde verhogingen van de LOK's ten koste van de begroting van de Gemeenschap. Bovendien lijkt de tot 5 punten verruimde franchise in bepaalde situaties een gevaar in te houden voor distorsie van de handelsstromen tussen bepaalde Lid-Statens.

Voorts blijft in dat geval het beginsel van de "switch-over" onaangetast, hoewel het in feite niet wordt toegepast als gevolg van de huidige regels van het EMS. De "switch-over" is echter niet te verenigen met de hervorming van het GLB, de overeenkomsten in het kader van de GATT en de begrotingsdiscipline op middellange termijn. De compensatieregelingen bij een revaluatie tenslotte zijn in dit geval dezelfde als in de sub 1 beschreven situatie met dus dezelfde onoverkomelijke bezwaren.

3. Bijgevolg wordt op grond van de ervaring en de ontwikkelingen in de economische context voorgesteld het agromonetaire stelsel te verbeteren door maatregelen op drie vlakken :

a) Vergroting van de coherentie van het stelsel

- Afschaffing van de "switch-over", die onverenigbaar is met de hervorming van het GLB, de overeenkomsten in het kader van de GATT en de begrotingsdiscipline op middellange termijn.
- Technische aanpassingen wat betreft de omrekeningskoers die wordt gehanteerd voor bedragen in het kader van de structuurmaatregelen, en wat betreft de regels voor de vaststelling vooraf van de LOK's.

b) Aanpassingen in de stabilisering van de LOK's

- Symmetrie in de franchise en beperking van de verschuivingsmogelijkheid van de franchise zodat, onder bepaalde omstandigheden, bepaalde nodeloze uitgaven worden vermeden en het aantal devaluaties als gevolg van een zekere overbescherming tegen verlagingen van de LOK's wordt verminderd.
- Mogelijkheid van verkleining van de franchise naargelang van de betrokken nationale valuta, om distorsie van de handelsstromen uit de weg te gaan.

c) Herziening van de compensatieregelingen

- Invoering van een korte periode voor bevestiging van een monetaire ontwikkeling, voordat wordt besloten tot eender welke verlaging van een LOK;
- Invoering van een uitstel van de verlagingen van de LOK's bij een "aanzienlijke" revaluatie, d.w.z. een revaluatie die hoger is dan voorgaande devaluaties, waarbij ook rekening wordt gehouden met de duur van de periode sinds die devaluaties;
- Beperking van de toepassing van compensatiemaatregelen tot "aanzienlijke" revaluaties;
- Uitbreiding van de toepassing van de degressieve en tijdelijke compenserende steun per hectare en per dier, en invoering van de mogelijkheid om maatregelen op korte termijn te nemen.

Bijlage 1: LANDBOUWOMREKENINGSKOERSEN

(1 ecu = ... NV)

Data		BLF	DKR	DM	DRA	ESC	FF	HFL	IRL	LIT	PTA	UKL
N.B.:												
01/09/92	(1)	48.5563	8.97989	2.35418	274.609	203.418	7.89563	2.65256	0.878786	1761.45	151.756	0.795423
31/12/92		48.5563	8.97989	2.35418	292.133	207.327	7.89563	2.65256	0.878776	1990.00	161.262	0.897525
01/01/93	(2)	48.5563	8.97989	2.35418	310.351	209.523	7.89563	2.65256	0.878776	2087	166.075	0.939052
11/01/93										2133		
01/02/93												0.951031
03/02/93	(3)								0.957268	2156.72		0.968391
01/03/93						212.128				2207.67		0.980715
31/03/93										2262.06		
01/04/93					314.412	214.525				2287.88		
11/04/93												0.978559
21/04/93											166.261	0.970726
27/04/93										2264.05	169.628	0.964017
01/05/93										2230.20		
11/05/93										2226.76		
18/05/93	(4)					222.758				2195.05	176.247	
21/05/93										2194.16	176.451	
28/05/93											179.488	0.959111
01/06/93											182.744	
21/06/93					315.843					2191.78		
01/07/93					319.060							
21/07/93						223.071			0.976426	2166.58		0.948645
24/07/93						228.151						0.937041
30/07/93						233.112					186.835	0.930787
01/08/93						236.933						
11/08/93	(5)		9.14292				7.95622				190.382	0.920969
17/08/93			9.34812									
21/08/93							7.98191					
01/09/93	(6)				322.728							
14/10/93		49.3070			328.567					2222.98		
30/12/93	(7)									2264.19		
01/01/94					331.890							
11/01/94											192.319	
21/01/94					334.226					2274.93		
01/04/94					337.814							
21/05/94					342.048							
01/06/94						239.331						
21/06/94					346.789							
30/06/94		49.3070	9.34812	2.35418	346.789	239.331	7.98191	2.65256	0.976426	2274.93	192.319	0.920969

(1): Koers voor de monetaire ontwikkelingen in de herfst van 1992. PTA—koers voor granen. Correctiefactor van de ecu 1.145109.

(2): Begin van het agromonetaire stelsel voor de interne markt. Correctiefactor van de ecu 1.195066.

(3): Monetaire herschikking: devaluatie van het IRL met 10%. Correctiefactor van de ecu 1.205454.

(4): Monetaire herschikking: devaluaties van de ESC met 6.5% en de PTA met 8%. Correctiefactor van de ecu 1.207509.

(5): Op 02/08/93, verruiming van de fluctuatiemarge van het EMS tot 15%.

(6): Met ingang van 10/09/93, schorsing van de oorspronkelijke regels voor de aanpassing van de landbouwmrekeningskoersen.

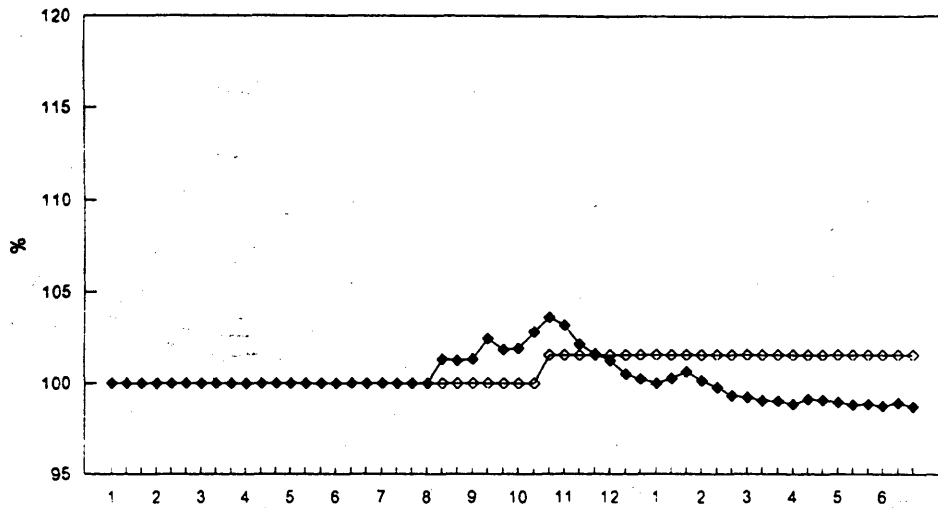
(7): Met ingang van 22/12/93, wijziging van de basisverordening op agrimonetair gebied.

Bijlage 2: MONETAIRE AFWIJINGEN PER REFERENTIEPERIODE

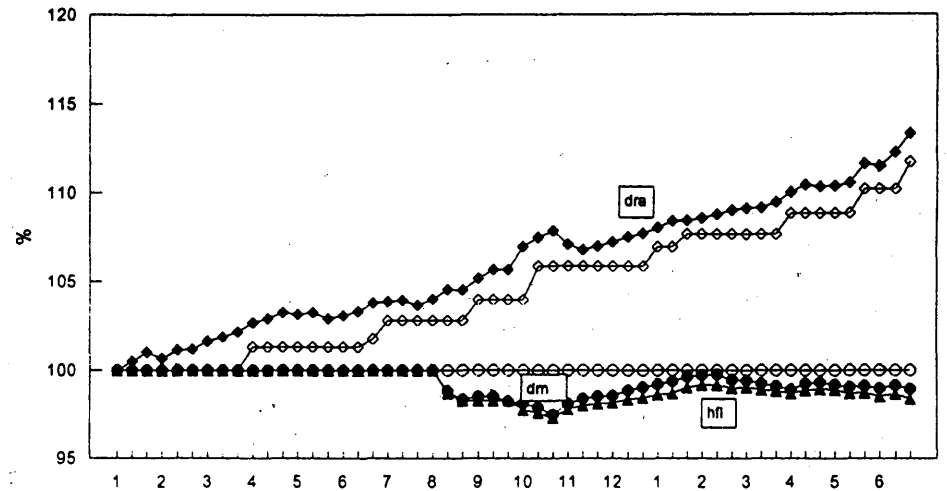
Periodes	BLF	DKR	DM	DRA	ESC	FF	HFL	IRL	LIT	PTA	UKL
01 - 1993											
1	0.000	0.000	0.000	0.000	-0.787	0.000	0.000	0.000	-0.997	0.000	-2.000
2	0.000	0.000	0.000	-0.479	-0.134	0.000	0.000	0.000	-1.982	-0.134	0.374
3	0.000	0.000	0.000	-0.979	-0.540	0.000	0.000	0.000	-0.950	-0.157	0.411
02											
1	0.000	0.000	0.000	-0.666	-0.567	0.000	0.000	0.000	-1.220	0.257	-1.293
2	0.000	0.000	0.000	-1.122	-1.375	0.000	0.000	-2.000	-0.776	-0.428	-2.089
3	0.000	0.000	0.000	-1.181	-1.974	0.000	0.000	-2.000	-2.253	-0.843	-2.590
03											
1	0.000	0.000	0.000	-1.627	-1.260	0.000	0.000	-2.000	-2.419	-1.460	-1.290
2	0.000	0.000	0.000	-1.874	-1.532	0.000	0.000	-2.000	-1.435	-0.848	-0.027
3	0.000	0.000	0.000	-2.121	-2.035	0.000	0.000	-2.000	-2.400	-0.611	0.860
04											
1	0.000	0.000	0.000	-1.327	-1.144	0.000	0.000	-2.000	-1.155	-0.590	1.656
2	0.000	0.000	0.000	-1.576	-1.232	0.000	0.000	-2.000	-1.240	-0.897	2.000
3	0.000	0.000	0.000	-1.928	-1.512	0.000	0.000	-2.000	1.308	-2.114	2.000
05											
1	0.000	0.000	0.000	-1.808	-1.808	0.000	0.000	-2.000	1.474	-1.940	1.965
2	0.000	0.000	0.000	-1.930	-1.873	0.000	0.000	-2.000	2.000	-1.733	1.400
3	0.000	0.000	0.000	-1.575	-1.102	0.000	0.000	-2.000	2.000	-2.000	1.493
06											
1	0.000	0.000	0.000	-1.764	-0.977	0.000	0.000	-2.000	1.727	-1.848	1.383
2	0.000	0.000	0.000	-1.988	-1.062	0.000	0.000	-2.000	1.912	-0.022	0.521
3	0.000	0.000	0.000	-2.000	-0.928	0.000	0.000	-2.000	2.000	1.038	1.229
07											
1	0.000	0.000	0.000	-1.029	-0.878	0.000	0.000	0.000	1.138	1.074	1.079
2	0.000	0.000	0.000	-1.104	-1.139	0.000	0.000	0.000	0.588	1.081	2.438
3	0.000	0.000	0.000	-0.819	-2.000	0.000	0.000	0.000	-0.409	-0.530	2.000
08											
1	0.000	0.000	0.000	-1.170	-1.166	0.000	0.000	0.000	-1.321	-1.936	1.044
2	-1.320	-2.000	1.176	-1.718	-0.277	-2.000	1.311	0.261	-1.067	-0.467	1.067
3	-1.245	-1.759	1.664	-1.665	-0.068	-2.000	1.743	-1.148	-1.205	-0.289	0.374
09											
1	-1.317	-1.996	1.493	-1.164	0.153	-1.397	1.730	-1.246	-1.870	1.506	-0.218
2	-2.460	-1.843	2.115	-1.628	0.040	-1.572	2.429	-1.662	-2.843	1.650	-0.879
3	-1.849	-1.402	1.770	-2.987	0.251	-1.109	2.083	-1.708	-2.647	2.813	-1.444
10											
1	-1.918	-0.351	1.914	-2.865	0.003	-0.912	2.245	-1.330	-3.483	2.508	-1.859
2	-2.808	0.175	2.135	-3.334	-0.348	-0.855	2.414	-0.430	-4.291	2.013	-1.522
3	-2.038	0.405	2.534	-1.888	-0.320	-1.450	2.703	-0.274	-1.129	2.467	-1.864
11											
1	-1.596	0.504	1.914	-1.163	-0.670	-1.237	2.206	-0.371	-0.504	2.943	-1.015
2	-0.593	1.082	1.640	-0.845	-0.310	-1.157	2.023	0.043	-1.266	2.553	-0.419
3	-0.054	1.341	1.506	-1.047	0.156	-0.870	1.091	0.445	-2.153	1.653	0.041
12											
1	0.309	1.574	1.465	-1.296	-0.027	-0.645	1.857	1.314	-3.390	0.863	0.585
2	1.021	2.054	1.146	-1.550	-0.280	-0.218	1.685	1.546	-3.661	-0.251	0.877
3	1.283	2.257	0.971	-1.741	-0.479	0.194	1.568	1.387	-3.543	-0.399	0.536
01 - 1994											
1	1.504	2.393	0.795	-1.023	-0.577	0.194	1.383	1.710	-1.776	-0.757	0.667
2	1.252	2.557	0.615	-1.380	-0.425	0.334	1.331	3.115	-1.059	-1.028	1.503
3	0.897	2.714	0.372	-0.709	0.087	0.210	0.988	4.062	-0.477	-0.284	2.429
02											
1	1.397	2.455	0.276	-0.812	0.272	0.111	0.837	4.025	-0.600	0.845	2.351
2	1.750	2.398	0.255	-1.028	0.379	0.159	0.820	3.380	0.083	1.070	1.621
3	2.195	2.081	0.569	-1.250	0.217	0.232	1.023	2.075	0.123	0.613	0.489
03											
1	2.278	2.134	0.594	-1.348	-0.314	0.347	0.964	2.225	-0.371	0.933	0.439
2	2.248	2.284	0.786	-1.366	-1.142	0.447	1.121	2.133	-1.404	0.231	0.452
3	2.497	2.503	0.923	-1.647	-1.266	0.591	1.175	1.550	-1.326	0.410	-0.368
04											
1	2.641	2.049	1.110	-1.085	-1.384	0.291	1.309	1.195	-0.597	0.783	-1.079
2	2.381	2.117	0.785	-1.483	-0.135	-0.102	1.159	1.157	1.445	1.726	-1.018
3	2.419	2.010	0.700	-1.373	-0.644	-0.275	1.075	2.186	1.938	1.119	-0.590
05											
1	2.531	1.949	0.833	-1.419	-1.057	-0.342	1.101	2.165	1.649	1.037	-0.672
2	2.671	2.370	0.971	-1.576	-1.324	-0.078	1.320	1.672	1.491	0.478	-1.549
3	2.630	2.342	0.907	-1.269	-1.583	-0.128	1.296	2.523	1.765	-0.139	-1.201
06											
1	2.742	2.384	1.032	-1.165	-1.023	0.192	1.497	2.107	0.949	0.193	-1.881
2	2.581	2.233	0.878	-1.848	-1.299	0.250	1.375	2.468	0.554	0.310	-1.012
3	2.786	2.409	1.066	-1.406	-1.181	0.407	1.618	1.995	-0.032	0.021	-1.660

BIJLAGE 3-1 : ONTWIKKELING VAN DE REPRESENTATIEVE MARKTKOERSEN (ZWART) EN VAN DE LANDBOUWOMREKENINGSKOERSEN (WIT) VAN
 JANUARI 1993 TOT EN MET JUNI 1994

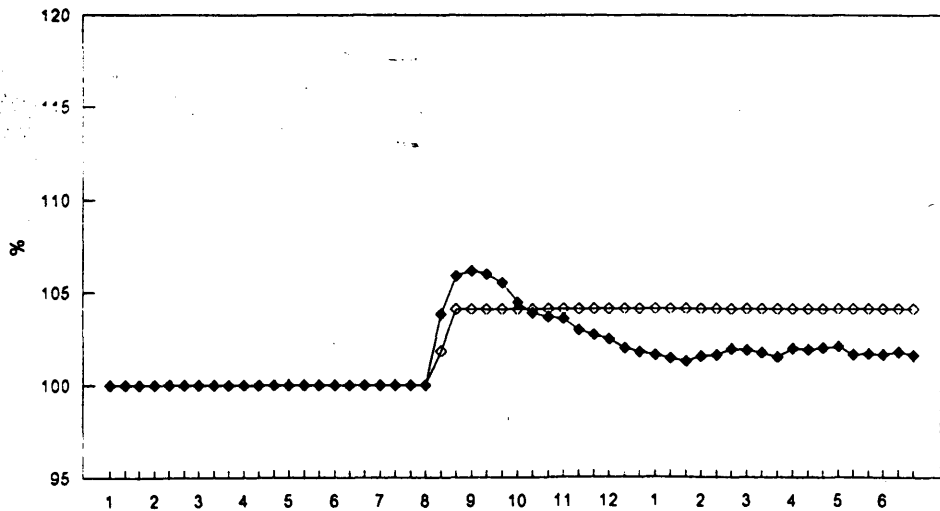
BLF

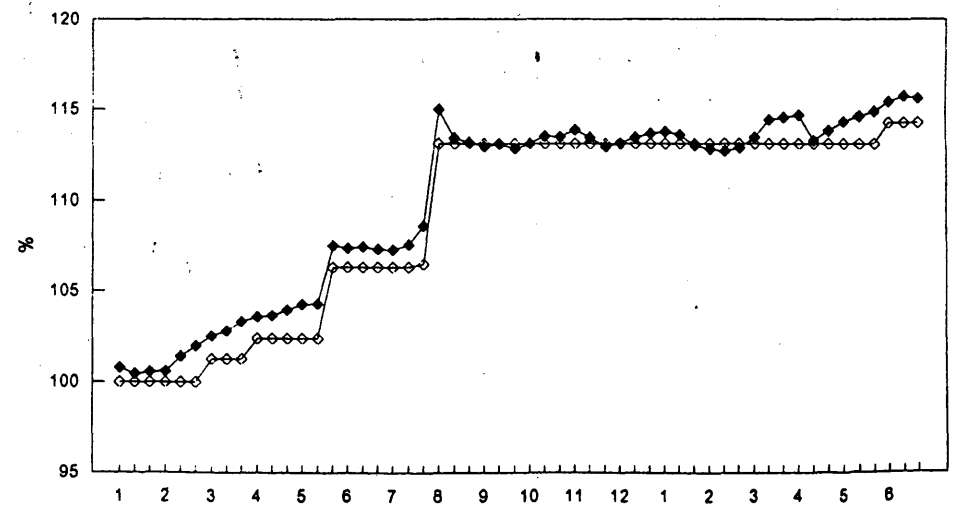
DM - HFL - DRA

DKR

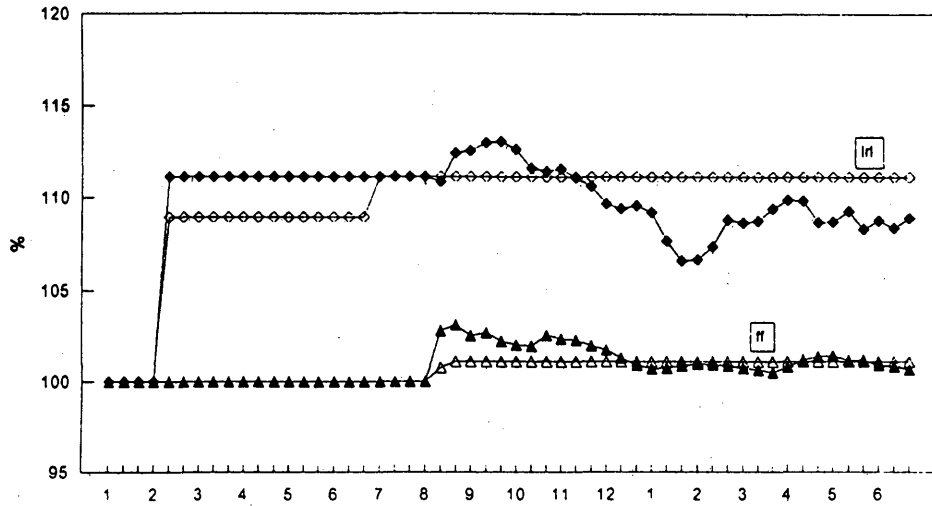
ESC

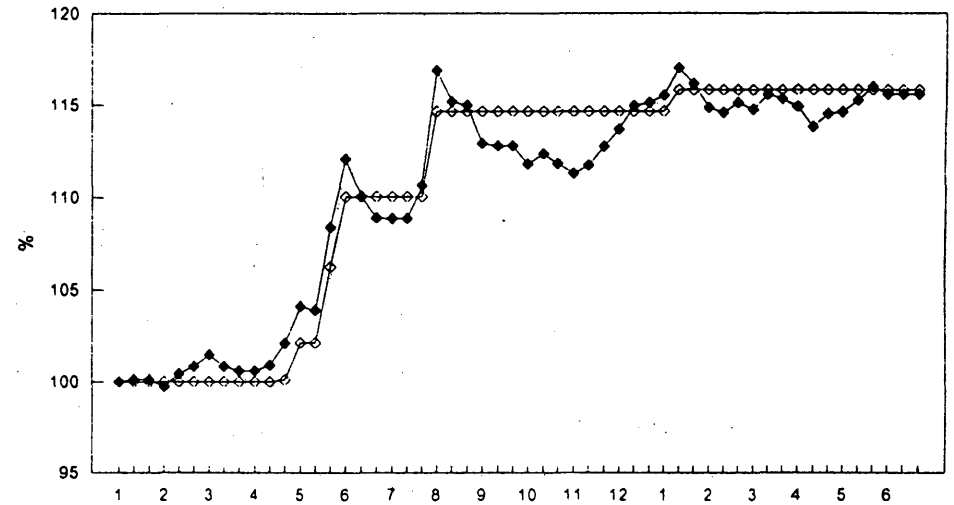
54

BIJLAGE 3-2 : ONTWIKKELING VAN DE REPRESENTATIEVE MARKTKOERSEN (ZWART) EN VAN DE LANDBOUWOMREKENINGSKOERSEN (WIT) VAN
 JANUARI 1993 TOT EN MET JUNI 1994

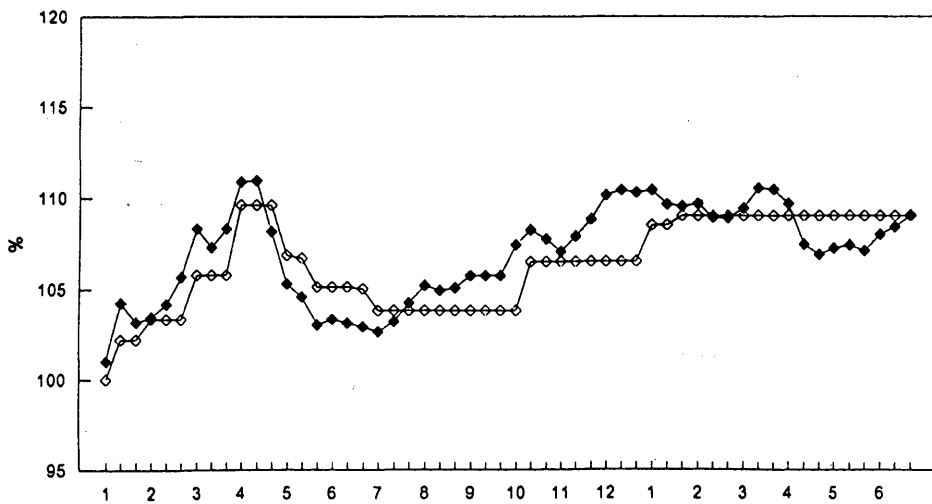
FF - IRL

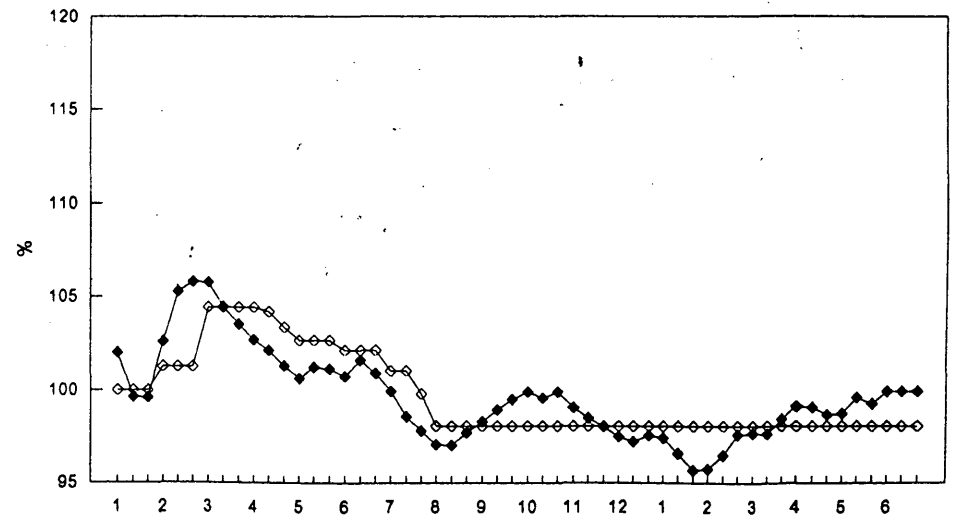
PTA

LIT

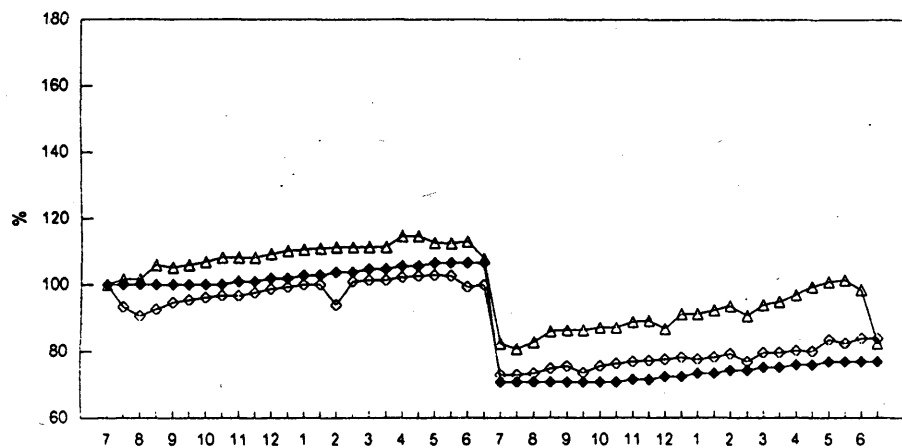
UKL

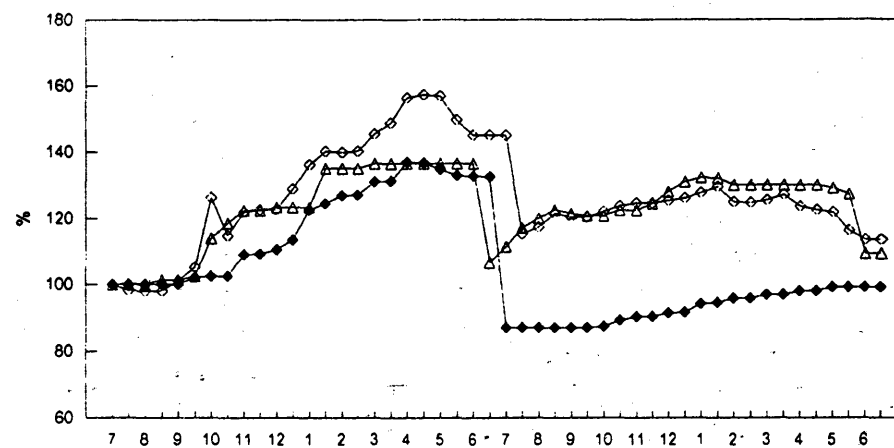
GRANEN

Interventieprijs (zwart) en marktprijs (wit)
voor zachte tarwe (ruit) en voor gerst (driehoek)

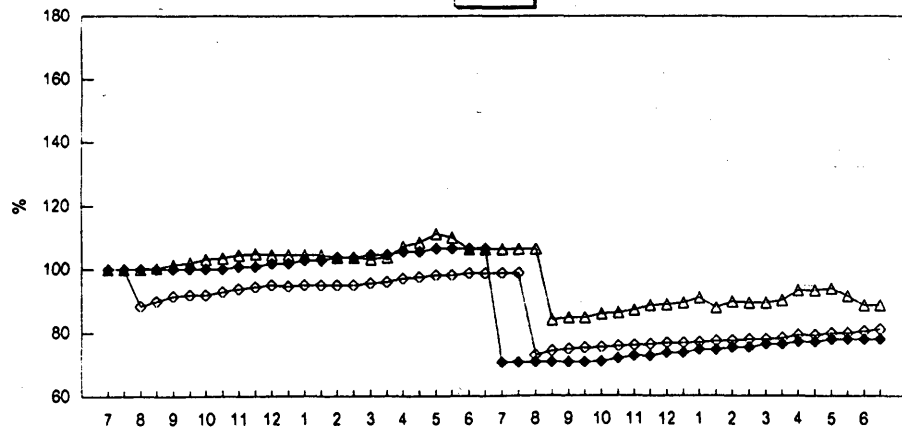
DM

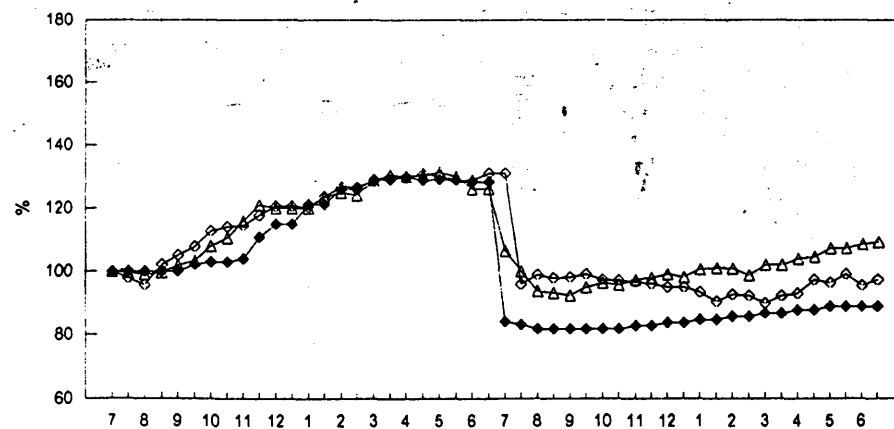
IT

BLF

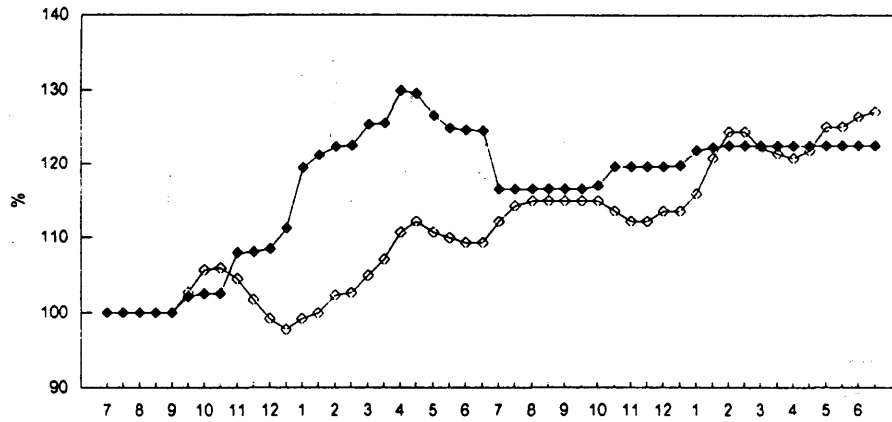
UK

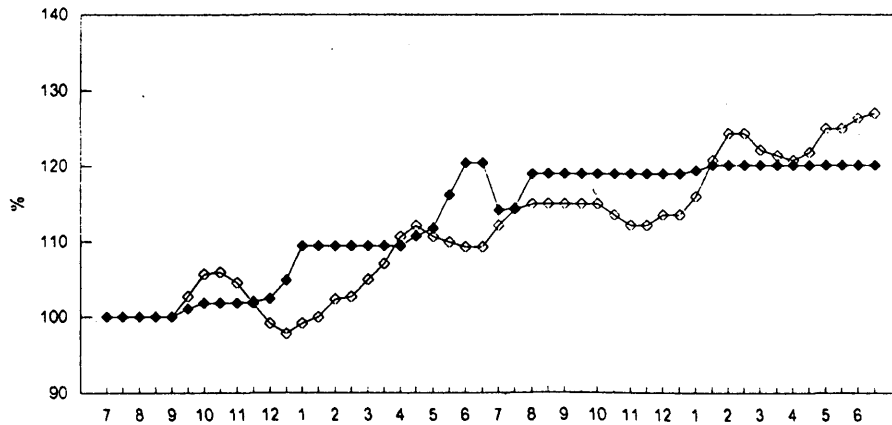
OLIJFOLIE

Interventieprijis (zwart) en marktprijs voor olijfolie van eerste persing (wit)

IT

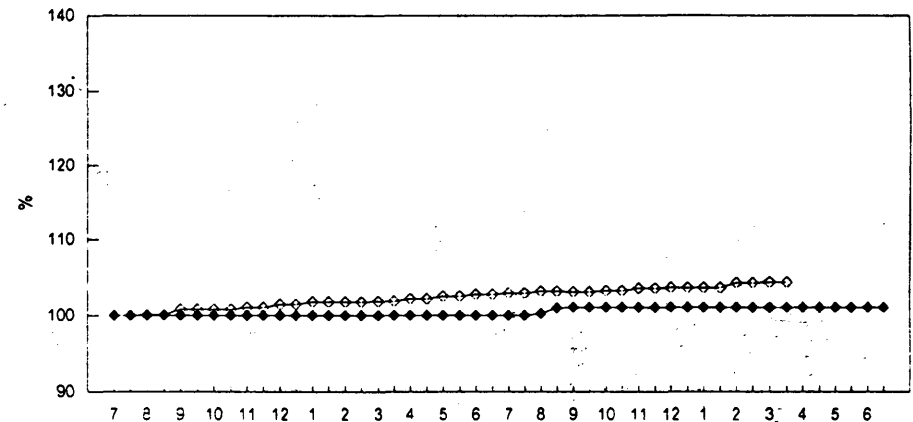
ESP

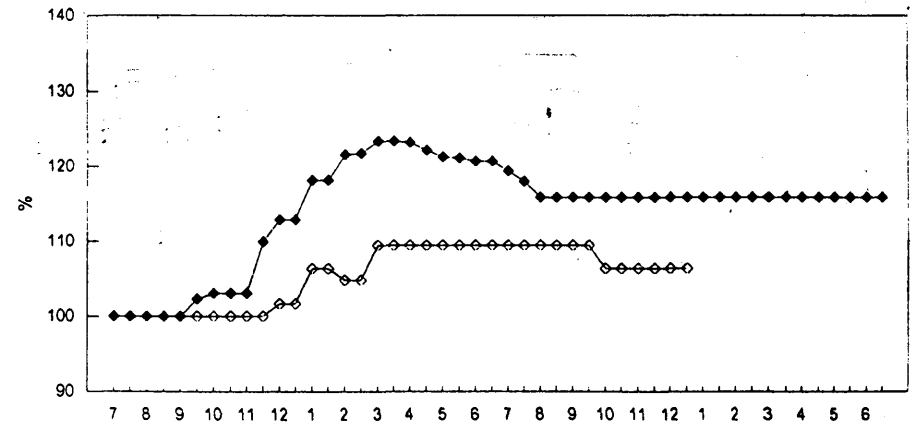
SUIKER

Interventieprijis (zwart) en marktprijs voor witte suiker (wit)

F

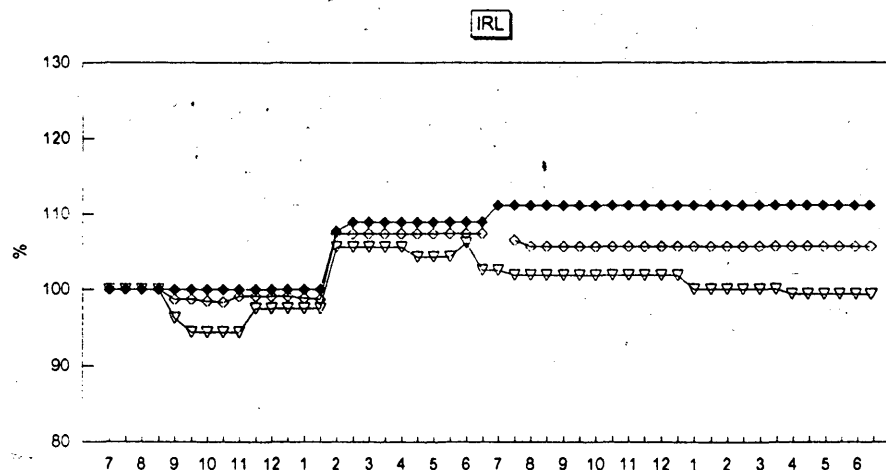
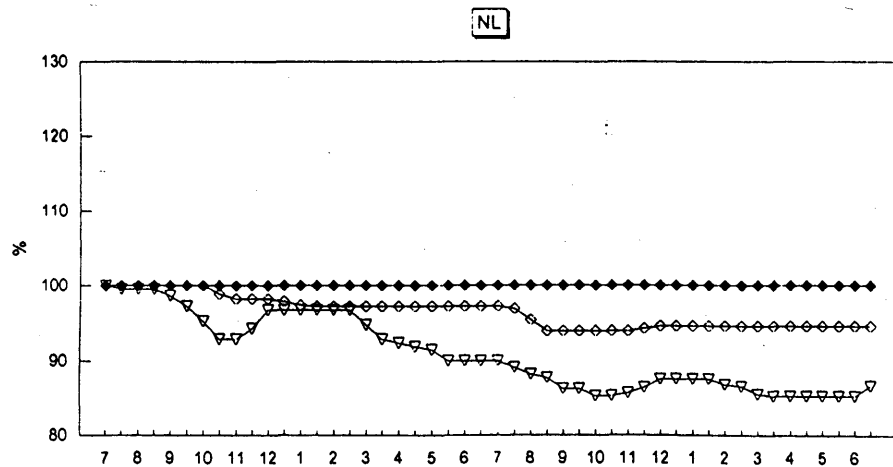
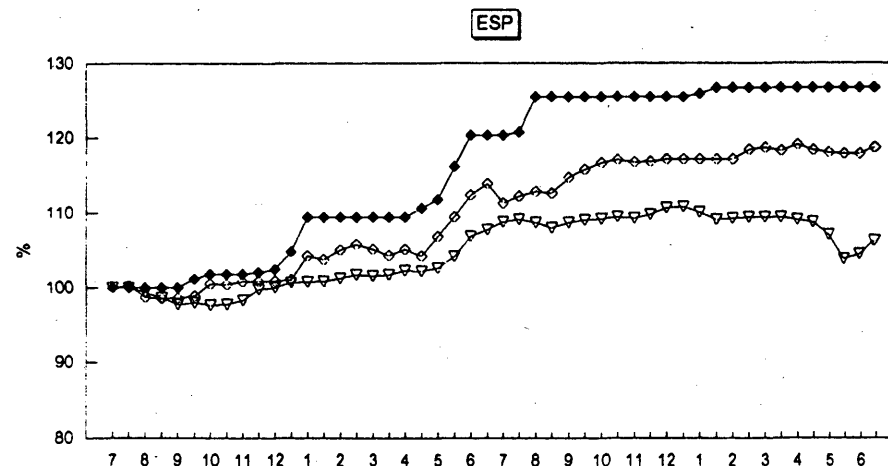
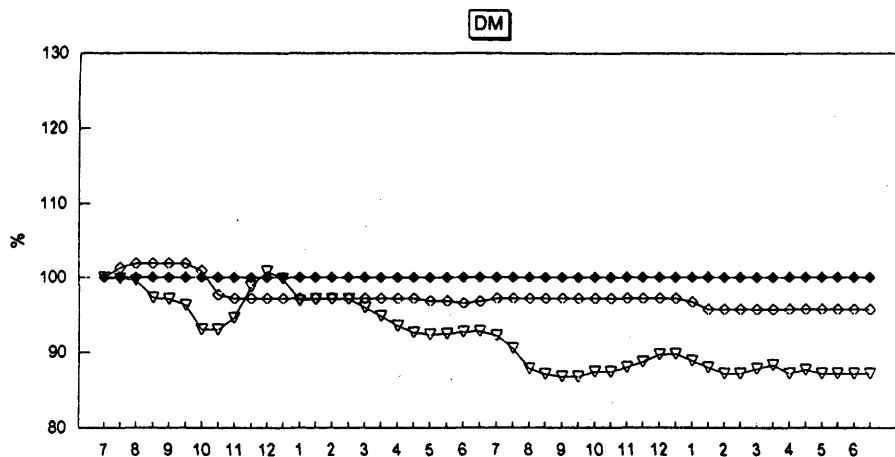

UK

ZUIVELPRODUKTEN

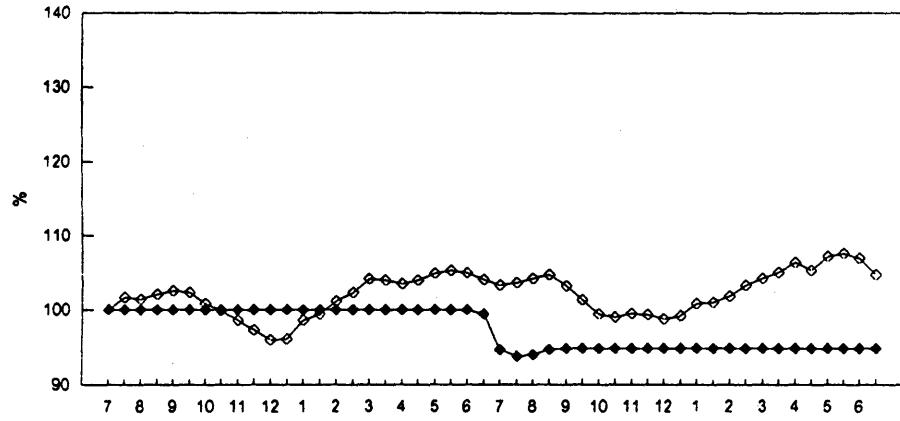
Landbouwmrekeningskoersen (zwart) en marktprijzen (wit)
voor boter (ruit) en volle melk (driehoek)

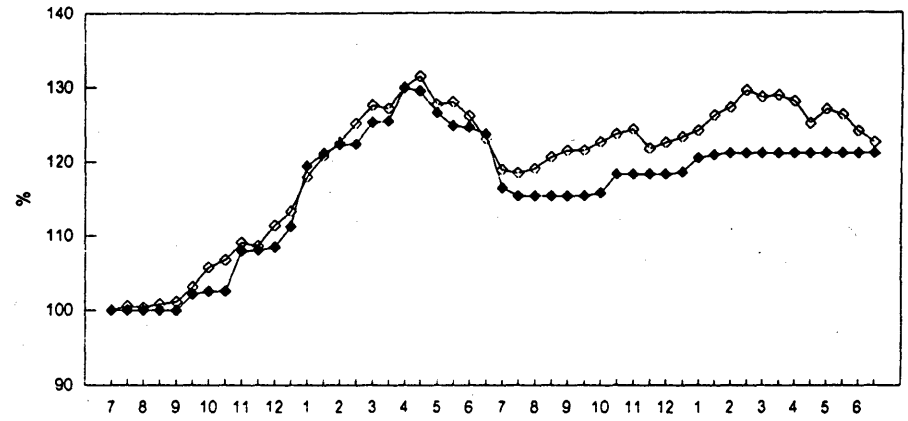
RUNDVLEES

Interventieprijs (zwart) en marktprijs voor hele geslachte (wit)

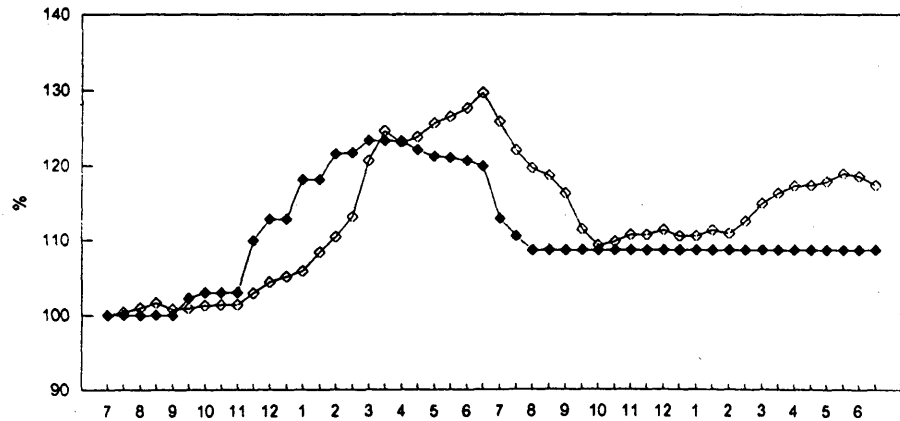
FF

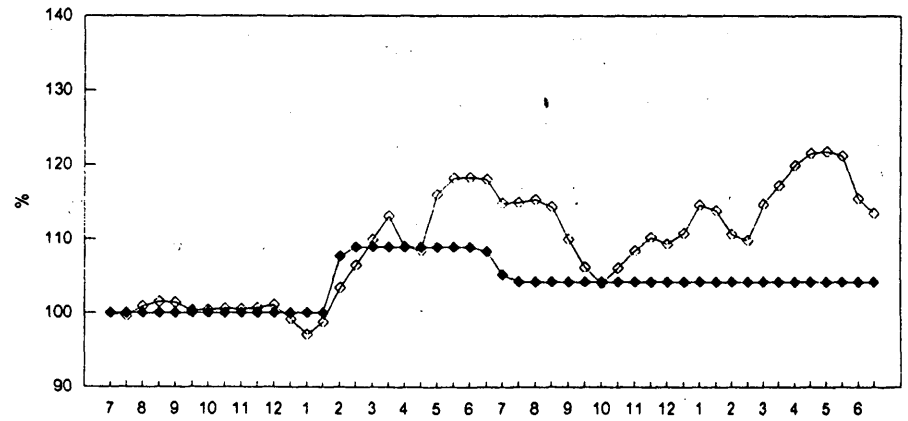
IT

UK

IRL

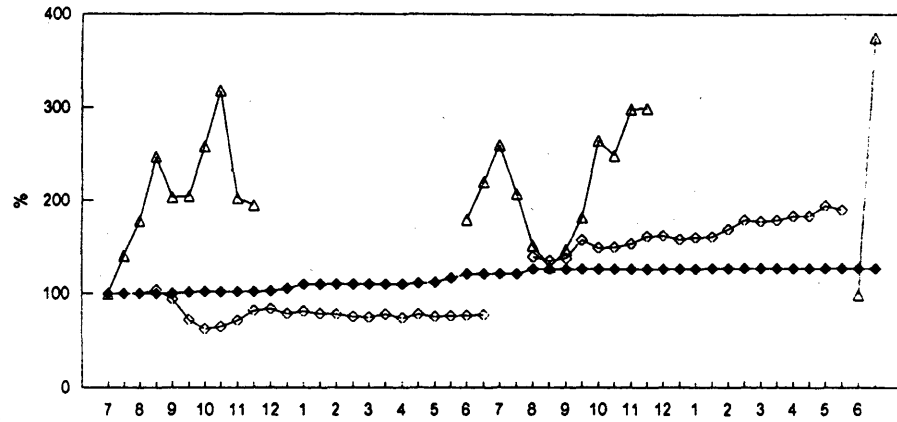

BIJLAGE 4-5 : MAANDELIJKE ONTWIKKELING VAN DE PRIJZEN IN NATIONALE VALUTA VAN JULI 1992 TOT EN MET JUNI 1994

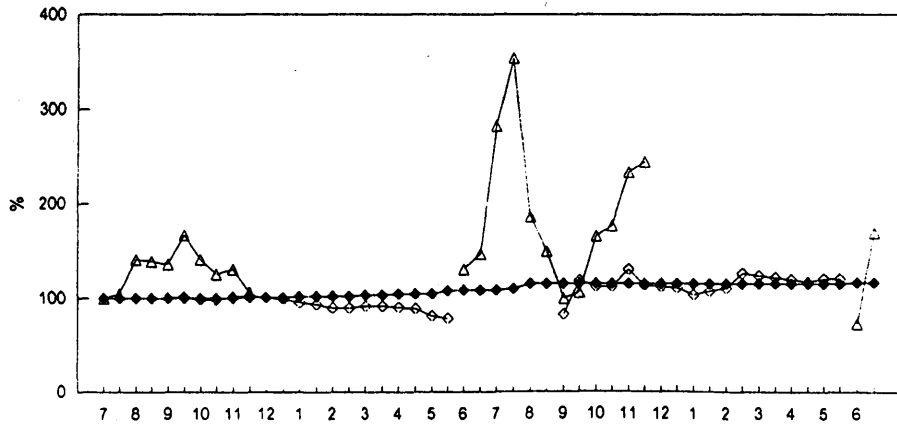
VERSE GROENTEN EN FRUIT

Landbouwmrekeningskoersen (zwart) en marktprijzen (wit) voor appels (ruit) en voor tomaten (driehoek)

ESP

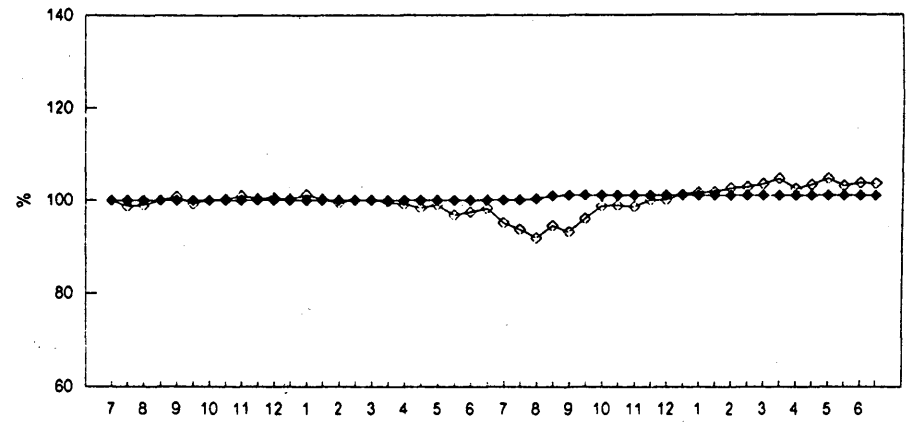
PT

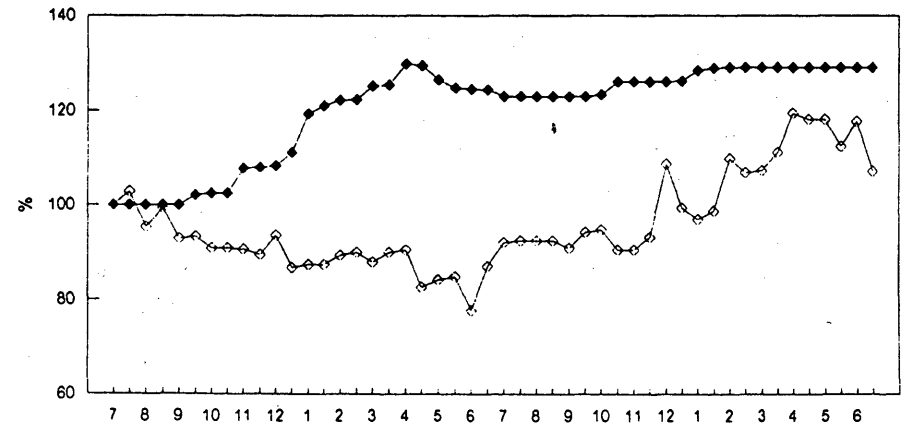
TAFELWIJN

Landbouwmrekeningskoersen (zwart) en marktprijzen voor wijn van de soort R1 (wit)

F

IT

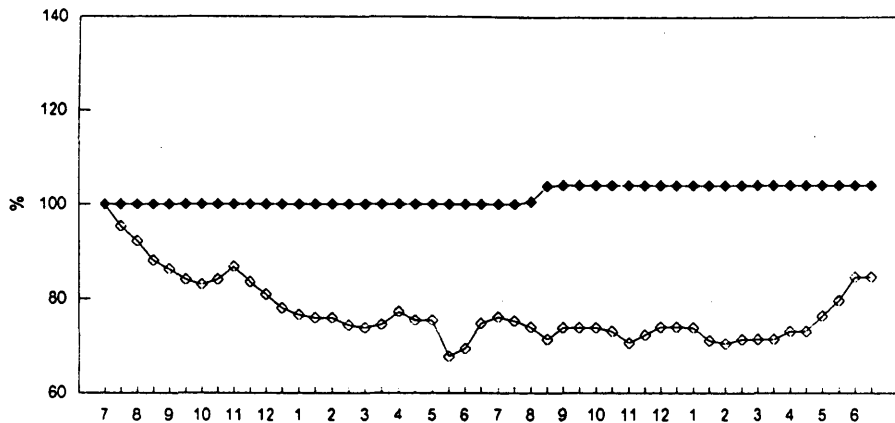

ALLEGATO 4-6 : EVOLUZIONI MENSILI DEI PREZZI IN MONETE NAZIONALI TRA LUGLIO 1992 E GIUGNO 1994

VARKENSVLEES

Landbouwmrekeningskoersen (zwart) en marktprijzen voor vlees van klasse 1 (wit)

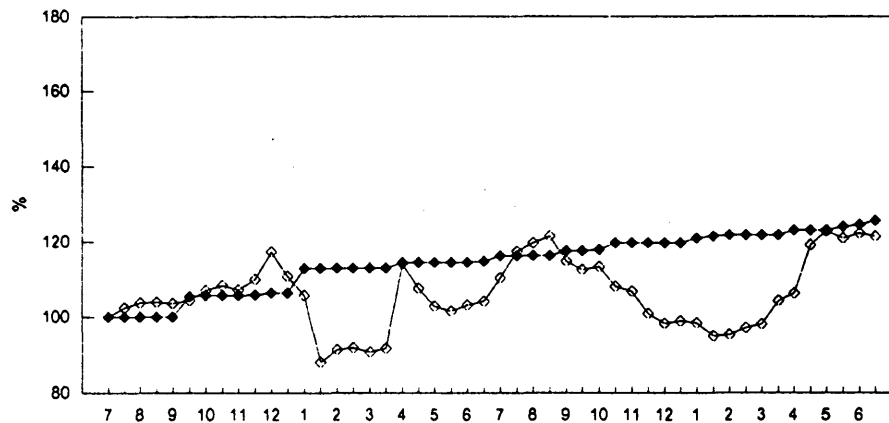
DK

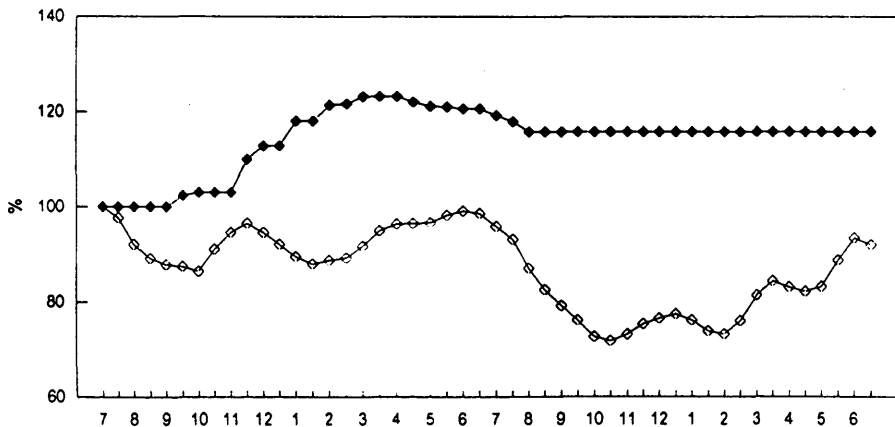
SCHAPEVLEES

Landbouwmrekeningskoersen (zwart) en marktprijzen voor hele geslachte lammeren (wit)

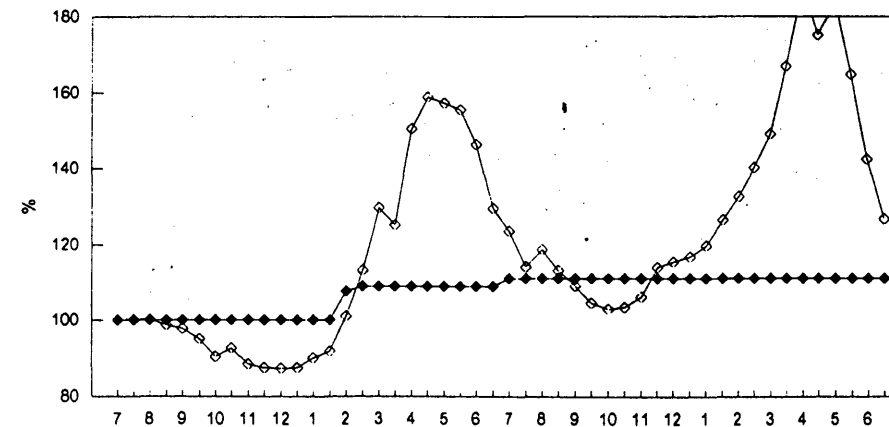
EL

UK

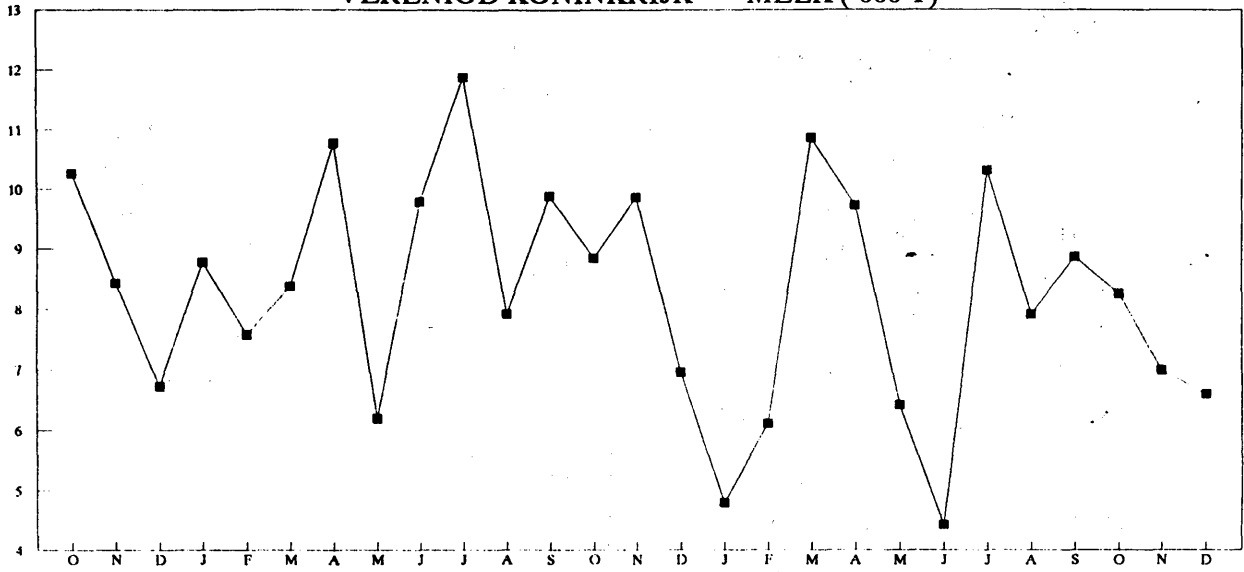

IRL

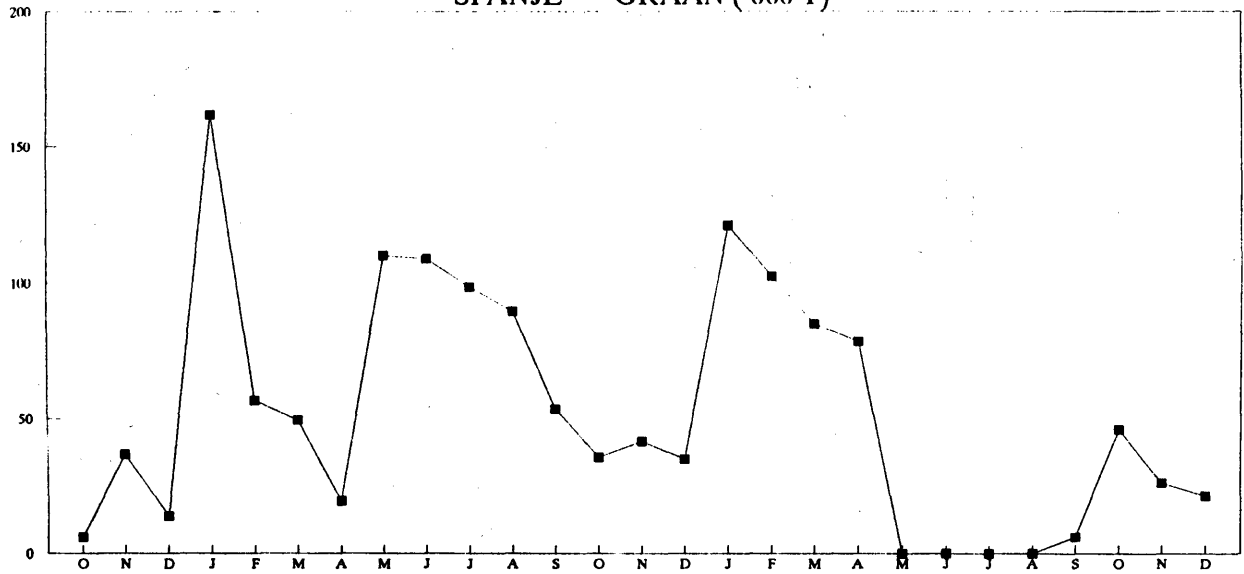

BIJLAGE 5: UITVOER PER MAAND

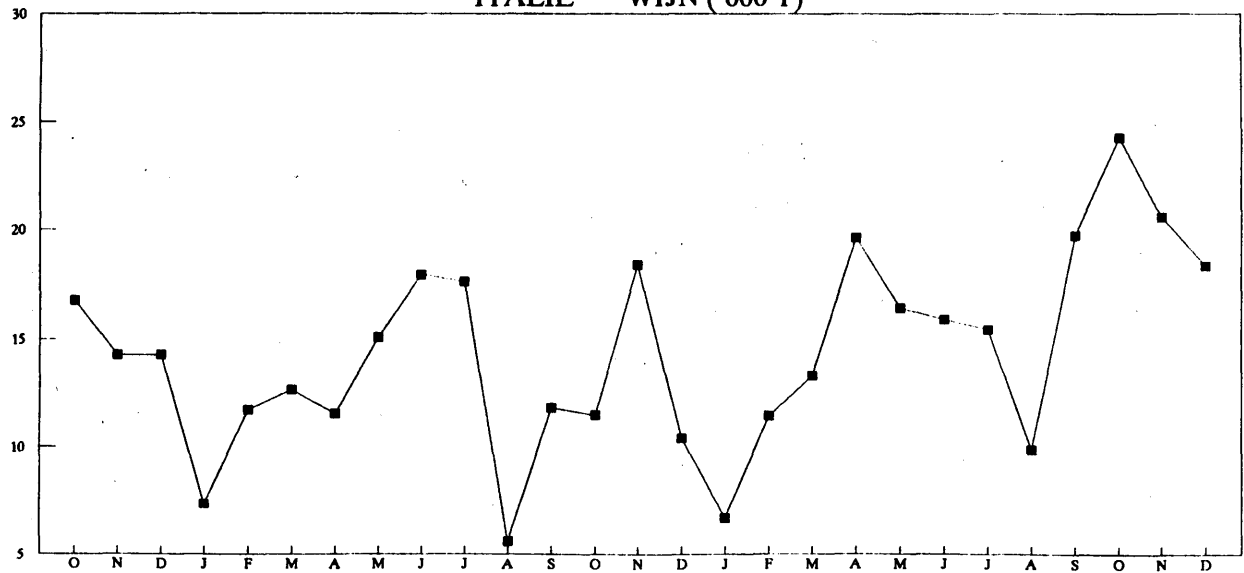
VERENIGD KONINKRIJK – MELK ('000 T)

SPANJE – GRAAN ('000 T)

ITALIE – WIJN ('000 T)

BIJLAGE 6

**Effect op de restituties en de steunmaatregelen als gevolg van
het \$-effect van de correctiefactor van de ecu**

Bedragen	Wereldmarktprijs \$/ton	Prijseffect van de correctiefactor ecu/ton	Betrokken hoeveelheden x 1 000 ton	Effect op de uitgaven in 1994 (in miljoen begrotingsecu)
A	B	C	D	E
<u>Uitvoerrestitutie</u>				
Zachte tarwe	92	0,69	20.883	17,2
Gerst	72	0,54	8.778	5,7
Mais	120	0,90	3.888	4,2
Durumtarwe	192	1,44	1.016	1,7
Rogge	61	0,46	500	0,3
Rijst	350	2,63	120	0,4
Suiker	280	2,10	2.970	7,5
<u>Produktierestitutie</u>				
Zetmeel	192	1,44	1.750	3,0
Suiker voor de chemische industrie	(1)	-	-	0,4
<u>Steun</u>				
Oliehoudende zaden	265	(2)		28,6
Gedroogde voedergewassen	121	0,91	4.541	4,9
Katoen	416	3,12	1.085	4,0
T O T A A L	-	-	-	77,9

A: bedragen die rechtstreeks samenhangen met een wereldmarktprijs in dollar

B: raming van de prijzen of van het percentage van de prijzen in dollar die rechtstreeks van invloed zijn op de vast te stellen bedragen en die een effect hebben op de uitgaven in het begrotingsjaar 1994

C: effect bij een gemiddelde koers van 1 dollar = 0,87 begrotingsecu en bij een correctiefactor voor de ecu van 1,195066 op 01.01.1993 en 1,207509 op 14.05.1994

E: (C) x (D) x 1,195066

(1) Hetzelfde effect van 0,5 % als voor de uitgaven aan uitvoerrestituties voor suiker

(2) Verlaging van de steun met 10 % in plaats van 11 %

BIJLAGE 7: ONTWIKKELING VAN DE LANDBOUWOMREKENINGSKOERSEN
BIJ TOEPASSING VAN VERSCHILLENDE AANPASSINGSREGELS

Regels voor de aanpassing van de landbouwmrekeningskoersen (LOK's)		BLF	DKR	DM	DRA	ESC	FF	HFL	IRL	LIT	PTA	UKL	
00	Referentie: LOK's zonder franchise, zonder "switch-over"	%	-2.3	0.6	-2.1	12.1	13.5	-0.4	-2.6	7.8	6.9	14.6	-3.3
		N+	11	11	17	42	35	12	18	17	29	27	22
		N-	23	23	17	11	18	22	16	17	24	26	31
01	Werkelijke situatie	%	1.8	4.1	0	11.7	14.2	1.1	0	11.1	9	15.8	-1.9
		N+	1	2	0	10	6	2	0	2	7	6	3
		N-	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	7

DEEL I

A	LOK's zonder franchise, met "switch-over" voor de vaste valuta's	%	-1.3	1.6	-1.1	13.3	14.7	0.7	-1.6	8.9	8	15.8	-2.3
		N+	10	11	17	44	37	12	19	18	30	28	22
		N-	22	21	15	9	16	20	13	15	23	25	31
B	LOK's met vaste franchise (-2,+2), zonder "switch-over"	%	-0.8	2.3	-1.6	10	12.9	0.1	-1.7	7.7	7.3	13.5	-2.3
		N+	1	3	0	14	6	1	0	3	8	7	3
		N-	2	4	4	0	0	0	4	2	5	2	9
C	LOK's bij voortzetting van de oorspronkelijke regels	%	0.3	3	-0.5	11	14.2	1.1	-0.7	8.8	9.1	14.7	-2
		N+	3	2	0	13	6	2	0	2	9	7	4
		N-	2	1	2	0	0	0	2	2	6	2	8
D	LOK's met vaste franchise (-2,+2), met "switch-over" die vanaf augustus 1993 zwevend is	%	1	4.1	0	11.9	14.3	1.3	0	9.6	9.9	15.5	-0.5
		N+	3	3	0	15	6	4	0	4	9	6	5
		N-	2	2	0	0	0	0	0	1	6	1	8
E	LOK's met asymmetrische franchise (-2,+3), verschuifbaar naar (0,+5), zonder "switch-over"	%	1.7	4	0	11	13.2	0.9	0	10.9	8.4	14.8	-0.6
		N+	2	3	0	14	9	1	0	5	9	6	3
		N-	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2

DEEL II

F	LOK's met franchise van 5 punten, verschuifbaar tussen (-5,0) en (0,+5), zonder "switch-over"	%	1.7	4	0	11.2	13.5	0.9	0	10.9	8.3	14.8	-0.6
		N+	2	3	0	15	7	1	0	5	5	5	1
		N-	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
G	LOK's met franchise van 4 punten, verschuifbaar tussen (-4,0) en (0,+4), zonder "switch-over"	%	0.1	2.3	0	10.8	13.5	1.5	0	8.8	9.1	15.7	-2.4
		N+	4	3	0	17	7	1	0	6	10	9	1
		N-	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	2
H	LOK's met franchise van 5 punten, verschuifbaar tussen (-4,+1) en (-1,+4), zonder "switch-over"	%	1.7	3.2	0	11.2	13.6	0.9	0	8.7	8.3	14.2	-1.7
		N+	2	2	0	12	7	1	0	4	6	4	2
		N-	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2

% = Ontwikkeling van 01.01.1993 tot en met 30.06.1994

N+ et N- = Aantal verhogingen (devaluaties) en verlagingen (revaluaties)

BIJLAGE 8: VERGELIJKING VAN DE KOSTEN VAN VERSCHILLENDE REGELS
VOOR DE AANPASSING VAN DE LANDBOUWOMREKENINGSKOERSEN

X 1 mln (begrotings) ecu

Regels voor de aanpassing van de landbouwmrekeningskoersen (LOK's)	Effecten van de ontwikkeling van de LOK's /1.5 jaar (1.93/1.7.94) (1) % van (a)		Theoretische effecten op middellange termijn (1993/97)					TOTAAL Gemiddelde / jaar (5) %		Belangrijkste opmerkingen
			LOK's /3.5 jaar (2)	↑ Hogere steun /4 jaar (3)	↓ Lagere inkomens /3 jaar (4)					
00 Referentie: LOK's zonder franchise, zonder "switch-over" Begroting over 18 maanden: 68405 mln ecu (a)	0	0	0	2184	572	551	100	(+14)	Instabiele LOK's Zeer hoge compensatiekosten Onverenigbaar met GATT.	
01 Werkelijke situatie	688	+1.01	1726	0	0	483	-12	(100)	Kostbare overbescherming van sommige positieve afwijkingen. Franchise soms te hoog.	

DEEL I

A LOK's zonder franchise, met "switch-over" voor de vaste valuta's	630	+0.92	1300	1344	272	709	+29	(+47)	(Volledigheidshalve)
B LOK's met vaste franchise (-2,+2), zonder "switch-over"	89	+0.13	-146	1428	316	337	-39	(-30)	Gevaar voor de grote automatische compensaties en voor moeilijkheden met GATT groot. (Gebaseerd op een andere monetaire ontwikkeling)
C LOK's bij voortzetting van de oorspronkelijke regels	582	+0.85	1179	588	104	491	-11	(+2)	Compensaties voor revaluatie van conjuncturele aard.
D LOK's met vaste franchise (-2,+2), met "switch-over" die vanaf augustus 1993 zwevend is	817	+1.19	1990	0	0	561	+2	(+16)	Algemene everbescherming als gevolg van "switch-over". Onverenigbaar met GATT.
E LOK's met asymmetrische franchise (-2,+3), verschuifbaar naar (0,+5), zonder "switch-over"	611	+0.89	1430	0	0	408	-26	(-16)	Kostbare overbescherming van sommige positieve afwijkingen. Franchise soms te hoog.

DEEL II

F LOK's met franchise van 5 punten, verschuifbaar tussen (-5,0) en (0,+5), zonder "switch-over"	616	+0.90	1453	0	0	414	-25	(-14)	Weinig verschil met hypothese E in het geval van de als basis gebruikte monetaire ontwikkeling.
G LOK's met franchise van 4 punten, verschuifbaar tussen (-4,0) en (0,+4), zonder "switch-over"	674	+0.99	1438	0	0	422	-23	(-13)	Instabiel resultaat. Er is maar net aan sterke LOK-verlagingen en aan compensaties ontkomen.
H LOK's met franchise van 5 punten, verschuifbaar tussen (-4,+1) en (-1,+4), zonder "switch-over"	520	+0.78	1128	0	0	330	-40	(-32)	Zeer instabiel resultaat. Er is maar net aan sterke LOK-verlagingen en aan hoge compensaties ontkomen. Franchise soms te hoog

(2) Effect van de LOK's per 30.06.1994 op de uitgaven van juli 1994 tot en met december 1997, rekening houdend met de structuur van het voorontwerp van begroting 1995.

(3) Effect, over een periode van 4 jaar, van de compensatie van de grootste "voelbare" revaluatie via verhoging van bepaalde in ecu. 210 mln ecu voor 1% revaluatie. Artikel 7 van Verordening (EEG) 3813/92.

(4) Communautaire financiering, over een periode van de 3 jaar, van de wegens een "voelbare" revaluatie toegekende maximale steun ter compensatie van inkomensverliezen. 1.5% aan gezinsinkomen uit het landbouwbedrijf voor 1% revaluatie. Artikel 8 van Verordening (EEG) 3813/92.

(5) Maatstaf voor de schatting van de theoretische effecten op middellange termijn: [(1) + (2) + (3) + (4)]/5

TOELICHTING

De Commissie heeft, op grond van artikel 13, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 3813/92, aan de Raad een verslag uitgebracht over de werking van het agromonetaire stelsel dat is ingevoerd per 1 januari 1993. Naar aanleiding van de conclusies in dat verslag wordt voorgesteld de basisverordening op agromonetair gebied te wijzigen.

Aangezien deze materie uitsluitend tot de bevoegdheid van de Gemeenschap behoort, moeten de betrokken maatregelen op gemeenschapsniveau worden vastgesteld. De maatregelen betekenen een wijziging van een bestaande verordening van de Raad en zijn gericht op uniforme toepassing van het GLB en vooral op meer coherentie binnen het stelsel, aanpassingen in de stabilisering van de landbouwmrekeningskoersen en herziening van de compensatieregeling, een en ander rekening houdende met de ervaring en met de ontwikkelingen in de economische context.

Bovenbedoelde conclusies zijn :

1. De bepalingen van Verordening (EEG) nr. 3813/92 van de Raad die inhouden dat met ingang van 1 januari 1995 een einde komt aan de "switch-over" en wordt teruggekeerd naar de oorspronkelijke franchiseregeling met een vaste en smalle marge, tussen -2 en +2, kunnen tot moeilijkheden leiden.

Het stelsel dat daardoor zou ontstaan, zou bij de huidige situatie van het EMS worden gekenmerkt door sterk wisselende LOK's, zoals ook reeds eind 1993 werd gevreesd toen de Raad heeft besloten de oorspronkelijke regels te wijzigen. Bijgevolg zou, bij monetaire schommelingen die eerder van conjuncturele aard zijn, de markt kunnen worden verstoord en het gezinsinkomen in de landbouw kunnen dalen en zouden voor de Gemeenschap uitgaven kunnen ontstaan die niet strikt noodzakelijk lijken.

Bij aanzienlijke revaluaties zou er een gevaar zijn dat de compensatieregelingen die zouden moeten worden ingevoerd op verzoek van de betrokken Lid-Statens leiden tot grote problemen met de vredesclausule in het kader van de GATT en met het richtsnoer voor de landbouwuitgaven dat geldt in het kader van de begrotingsdiscipline. In dat geval zouden moeilijke keuzes tussen de verschillende niveaus voor ondersteuning van de landbouw moeten worden gemaakt. Het oorspronkelijke stelsel uit 1993, dat ogenschijnlijk weinig kosten meebrengt, houdt daardoor grote risico's in voor een explosie van de kosten en voor ernstige conflictsituaties.

2. Verlenging zonder meer van de eind 1994 geldende agromonetaire regels is eveneens uitgesloten. In dat geval zou de "switch-over" als beginsel blijven bestaan, maar in feite niet worden toegepast als gevolg van de huidige regels van het EMS. De "switch-over" is echter niet te verenigen met de hervorming van het GLB, de overeenkomsten in het kader van de GATT en de begrotingsdiscipline op middellange termijn. De compensatieregelingen bij een revaluatie tenslotte zijn in dit geval dezelfde als in de sub 1 beschreven situatie met dus dezelfde onoverkomelijke bezwaren. Bovendien geven deze regels een te grote bescherming voor bepaalde positieve monetaire afwijkingen en versnellen ze bepaalde verhogingen van de LOK's ten koste van de begroting van de Gemeenschap. Verder lijkt de tot 5 punten verruimde franchise houden een gevaar in voor distorsie van de handelsstromen tussen bepaalde nabijgelegen Lid-Statens.
3. Bijgevolg wordt op grond van de ervaring en de ontwikkelingen in de economische context voorgesteld het agromonetaire stelsel te verbeteren door maatregelen op drie vlakken :

a) Vergroting van de coherentie van het stelsel

- Afschaffing van de "switch-over", die onverenigbaar is met de hervorming van het GLB, de overeenkomsten in het kader van de GATT en de begrotingsdiscipline op middellange termijn.

- Technische aanpassingen wat betreft de omrekeningskoers die wordt gehanteerd voor bedragen in het kader van de structuurmaatregelen, en wat betreft de regels voor de vaststelling vooraf van de LOK's.

b) Aanpassingen in de stabilisering van de LOK's

- Symmetrie in de franchise en beperking van de verschuivingsmogelijkheid van de franchise zodat, onder bepaalde omstandigheden, bepaalde nodeloze uitgaven worden vermeden en het aantal devaluaties als gevolg van een zekere overbescherming tegen verlagingen van de LOK's wordt verminderd.
- Mogelijkheid van verkleining van de franchise naargelang van de betrokken nationale valuta, om distorsie van de handelsstromen uit de weg te gaan.

c) Herziening van de compensatieregelingen

- Invoering van een korte periode voor bevestiging van een monetaire ontwikkeling, voordat wordt besloten tot gelijk welke verlaging van een LOK;
- Invoering van een uitstel van de verlagingen van de LOK's bij een "aanzienlijke" revaluatie, d.w.z. een revaluatie die hoger is dan voorgaande devaluaties, waarbij ook rekening wordt gehouden met de duur van de periode sinds die devaluaties;
- Beperking van de mogelijkheden voor toepassing van compensatiemaatregelen tot de situaties met "aanzienlijke" revaluaties ;
- Uitbreiding van de toepassing van de degressieve en tijdelijke compenserende steun per hectare en per dier, en invoering van de mogelijkheid om maatregelen op korte termijn te nemen.

VERORDENING (EG) Nr. /94 VAN DE RAAD
van

houdende wijziging van Verordening (EEG) nr. 3813/92 betreffende de
rekeneenheid en de omrekeningskoersen die in het kader van het
gemeenschappelijk landbouwbeleid moeten worden toegepast

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,
inzonderheid op de artikelen 42 en 43,

Gezien het voorstel van de Commissie⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Europees Parlement⁽²⁾

Overwegende dat artikel 13, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 3813/92⁽³⁾,
gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 3528/93⁽⁴⁾, inhoudt dat de werking van
het begin 1993 ingevoerde agromonetaire stelsel vóór 1 januari 1995 door de
Raad wordt besproken; dat op het niveau van de Gemeenschap maatregelen
moeten worden genomen voor uniforme toepassing van genoemd stelsel in alle
Lid-Staten om zodoende distorsies van monetaire aard bij de uitvoering van
het gemeenschappelijk landbouwbeleid te voorkomen;

(1) PB nr. C ... van ...

(2) PB nr. C ... van ...

(3) PB nr. L 387 van 31.12.1992, blz. 1.

(4) PB nr. L 320 van 22.12.1993, blz. 32.

Overwegende dat het besluit van 2 augustus 1993 waarbij de drempels waarbij de deelnemers aan het wisselkoersmechanisme van het Europees Monetair Stelsel interveniëren, zijn verhoogd tot 15 %, tot gevolg heeft dat uit agromonetair oogpunt de valuta's van alle Lid-Staten worden beschouwd als zwevende valuta's; dat derhalve het niveau van de in artikel 1, c), van Verordening (EEG) nr. 3813/92 bedoelde correctiefactor nu vastligt op 1,207509;

Overwegende dat de correctiefactor die gekoppeld is aan de vaste valuta's vervalt op grond van artikel 13, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 3813/92 en niet opnieuw moet worden ingevoerd gezien de weerslag ervan voor de hervorming van het GLB, de internationale overeenkomsten en de begroting van de Gemeenschap; dat de in ecu vastgestelde prijzen en bedragen dienovereenkomstig moeten worden aangepast, zodat het niveau daarvan in nationale valuta niet verandert;

Overwegende dat voor de valuta's van de nieuwe Lid-Staten de beginwaarde van de landbouwmrekeningskoers moet worden vastgesteld;

Overwegende dat, gezien de afschaffing van de correctiefactor, toepassing voor het landbouwstructuurbeleid van een specifieke landbouwmrekeningskoers als bedoeld in artikel 3, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 3813/92 kan worden vermeden;

Overwegende dat bij Verordening (EEG) nr. 3528/93 van de Raad tijdelijk, d.w.z. tot en met 31 december 1994, de franchise voor de aanpassing van de landbouwmrekeningskoersen, die oorspronkelijk bestond uit een symmetrisch samengestelde, smalle en vaste marge van -2 tot +2 punten, is vervangen door een asymmetrisch opgebouwde, bredere marge die verschuifbaar is tussen -2 en +3 punten enerzijds en 0 en +5 punten anderzijds; dat, als met ingang van 1 januari 1995 de oorspronkelijke franchise wordt toegepast, zulks vanwege de monetaire schommelingen die nog mogelijk blijven in het kader van het wisselkoersmechanisme van het Europees Monetair Stelsel tot een gebrek aan stabiliteit kan leiden dat ongunstig uitwerkt op de landbouwmrekeningskoersen;

Overwegende echter dat de eind 1994 geldende regels moeten worden aangepast om de kosten daarvan voor de Gemeenschap te verminderen; dat, om enerzijds een zekere overbescherming tegen verlagingen van de landbouwomrekeningskoersen en anderzijds nodeloze uitgaven door de Gemeenschap te voorkomen, de verschuifbaarheid van de franchise beperkt moet blijven tot een niveau dat beneden het technische maximum ligt en dat de verschuifbaarheid symmetrisch dient te zijn;

Overwegende dat het, gezien het effect van de verlagingen van de landbouwomrekeningskoersen op het inkomen van de landbouwers, nodig is dat een bevestiging wordt geconstateerd van de monetaire tendenzen die tot deze verlagingen leiden;

Overwegende dat de mogelijkheden voor vaststelling vooraf van de landbouwomrekeningskoersen waarin is voorzien in artikel 6 van Verordening (EEG) nr. 3813/92 kunnen worden uitgebreid tot de hele periode waarvoor het betrokken bedrag in ecu geldt, voor zover de afwijking ten opzichte van de monetaire ontwikkeling van beperkte omvang blijft;

Overwegende dat de mogelijkheid tot toepassing van in de artikelen 7 en 8 van Verordening (EEG) nr. 3813/92 bedoelde compensatiemaatregelen beperkt moet worden tot gevallen waarin de landbouwomrekeningskoersen aanzienlijk worden verlaagd; dat die aanzienlijke verlagingen moeten worden gedefinieerd in verhouding tot de omvang van en het tijdsverloop sinds de eerdere verhogingen van de landbouwomrekeningskoersen;

Overwegende dat de toepassing van artikel 7 van Verordening (EEG) nr. 3813/92 beperkt moeten blijven tot de steunmaatregelen van structurele of milieutechnische aard, zulks gezien de aard van die maatregelen en om zo het gevaar van nodeloze uitgaven door de Gemeenschap en problemen met internationale overeenkomsten te vermijden; dat de verlaging van de steun per hectare of per dier moet worden gecompenseerd via als overgangsmaatregel toegekende degressieve aanvullende steun;

Overwegende dat bij een aanzienlijke verlaging van de landbouwomrekeningskoersen op grond van de feitelijke omstandigheden moet worden besloten over de noodzaak, de aard en de omvang van passende tijdelijke maatregelen;

Overwegende dat deze verordening moet worden toegepast met ingang van 1 januari 1995, vanaf het verstrijken van de geldigheidsduur van de regels met betrekking tot de correctiefactor en de verbrede franchise,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD :

Artikel 1

Verordening (EEG) nr. 3813/92 wordt als volgt gewijzigd :

1) In artikel 1 wordt c) vervangen door :

"c) "representatieve marktcoers" :

- voor een vaste valuta, de in het kader van het Europees Monetair Stelsel vastgestelde spilcoers van de ecu voor deze valuta,
- voor een zwevende valuta, het gemiddelde van de wisselcoersen van de ecu voor deze valuta die zijn geconstateerd gedurende een volgens de procedure van artikel 12 bepaalde referentieperiode van hoogstens één maand;"

2) In artikel 1 wordt d) geschrapt en worden e) en f) respectievelijk d) en e).

3) Aan artikel 1 wordt het volgende punt f) toegevoegd :

"f) "aanzienlijke verlaging van de landbouwmrekeningscoers" : een verlaging van de meest recente toepasselijke landbouwmrekeningscoers die, in absolute waarde, groter is dan de verschillen tussen deze coers en de laagste landbouwmrekeningscoersen die van toepassing waren tijdens

- de laatste 12 maanden, en
- de periode van meer dan 12, maar niet meer dan 24 maanden geleden, en
- de periode van meer dan 24, maar niet meer dan 36 maanden geleden.

De in het tweede en het derde streepje bedoelde verschillen worden respectievelijk voor 2/3 en 1/3 van hun waarde in aanmerking genomen."

- 4) In artikel 3, lid 1, wordt de tweede alinea vervangen door :

"De met ingang van 1 januari 1995 toe te passen landbouwmrekeningskoers is gelijk aan de voor die datum overeenkomstig de op 31 december 1994 geldende regels bepaalde koers, gedeeld door 1,207509.

Voor de nationale valuta van een nieuwe Lid-Staat is de beginwaarde van de landbouwmrekeningskoers gelijk aan de representatieve marktcoers die overeenkomstig artikel 1, c), is vastgesteld voor de laatste referentieperiode vóór de datum waarop deze verordening voor het eerst voor de betrokken valuta van toepassing wordt."

- 5) In artikel 3 wordt lid 2 geschrapt; in lid 3 van dit artikel wordt de inleidende zin vervangen door : "Volgens de procedure van artikel 12 kan een specifieke landbouwmrekeningskoers worden vastgesteld die nauw bij de economische realiteit aansluit of kunnen, indien nodig, nadere voorschriften voor de bepaling van een dergelijke koers worden vastgesteld om verstoring van de markt door monetaire oorzaken te voorkomen, en met name om :".

- 6) De artikelen 4 en 4bis worden vervangen door :

"Artikel 4

1. Bij een valutaherschikking waarbij de voor de Lid-Staten met vaste valuta vastgestelde spilkoersen worden gewijzigd, worden, onverminderd artikel 9, de landbouwmrekeningskoersen van de vaste valuta's onmiddellijk zo aangepast dat de monetaire afwijkingen volledig worden weggewerkt.

2. De landbouwmrekeningskoers voor een zwevende valuta wordt gewijzigd :

a) wanneer de absolute waarde van de monetaire afwijking voor de betrokken valuta groter is dan de in lid 5 bedoelde franchise verminderd met 0,5 punt,

of,

b) bij een negatieve monetaire afwijking, de absolute waarde van het verschil tussen deze monetaire afwijking en die van een andere valuta groter is dan bovenbedoelde franchise.

Onverminderd het bepaalde in lid 6 wordt echter wanneer de landbouwmrekeningskoers op grond van de gegevens uit één enkele referentieperiode zou moeten worden verlaagd, het bepaalde in de eerste alinea voor de betrokken valuta niet toegepast en evenmin voor de valuta's die ten opzichte van deze valuta in de in b) van genoemde alinea bedoelde situatie verkeren.

3. In het in lid 2 bedoelde geval wordt de nieuwe landbouwmrekeningskoers bepaald door de absolute waarde van de betrokken monetaire afwijking te halveren.

4. Het bepaalde in lid 2 wordt, afhankelijk van de overeenkomstig lid 3 berekende landbouwmrekeningskoersen, voor dezelfde periode nogmaals toegepast, eventueel te beginnen met de verlaging van de positieve monetaire afwijkingen.

5. De franchise bedraagt 5 punten. De franchise tussen twee specifieke valuta's kan echter volgens de procedure van artikel 12 worden verlaagd om distorsie van het handelsverkeer te voorkomen.

6. Als het bepaalde in lid 1 en lid 2 zou leiden tot een aanzienlijke verlaging van de landbouwmrekeningskoers van een valuta, wordt de toepassing van die bepalingen voor de betrokken valuta uitgesteld, zo nodig voor ten hoogste vier opeenvolgende referentieperiodes."

7) In artikel 5, lid 2, worden de woorden "Gelet op de correctiefactor" geschrapt en worden de eerste drie woorden "De Commissie kan,".

8) In artikel 6 wordt de tweede alinea van lid 1 geschrapt en wordt het volgende lid 2bis toegevoegd :

"2bis Voor de vooraf vastgestelde bedragen in ecu en voor de bedragen die in ecu zijn vastgesteld na een inschrijving, kan de landbouwmrekeningskoers vooraf worden vastgesteld.

In dat geval is de landbouwmrekeningskoers de koers van de datum waarop die landbouwmrekeningskoers vooraf is vastgesteld, respectievelijk van de sluitingsdatum van de inschrijving. De betrokken landbouwmrekeningskoers wordt echter aangepast als hij meer dan 4% verschilt van de landbouwmrekeningskoers die zou zijn toegepast zonder vaststelling vooraf.

De geldigheidsduur van de vaststelling vooraf van de landbouwmrekeningskoers is gelijk aan die van de vaststelling vooraf van het betrokken bedrag in ecu of van de offertetoewijzing."

9) In artikel 7 vervalt de laatste alinea en wordt de eerste vervangen door :

Wanneer de landbouwmrekeningskoers die van toepassing is op een bedrag van structurele of milieutechnische aard, aanzienlijk wordt verlaagd, wordt de betrokken steun of worden de betrokken bedragen in ecu verhoogd volgens de procedure van artikel 12.

10) De tekst van artikel 8 wordt vervangen door :

"1. De Lid-Staten mogen gedurende drie jaar aan de landbouwers compenserende steun toekennen :

a) wanneer de gemiddelde landbouwmrekeningskoers over de afgelopen twaalf maanden aanzienlijk lager is dan de gemiddelde landbouwmrekeningskoers over de twaalf daaraan voorafgaande maanden, of

b) wanneer de landbouwmrekeningskoers die van toepassing is op :

- forfaitaire steun per hectare of grootvee-eenheid, of
- een compensatiepremie per ooi of geit,

aanzienlijk is gedaald.

Het bedrag dat wordt toegekend voor het tweede en derde jaar moet ten opzichte van het bedrag voor het voorgaande jaar worden verminderd met ten minste één derde van het bedrag dat is toegekend voor het eerste jaar.

2. Voor het in lid 1, a) bedoelde geval geldt het volgende :

- de periodes die in aanmerking worden genomen voor het toekennen van steun mogen niet in aanmerking worden genomen voor het toekennen van nieuwe steun;
- de definitie van een aanzienlijke verlaging van de gemiddelde landbouwmrekeningskoers wordt volgens de procedure van artikel 12 vastgesteld naar analogie van het bepaalde in artikel 1, f);
- de compenserende steun mag niet worden toegekend in de vorm van een aan de produktie gebonden bedrag, tenzij aan de produktie voor een welbepaalde en voorbijgaande periode; de steun mag niet gericht zijn op een bepaalde produktie of een verplichting tot produktie inhouden;

- het bedrag van de steun voor het eerste jaar wordt vastgesteld op basis van de daling van het gemiddelde landbouwkomen in de betrokken Lid-Staat als gevolg van de verlaging van de landbouwmrekeningskoers;
- als de gemiddelde koers op grond waarvan de steun is toegekend lager is dan het gemiddelde van de landbouwmrekeningskoersen die later gedurende twaalf opeenvolgende maanden van toepassing zijn, wordt de steun voor de jaarperiodes die ingaan na deze twaalf maanden, geannuleerd of verlaagd volgens de procedure van artikel 12;
- de Raad stelt, op voorstel van de Commissie, mits de minimumgrenzen zijn bereikt, met gekwalificeerde meerderheid van stemmen de maximumbedragen vast van de steun die per jaar mag worden toegekend.

3. Voor het in lid 1, b), bedoelde geval geldt het volgende :

- het steunbedrag wordt toegekend aan de landbouwers die geraakt zijn door de verlaging van de betrokken bedragen;
- het bedrag van de steun voor het eerste jaar wordt zo vastgesteld dat de verlaging van de betrokken bedragen in de betrokken nationale valuta die het gevolg is van de verlaging van de landbouwmrekeningskoers wordt gecompenseerd;
- als de koers op grond waarvan de steun is toegekend lager is dan die welke later voor de betrokken bedragen wordt toegepast, wordt de steun voor de jaarperiodes die ingaan na de datum van toepassing van de betrokken nieuwe koers, geannuleerd of verlaagd volgens de procedure van artikel 12;
- de Commissie stelt volgens de procedure van artikel 12 de maximumbedragen vast van de steun die per jaar mag worden toegekend.

4. De bijdrage van de Gemeenschap in de financiering van de compenserende steun bedraagt :

- 75 % van de werkelijk toegekende bedragen voor landbouwers in regio's die onder doelstelling 1 van artikel 1 van Verordening (EEG) nr. 2052/88 vallen,
- 50 % van de werkelijk toegekende bedragen in de overige gevallen.

Wat de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid betreft, wordt deze bijdrage beschouwd als een onderdeel van de interventie maatregelen ter regulering van de landbouwmarkt."

11) De tekst van artikel 9 wordt vervangen door :

"In het in artikel 4, lid 6, bedoelde geval stelt de Commissie volgens de procedure van artikel 11, lid 1, vast welke nationale maatregelen ter ondersteuning van bepaalde markten of welke rechtstreekse nationale compensaties eventueel voor ten hoogste één jaar zijn toegestaan om aanzienlijke dalingen van de landbouwinkomens als gevolg van agromonetaire ontwikkelingen te voorkomen."

12) In artikel 13 wordt lid 2 vervangen door :

"2. De prijzen en bedragen in ecu op de tegenwaarde in nationale valuta waarvan op 31 december 1994 de correctiefactor 1,207509 wordt toegepast, worden met genoemde correctiefactor vermenigvuldigd bij de eerste toepassing, met ingang van 1 januari 1995, van een landbouwomrekeningskoers die is vastgesteld overeenkomstig artikel 3, lid 1, en artikel 4."

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 1995.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks
toepasselijk in elke Lid-Staat.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

FINANCIËEL MEMORANDUM

MS/94/FF/001

Datum: 15.11.1994

1. Begrotingspost: Alle begrotingsposten van Kredieten: 36 994 mln ecu
EOGFL-Garantie (Voorontwerp begroting
(B1-1, B1-2, B1-3, B1-4, B1-5) 1995)

2. Omschrijving:
Voorstel voor een verordening van de Raad houdende wijziging van Verordening (EEG) nr. 3813/92 betreffende de rekeneenheid en de omrekeningskoers die in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid moet worden toegepast.

3. Juridische grondslag: Artikelen 42 en 43 van het Verdrag

4. Doel:
Voorstellen, op grond van artikel 13, lid 2, van Verordening nr. 3813/92 van de Raad, voor het agromonetaire stelsel met ingang van 1.1.1995, met name in verband met de beëindiging van de "switch-over".

5. Financiële weerslag	Periode 12 maanden	Lopend begrotingsjaar (95)	Volgend begrotingsjaar (96)
5.0. Kosten			
-t.l.v. begroting EG (restitut./intervent.)		(1)	(1)
5.1. Ontvangsten			
-eigen middelen EG (heffingen/douanerechten)			

	1997	1998	1999	2000
5.0.1. Spreiding v.d. kosten	(1)	(1)	(1)	(1)
5.1.1. Spreiding v.d. ontvangsten				

5.2. Berekeningsmethode
Zie "Verslag aan de Raad van de Europese Unie over het agromonetaire stelsel voor de interne markt".

6.0. Financiering is mogelijk uit kredieten die in het betrokken hoofdstuk van de lopende begroting zijn uitgetrokken -----

6.1. Financiering is mogelijk door overboeking van een hoofdstuk naar een ander van de lopende begroting -----

6.2. Aanvullende begroting nodig -----

6.3. Moeten op de volgende begrotingen kredieten worden uitgetrokken? -----

Opmerkingen:

- (1) De financiële gevolgen van dit voorstel kunnen op dit ogenblik niet worden becijferd, aangezien zij afhankelijk zijn van de toekomstige ontwikkelingen van de valuta's.
Uit bijlage 8 bij het "Verslag aan de Raad van de Europese Unie over het agromonetaire stelsel voor de interne markt", waarin voor de periode van 1.1.1993 tot en met 30.6.1994 de voorgestelde bepalingen worden vergeleken met de feitelijk in genoemde periode toegepaste bepalingen, blijkt echter een besparing van 72 tot en met 168 miljoen ecu.

ISSN 0254-1513

COM(94) 498 def.

DOCUMENTEN

NL

03

Catalogusnummer : CB-CO-94-545-NL-C

ISBN 92-77-82431-X

Bureau voor officiële publikaties der Europese Gemeenschappen
L-2985 Luxemburg